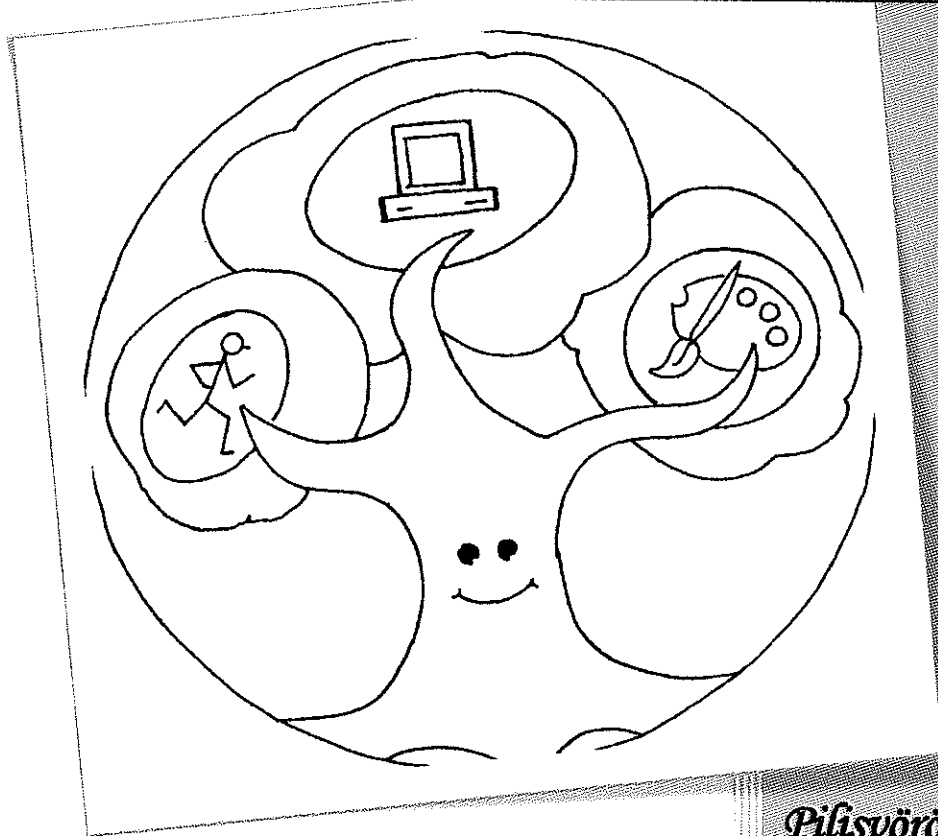

2020

PEDAGÓGIAI PROGRAM
ÉS HELYI TANTERV

Pilisvörösvári Templom Téri

Német Nemzetiségi

Általános Iskola

Deutsche Nationalitätenschule

am Kirchplatz

2020.05.01.

Tartalom

Bevezető	5
Jogszabályi háttér:	6
Jogi státusz	7
A képzés tartalma:	8
Az iskola arculata:	8
NEVELÉSI PROGRAM	9
1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	9
1.1. Iskolánk nevelőttestületének pedagógiai hitvallása	9
1.2. A nevelő- oktató munka értékei, céljai	11
1.3. Az iskolánkban folyó nevelő- oktató munka feladatai	12
1.4. Iskolánk tevékenységrendszerének fő területei	13
1.5. A nevelőmunka eszközei, eljárásai, módszerei	13
2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	15
2.1. A személyiségfejlesztés területei, és ezzel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
2.2. A személyiségfejlesztés módszerei:	17
3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	17
3.1. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok iskolánkban	18
4. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGRENSZER	19
4.1. Az egységes alapokra épülő differenciálás	20
4.2. A tanórán kívüli tevékenység- és hagyományrendszer szerepe a közösségfejlesztési feladatok megvalósításában	21
4.3. Az iskolánkban a nevelési és oktatási célok megvalósítását szolgáló tanítási órán kívüli tevékenységi formák, és hagyományörző tevékenységek	22
5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	29
6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	33
6.1. Az osztályfőnök feladatai	33
6.2. Az osztályfőnöki munka tervezése	35
6.3. Az osztályfőnök által nyilvántartott statisztikák az osztályról	36
6.4. Az osztályfőnöki órák témái	37
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	41
7.1. A tehetség, a képességek kibontakoztatását elősegítő pedagógiai tevékenységek:	41

7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók	42
7.3. A beilleszkedési nehézségekkel a tanulási és magatartási zavarokkal küzdő (BTMN) tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	46
7.4. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók	50
7.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló tevékenységek	50
7.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	53
8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI, KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI	55
8.1. A szülők és a pedagógusok összehangolt nevelési együttműködési.....	56
8.2. A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	59
8.3. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	60
8.4. Az iskola közösségeinek együttműködése	60
8.5. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	62
8.6. Iskolánk külső kapcsolatrendszerének hagyományai	63
9. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő célok és feladatok, elsősegély-nyújtási alapismeretek és környezeti nevelés	64
9.1. Egészségnevelési program	64
9.2. Baleset megelőzési program	69
9.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	70
9.4. Környezetnevelési program	71
10. AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE	85
10.1. Az iskolai képzés szakaszai, a szakaszváltás szakmai követelményei.....	85
10.2. A feladatokhoz rendelt szervezési, módszertani alapelvek.....	87
10.3. Az iskolában folyó speciális képzési tartalmak.....	87
10.4. A tanulók tantárgyválasztása.....	89
10.5. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei.....	90
10.5. Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje.....	92
10.6. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai	93
10.7. A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	96
HELYI TANTERV.....	98
1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV	98
2. AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK, AZ ISKOLA ÓRATERVEI	99
3. A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	103
4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJÁ	104
5. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	104

5.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:	105
5.2. A tanulók fittségi állapotának mérését szolgáló feladatok:	106
6. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	108
6.1. Ellenőrzés.....	108
6.2. Mérés.....	109
6.3. Értékelés	111
5. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK,	119
ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE	119
7.1. Ellenőrzés	119
7.2. Értékelés	122
7.3. A tanulók magatartása	126
7.4. A tanulók szorgalma	128
7.5. Elismerés	129
7.6. Elmarasztalás	130
8. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK.....	131
9. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK.....	135
1.számú melléklet.....	138
Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:	138
2.számú melléklet.....	146
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai iskolánkban.....	146
3.számú melléklet.....	150
Az 1-8. osztály hit- és erkölcsstan illetve etika tanórák szervezési feladatainak megvalósítása	150
4. számú melléklet.....	152
Az integráltan oktató sajátos nevelési igényű és a BTMN tanulók fogyatékoságának típusához és fokához tartozó fejlesztő program	152

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV ÉRVÉNYESSÉGE:

A Pedagógiai Programot készítette: Breierné Kalmár Éva	Alapító okirat száma 213/1992	1.módosítás 2015.01.14
A Pedagógiai Program elkészült: 2013.03.31.	Alapdokumentum nyilvántartási száma: K10853	hatályba lépett 2015.01.15.
A Pedagógiai Programot elfogadta: a Nevelőtestület	Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola	2.módosítás 2016.06.22.
Véleményezte: SZMK Diákönkormányzat Intézményi tanács	2085 Pilisvörösvár Templom tér 19.	hatályba lépett 2016.09.01
A Pedagógiai Programot jóváhagyta: Breierné Kalmár Éva Igazgató	OM azonosító: 032453	Felülvizsgálat 2020.04.30.
	Érdi Tankerületi azonosító: PA 3301	hatályba lépett 2020.09.01.
A jóváhagyás dátuma: 2013.04.30.	Érvényessége: visszavonásig	Jóváhagyta:
A Pedagógiai Program hatályba lépett: 2013.09.01.	Módosítás, felülvizsgálat: jogszabály szerint	Tankerületi igazgató

*Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni amit csinál, és
megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”*
Szent-Györgyi Albert

A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola

Pedagógiai programja és helyi tanterve

Bevezető

Iskolánk a Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pilisvörösvár város legrégebb és legnagyobb oktatási intézménye. Iskolánk elődjét 1907-ben Elemi Népiskolaként alapították. E helyen 1911/1912 tanév óta folyik a pilisvörösvári gyerekek nevelése, oktatása, 1949-től már 8 évfolyamos általános iskolaként. Intézményünk 1975. és 1991. között a település másik iskolájával összevontan működött. Önálló 8 évfolyamos általános iskolaként 1991. szeptember 1-jétől dolgozunk.

Az iskola több mint egy évszázados története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, nemzetiségi hagyományainak megismertetésére – lévén Pilisvörösvár az ország egyik legnagyobb német nemzetiségű települése -, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltására.

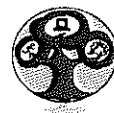
A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését.

Iskolánkban a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, korszerű ismeretekkel rendelkező, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk történetében többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő pilisvörösvári gyerekeknek.

Jogszabályi háttér:

- **Törvények:**
 - A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
 - Az 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
 - A 2011. évi CLXXIX. tv. a nemzetiségek jogairól
 - A 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
 - A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
 - A 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról
 - A 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
 - **Kormányrendeletek:**
 - A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban Nkt. Vhr.)
 - A 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról, a 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.
 - A 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógusszakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről.
 - A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
 - **Miniszeri rendeletek:**
 - A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
 - A 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
 - Az 1/1998. OM rendelet 7.sz.melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.
 - A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- a fenti törvények és rendeletek módosításai
- **Az iskola törvényes működését meghatározó egyéb dokumentumok:**
 - SZMSZ,
 - Házirend

Jogi státusz

Az intézmény neve: **Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola**
Deutsche Nationalitätenschule am Kirchplatz, Werischwar

Székhelye: **2085 Pilisvörösvár, Templom tér 19**

A fenntartó: **Érdi Tankerületi Központ**
2030 Érd Alispán utca 8/A

Az alapító szerv neve: **Emberi Erőforrások Minisztériuma**
1054 Budapest, Akadémia utca 3.

OM azonosító: **032453**

Alaptevékenység: a Nkt. 10. §-a alapján **általános iskolai nevelés-oktatás**

Képzési idő: **8 évfolyam**

A képzés szakaszai:

1. – 4. évfolyam	alsó tagozat
5. – 8. évfolyam	felső tagozat

A NAT-ban megfogalmazottak szerint:

„**Az alsó tagozat** (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését.

A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A NAT az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása.

A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése.

A NAT a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.”

A képzés tartalma:

A nevelő – oktató munka a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelettel kiadott és bevezetett Nemzeti Alaptanterv alapján elkészült, az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelettel kiadott kerettantervek alapján készült helyi tantervek, kimenő rendszerben.

Valamint a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI. 4.) Korm. rendelet **5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel** való módosítása alapján a 2020/2021-es tanévben az 1. és 5. évfolyamon bevezetésre kerülő helyi tantervek felmenő rendszerben

A nevelő-oktató munka alapidokumentuma a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján készült, 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján módosított ***pedagógiai program***.

Speciális tartalmak:

❖ ***Az iskola fő profilja a nyelvoktatás:***

- A hagyományokra épülő ***német nemzetiségi nyelv oktatása***, amelynek megfelelően a pedagógiai programba beépülnek a kisebbségi nevelés – oktatás tartalmi követelményei.
- ***Az angol nyelv oktatása első évfolyamtól kezdődően igény szerint***, általános tantervű osztályban

❖ ***Az alaptervékenység kiegészítéseként***

- ***sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai nevelését – oktatását*** is felvállalja az iskola. Ennek megfelelően a helyi tanterv tartalmazza az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek nevelésének, oktatásának tantervi irányelveit is.

Képzés célja:

A tanulók felkészítése az érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően a középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Az iskola arculata:

Gyermekközpontú, de teljesítmény orientált, demokratikusan működő, nyitott iskolát képezünk el.

Ennek érdekében mind rövid, mind pedig hosszú távon olyan nevelési – oktatási program megvalósítására törekszünk, amely biztosítja ehhez a feladathoz szükséges valamennyi feltételt.

NEVELÉSI PROGRAM

1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

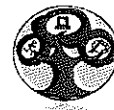
1.1. Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

Iskolánkban tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

- Iskolánkban olyan **légbört** kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthonosan érezhetik magukat.
 - Ennek érdekében: Tanulóink személyiségét tiszteletben tartjuk, igyekszünk őket bevonni iskolai életünk megszervezésébe.
 - Az oktatás, nevelés során figyelembe vesszük egyéni képességeiket.
 - Megismertetjük őket a velük szemben támasztott követelményekkel, elvárásokkal.
 - Segítségükre vagyunk tanulmányi munkájukban és életüknek egyéb problémáiban.
 - Az iskolai életben szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.

- Legfontosabb feladatunknak a tanulók személyiségének fejlesztését, korszerű ismeretek, képességek, készségek kialakítását tartjuk, mivel **szellemileg, erkölcsileg, érzelmileg és testileg egészséges nemzedék nevelése a legfőbb célunk.**
 - Ennek érdekében: A tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt, iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
 - Az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk, fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
 - Törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre, segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat.
 - Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,

- Nevelőtestületünk a szülői házzal együttműködve olyan tanulókat kíván nevelni, akik egyesítik magukban a **legfontosabb emberi értékeket**, mint a humánus, az erkölcsösség, a műveltség, a kreativitás, a nyitottság és rendelkeznek azokkal a képességekkel, készségekkel, amelyekkel a társadalom értékes tagjaivá válhatnak.

Iskolánk a szülőkkel és más társadalmi szervezetekkel és intézményekkel ápolta kapcsolatai révén, aktívan részt kíván venni lakóhelyünk és szűkebb környezetünk életében.

- Ennek érdekében: Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal.
 - Igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai.
 - Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található intézményekkel.
 - Nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
- Nevelő-oktató munkánk a **közös nemzeti értékeket** szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, beleértve a nemzeti azonosságtudat fejlesztését, az ország nemzetiségeihez, etnikumaihoz tartozó azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.
- Ennek érdekében: Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti és nemzetiségi kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az **esélyegyenlőséget**.
- Ennek érdekében: Biztosítjuk a hátránnyal induló tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.
- *Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:*
- humánus,
 - erkölcsös,
 - fegyelmezett,
 - művelt,
 - kötelességtudó,
 - érdeklődő, nyitott,
 - kreatív, alkotó,
 - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
 - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
 - gyakorlatias,
 - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
 - jó eredmények elérésére törekszik /játékban, munkában, tanulásban/,
 - van elképzelése a jövőjéről, illetve,

- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, a gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja: nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait, az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartás formákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek /család, iskola, társadalom/ együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges és edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes tanuló személyiségében. Pedagógusaink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

1.2. A nevelő- oktató munka értékei, céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

A nevelésben és az oktatásban arra kell törekedni, hogy az ember olyan személyiséggé váljék, aki életigenlő, bizakodó, örülni tud, a konfliktusokat feloldani képes. Aki korszerű ismeretekkel és világgéppel rendelkezik, alkotó és kritikus, akinek számára fontosak az európai kultúra

értékei, akiben a szellemi értékek testi edzettséggel párosulnak, aki a másik ember személyiségét elfogadni képes. Aki szolidáris a hátrányos helyzetűekkel, együttműködésre önálló feladatvégzésre kész, aki szereti családját, hazáját, érte cselekvésre, áldozatra is képes, aki a más népeket is megbecsüli, aki ismeri szűkebb közössége és az ország múltját, gazdasági politikai és kulturális helyzetét, gazdasági és szellemi fejlődését előmozdítani képes, aki tevékeny, alkotó emberként kívánja életét élni.

A fentebb megfogalmazott értékek és célok megvalósítása érdekében diákjainkat az élet tisztelőtére, a természet szeretetére, az emberi munka, a kultúra megbecsülésére, az egészséges életvitel igényére, s az ehhez szükséges önfegyelmre, az igazság feltétlen tisztelőtére, az erkölcsös cselekvés igénylésére, valamint a tevékeny és alkotó életre kell nevelni.

1.3. Az iskolánkban folyó nevelő- oktató munka feladatai

A fent felsoroltak jegyében a nevelő-oktató munka feladata, hogy kiműveljük a tanulóknak a **valóság sokoldalú és tárgyilagos megismerésére, a korszerű ismeretek elsajátítására és alkalmazására való hajlandóságot és képességeket, a kutatómunka alapvető készségeit.** A szóbeli kifejezés, a megértés- általában a kommunikáció képességeit; az információforrások és eszközök hatékony felhasználásának képességét; a kézi munka az eszközhasználat képességeit; az élmények kifejezésének és a művészetek megértésének képességét; a testi ügyességeket, a fizikai állóképességet; a szervezett munkához szükséges együttműködési képességeket.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat:

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Fogékonyság az élő és az élettelen természetszépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önállóság képességeinek kialakítása, egészségvédelem.
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye: önbecsülés, önbizalom. Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért: önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás. Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, óvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeink, hagyományaink tisztelete és ápolása, jelképeink megbecsülése. Egészséges nemzeti öntudat és hazaszeretet.
- A német nemzetiségi kultúra megismerése, és ápolása, a hagyományok őrzése, tisztelete. A német nyelv minél magasabb szintű elsajátítása.
- A hazánkban élő más kisebbségek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik, szokásaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályait iskolánkban a 2. számú melléklet tartalmazza.

1.4. Iskolánk tevékenységrendszerének fő területei

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Iskolánk tevékenységrendszerét az alábbiak szerint csoportosítjuk:

- Tanítási- tanulási tevékenység
- Egyéb, tanórán kívüli tevékenységek
- Szabadidős tevékenységek
- Az egészséges életmód kialakítására irányuló tevékenység
- Tehetséggondozásra és a hátrányos helyzetű gyermekek segítésére irányuló tevékenység
- Társadalmi és közéleti tevékenység

1.5. A nevelőmunka eszközei, eljárásai, módszerei

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott eljárások, nevelési módszerek.

- Közvetlen (direkt) módszerek, melyek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra.
- Közvetett (indirekt) módszerek, azok, melyek hatása áttételesen a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	KÖZVETLEN MÓDSZEREK	KÖZVETETT MÓDSZEREK
Szokások kialakítását célzó módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - követelés, - meggyőzés, - gyakoroltatás, - segítségadás, - ellenőrzés, - ösztönzés, - értékelés, - elismerés, - büntetés, 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése, - közös /közelebbi vagy távolabbi/ célok kitűzése, - hagyományok kialakítása, - követelés, - ellenőrzés, - ösztönzés,
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés, - tények és jelenségek bemutatása, - műalkotások bemutatása, - a nevelő személyes példamutatása, 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében, - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből,
Tudatosítás /meggyőződés kialakítása/	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, - beszélgetés, - a tanulók önálló elemző munkája, 	<ul style="list-style-type: none"> - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról, - vita,

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai a 8. évfolyam végén:

- ✓ Minden tantárgyból az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten feleljenek meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek, az alapfokú nevelés-oktatás helyi tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- ✓ Rendelkeznek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- ✓ Ismerjék a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés – és magatartásformákat.
- ✓ Határozott elképzeléssel bírjanak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Bevezető gondolatok

A XX. századot, ha nem is olyan rég, de magunk mögött hagytuk. Az elmúlt korszak bővelkedett ellentmondásokban és tragédiákban. Ezmék születtek és hulltak porba, birodalmak álltak fel és omlottak össze. Az elmúlt század örökségeként szellemi zűrzavar, értékválság alakult ki, melyet tovább fokozott a megélhetésért, a jobb megélhetésért, vagy a gyors meggazdagodásért folytatott küzdelem. Az átrendeződő társadalomban még ma is keresik helyüket a családok, az egyének, a gyermekek. Amíg a bennünket körülvevő világ viszonylag gyorsan változik, addig az ember belső tulajdonságai évezredek óta változatlanok maradtak. Megbecsülés, szeretet és közösség nélkül éppúgy nem lehetett élni a kőkorban, mint ahogy nem lehet élni az atomkorban sem. A tiszta belső emberi értékek utáni vágy minden emberben megtalálható. Ezek a belső értékek a személyiség fejlődésén keresztül teljesednek ki. A személyiség fejlődése egy életen át tartó folyamat. A kiteljesedés, fejlődés eredményeként az ember harmonikus kapcsolatot tud kialakítani önmagával és környezetével.

Az emberi, de legfőképp a gyermeki személyiséget érhetik olyan hatások, amelyek torzíthatják azt. A gyermeki személyiség a hatások keresztüztüében él, ezek vagy jó, vagy rossz irányba hatnak. Nevel a család, az iskola, a szűkebb és tágabb környezet, a média, a divat stb. Ebben az inger gazdag környezetben nehéz megtalálni a helyes, igazi értéket tartalmazó utat, ahol nem az ideig, óráig tartó előnyök a meghatározók.

Az iskolának, mint érték közvetítőnek fontos szerepet kell vállalnia, nemcsak az oktatás, hanem a nevelés terén is. A személyiség fejlesztésének pilléreiként kell szolgálniuk azoknak az értékeknek, melyek kiállták a történelmi távlatok próbáját.

2.1. A személyiségfejlesztés területei, és ezzel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széles körűen fejlessze.

E pedagógiai munkának területei és feladatai a következők:

➤ A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

➤ A tanulók értelmi nevelése

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- **A tanulók közösségi /társas kapcsolatokra felkészítő/ nevelése**

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturális magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- **A tanulók családi életre nevelése**

Feladat: A család, mint kis közösség a társadalom legkisebb egysége. Egymásra utaltság, összetartozás, szülők, nagyszülők tisztelete, testvérek szeretete, családi ünnepek, hagyományok tisztelete. A családdal szembeni felelősség kialakítása.
- **A tanulók érzelmi /emocionális/ nevelése**

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire, és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.
- **A tanulók esztétikai nevelése**

Feladat: Igényességre nevelés önmagával és környezetével szemben, a külső és belső rend, a harmónia kialakítása, esztétikus megjelenés, öltözködési szokások, testápolási szokások kialakítása. Művészeti fogékonyságra nevelés
- **A tanulók akarati nevelése**

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- **A tanulók nemzeti nevelése**

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti és a nemzetiségi hagyományok, a nemzeti és nemzetiségi kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- **A tanulók állampolgári nevelése**

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- **A tanulók munkára nevelése**

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására, és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és

az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.2. A személyiségfejlesztés módszerei:

- tudatformálás /ismeretközlés, műhelymunka, konzultáció, követelés/,
- szoktatás, gyakorlás,
- személyes példaadás,
- jutalmazás, büntetés
- biztonságérzetet fokozó bánásmód
- közös élmények

3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Bevezető gondolatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Kellemes és kínos emlékek sorát hordozzuk magunkban. Életünknek nem kis részét töltjük diákként iskolai osztályokban, de nemigen boncolgatjuk átélt tapasztalataink tükrében mélyebben, valójában mi történik ott nap, mint nap, miért úgy történik, mi mindentől függnék a szereplők közötti kapcsolatok, a munka eredményessége, milyen hatások hagynak pozitív, vagy negatív nyomot esetleg életre szólóan is.

Az iskolai közösségek állapota sok tekintetben a társadalom valóságos közösségi viszonyainak függvénye. Az iskolai gyermekközösségek fejlettsége nem szakítható el attól a tényről, hogy milyen mértékben öltöttek közösségi formát a pedagógusok, a családok. A gyermekek közösségi tudata és erkölce nem „légüres térben” formálódik, hanem a társadalom tényleges közösségi viszonyainak közegében. A nevelés ugyan némiképpen előtte járhat a társadalmi erkölcs éppen adott, átlagos színvonalának, de tetszés szerinti mértékben s csupán a nevelők szubjektív óhajai következtében nem szakadhat el tőle. A társadalmi élet köznapi gyakorlatában pedagógiai szándékainkat keresztező áramlatok és törekvések is érvényesülhet. A nevelésnek mindig azokra a folyamatokra kell támaszkodnia, amelyek a mában is a jövő ígérését hordozzák. Az iskolai közösségalkotás legfontosabb tényezője a nevelők közösségének helyes szemlélete, pedagógiai és eszmei egysége, gyakorlati közösség-szervező munkájának intenzitása.

Az ismeretek elsajátítása és az egyre halmozódó tudás mellett az iskola falai között a tanulók egyúttal sokféle társadalmi, szervezeti tapasztalatot is szereznek, melyeknek zöme közvetlenül kapcsolódik saját pályafutásuk alakulásához. Személyes kapcsolataik alakítása, saját helyük tisztázása közben tanítványaink élményszerűen átélnek például az érvényesülés kimondott és kimondatlan szabályait, az intézményi alá- és fölérendeltség helyzetét. Kiderül, melyek az egyéni és a közös érdekérvényesítés lehetőségei, milyen következményekkel jár, ha valaki nem vagy nem elég rendesen végzi a munkáját, ha áthágja a szabályokat.

Nem mellékes élmény részt venni abban, ahogy a diákság a formális kötöttségek közepette megteremti magának az együttlét örömét. Átélethető, mit jelent a szolidaritás és miben

különbözik a cinkosság érzésétől. Ha a tanulók azt tapasztalják, hogy az iskolában a követelmények világosak és a viszonyok kiismerhetőek, úgy biztonságban érezve magukat könnyebben megtalálják helyüket nemcsak ott, hanem később a felnőtt társadalomban is. Az iskolában átélt rendezettség és érzelmi biztonság, az emberi méltóságot tiszteletben tartó érintkezés, miközben az otthonosság jóérzését kelti, lehetővé teszi, hogy a tudás megszerzése, a közös munka, az együttlét a társakkal örömet jelentsenek. Ez az élmény egy életre meghatározó.

Az iskola iránti benyomást elsősorban az ott uralkodó pedagógiai légkör és stílus alakítja. Ezen belül fontos szerepe van annak, hogyan történik az iskolai és a gyermekkori törekvések összeegyeztetése, milyen hagyományok szabályozzák a tanár-diák konfliktusok megoldását.

Ha egy iskola ápolja hagyományait, jól érzékelhető szellemiség árad falaiból, híre van, tanulmányi, művészeti vagy sportversenyeken, más iskolák között rangot vív ki, akkor az kisugárzik valamennyi gyermekre, közös büszkeségként erősíti meg bennük az odatartozás örömet.

A saját közvetlen iskolai élményeiken túl megélnék a tanulók számos olyan társadalmi konfliktust, feszültséget, amelyek bár eredetileg függetlenek az iskolától, mégis kifejtik ott hatásukat. Találkoznak azokkal az indulatokkal, amelyeket az anyagi, az etnikai, a politikai, a vallási különbségek ténye és megítélése vált ki. Ezek mind szerepet kapnak a tanulók társadalmi és nemzeti hovatartozásának elmélyítésében.

Nevelésünk minden aktusa közösségi viszonyok közepette megy végbe, mindig feltételezi azok fejlesztését. Minden pedagógiai lépésünk egyúttal belejátszik a közösségalakulás menetébe is. Ha osztálykirándulásra megyünk, a közös élmények, látnivalók és az együttlét szorosabbá kovácsolja az osztályközösséget. A különböző sportversenyeken való sikeres részvétel nem csak a sportolókat hozza közelebb egymáshoz, hanem az iskola minden sportkedvelő diákját, akik együtt örülnek a nyertesekkel. A tanulmányi versenyek győzteseire az egész iskola büszke. Az alkalmanként tartott zenés táncos rendezvényeink a közös szórakozás élményét adja tanulóinknak.

Legfontosabb pedagógiai feladatunk: megteremteni az élő, fejlődő közösséget, amelynek helyes hatása van az egyénre. Ebben a munkában azonban a tanulók nem passzív szereplők. A Diákönkormányzat működtetése az önkormányzás gyakorlati érvényesítése. A gyermekközösség maga válik tulajdon életének és tevékenységének szervezőjévé. Így a nevelés összekapcsolódik az önneveléssel. Ennek azonban az a feltétele, hogy a közösségnek reális jogai legyenek, és át tudják élni a felelősség és a kötelesség érzelmeit. A gyerekeknek valóban iskolájuk, tulajdon életük teljes jogú gazdájává kell válniuk. Csak ekkor beszélhetünk a közösség neveléséről.

3.1. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok iskolánkban

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása, iskolák nevelő-oktató munkájának alapvető feladata

Ebben a munkában meghatározó feladataink a következők:

➤ **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása**

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez /tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez/ kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

➤ **A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében**

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodni kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronom – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

➤ **Az önkormányzás képességének kialakítása**

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítségekkel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni. A cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

➤ **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

➤ **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása**

Feladat: A tanulói közösségre jellemző az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

4. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGRENDSZER

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási, tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási – tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A **motiválás** célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó **aktivitását** biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a **differenciálás**, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

4.1. Az egységes alapokra épülő differenciálás

Iskolánk pedagógiai tevékenysége teret enged a **színes, sokoldalú iskolai életnek**, a **tanulásnak**, a **játéknak**, a **munkának**; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A **kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének** egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált **tanulásszervezés terén** különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás folyamatának különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

4.2. A tanórán kívüli tevékenység- és hagyományrendszer szerepe a közösségfejlesztési feladatok megvalósításában

A nevelőtestület pedagógiai munkájában nagy hangsúlyt fektet a tanórán kívüli tevékenységrendszer megszervezésére.

Ez óriási eszköz, lehetőség a pedagógusok kezében. A tanórán kívüli tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

Iskolánk tanulóinak összetétele más intézménnyel szemben különleges, hiszen több nemzetiségű, származású gyermek tanul együtt.

Nemcsak származásuk, hanem neveltségi szintjük is különböző. Más-más szociális háttérrel, adottsággal és képességgel rendelkeznek.

Nem kis nehézséget okoz nagy létszámunk is. Gondoskodnunk kell arról, hogy mindenki megtalálja helyét, a neki megfelelő tevékenységet, lehetőleg egyénre szabottan.

A mai világunk túl „próza”, és egyre jobban azzá válik. Érezhető tanulóink érdeklődésén, vagy érdektelenségén, hogy az otthoni szülői háttér mennyire és mit tart fontosnak kulturális értékeinkből. Mennyire tiszteli hagyományainkat, nemzeti ünnepeinket? Fontosnak tartja-e, hogy gyermeke megismerje hazája híres embereit, tájait, múzeumait?

A színház, a könyv, a művészet milyen fokon kerül be az általunk nagyon fontosnak tartott nevelési eszközök közé?

Természetesen a felgyorsult világ által diktált tempó rákényszerít sok szülőt, hogy elsősorban megélhetési problémáikkal foglalkozzanak, így többnyire nem igazán hibáztathatók, ha értékrendjük megváltozott.

Így olyan feladatokat is át kell vállalnunk, amit a család nem tud megoldani. A tanórán kívüli tevékenységrendszer minél szélesebb körű megvalósításának célja, hogy elősegítse tanulóink értelmi, érzelmi, erkölcsi és testi fejlődését, megerősítve iskolánk nevelési-oktatási céljainak megvalósulását.

- A tanórán kívüli foglalkozások személyiség és közösségfejlesztési feladatai:
 - Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel.
 - Olyan közösségek létrehozása, amelyek nemcsak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket.
 - A csoporton belüli kapcsolatok erősítése.
 - A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozások vezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása, fejlesztése.
 - A tevékenység formákat hassa át a kölcsönösség, és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés.
 - Az egyes tevékenység formák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségi szintjévé alakítása mellett az életkor – és réteg

specifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiségekhez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód.

- A tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön.
- Olyan erős érzelmi – értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést.
- Olyan csoportok kialakításának a segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösségek, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

4.3. Az iskolánkban a nevelési és oktatási célok megvalósítását szolgáló tanítási órán kívüli tevékenységi formák, és hagyományőrző tevékenységek

- A tanórán kívüli foglalkozások célja:

A tanórán kívüli foglalkozások célja, hogy a tanításon kívüli időben – a dolgozó szülők gyermekeinek felügyelete, gondozása, ellátása mellett, az iskola, a család nevelő munkájára építve hasznos és színvonalas foglalkozásokkal kiegészítve, elősegítse a tanulók fejlődését. Tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. E folyamat alatt gazdagodjon műveltségük, világszemléletük és segítsük eligazodásukat iskolánk tágabb és szűkebb környezetében. Nevelési munkánkban fő cél, hogy a gyermekek egész személyiségére hassunk. Fontos az értelmi képesség fejlesztése, de a tanórán kívüli foglalkozások tágabb teret nyújtanak az érzelmi, erkölcsi nevelésnek. Figyelembe vesszük az eltérő adottságokat, képességeket, igényeket, körülményeket.

Célunk gyermekközpontú foglalkozások működtetése.

- A tanórán kívüli foglalkozások feladatai:

- Biztosítjuk a dolgozó szülők gyermekeinek, hogy nyugodt légkörben, kulturált környezetben tanulhassanak és töltsék el szabad idejüket.

- Nemzeti kultúránk megismerése, értékeinek megbecsülése népi hagyományok ápolása, Pilisvörösvár helytörténeti hagyományainak, szokásainak tanulmányozása.
- Ismerkedés a határon túl élő magyar népcsoportokkal, országokkal. Nyitottá nevelés az egyetemes emberi kultúra iránt.
- Az iskola és környékének tisztántartása, természeti és az ember alkotta értékeknek megőrzése, esztétikai igény fejlesztése a környezetünkkel szemben.
- Kulturált étkezési szokások kialakítása és megerősítése. Alapvető higiénia betartása.
- Helyes illetani ismeretek nyújtása iskolán belül és kívül. /köszönés, étkezés, közlekedés, véleménynyilvánítás stb./
- Egymás munkáinak megbecsülése, tiszteletben tartása /gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt kapcsolatban/
- Segítséget nyújtunk a tanulmányi munkában való előrehaladáshoz, a színvonal emeléséhez, a nehezebben tanuló gyerekek felzárkóztatásához, az önállóságra neveléshez.
- Minden tevékenységünkkel fejlesztjük a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Helyes magatartási szabályok, követelmények megfogalmazása közösen és értékelése csoportonként. /Az iskolai Házi rendhez csatlakozva./
- A csoportokon belüli barátságok ápolása, az összetartozás élményeinek tudatosítása.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel. A szülők iránti tisztelet és szeretet kifejezésének képességét fejlesztjük.
- Megemlékezés ünnepeinkről.
- A Művészetek Háza és a Könyvtár programjain való részvétel.
- Változatos, gazdag tartalmú kulturális foglalkozások szervezése.

❖ *Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások*

Az egyéni képességek minél jobb kibontakozását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébb képességűek felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére: 1-4. évfolyamon felzárkóztató órát szervezünk.
- Felzárkóztató foglalkozást szervezünk alsó – felső tagozaton német nyelvből /elsősorban az iskolánkba felsőbb évfolyamon érkező tanulóink számára/, matematika és magyar tantárgyakból felső tagozaton.
- A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére fakultációs órákat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- A tehetséggondozó foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt
 - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
 - akik második, vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

- A fejlesztő pedagógusok egyéni és kis csoportos foglalkozásokat szerveznek a BTMN-es és integrált SNI tanulóknak. Ehhez a feladathoz igénybe vesszük az utazó gyógypedagógiai hálózat speciális képzettségű szakembereit is.

❖ *Iskolai sportkör*

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Tárgyi adottságaink és a gyermekek igényei alapján a következő délutáni sportfoglalkozásokat tudjuk megszervezni:

- játékos sportkör,
- iskolabajnokság,
- atlétika,
- kézilabda,
- labdarúgás,
- kosárlabda,
- tollaslabda

A tantervi testnevelés keretében 4. és 5. évfolyamon diákjaink úszásoktatásban vesznek részt.

A sportélet hagyományai iskolánkban

Minden tanévben megrendezésre kerül az iskolabajnokság, amelynek keretén belül a sport több területén mérhetik össze erejüket a résztvevő korcsoportok egy őszi, és egy tavaszi forduló alkalmával. Iskolánk tanulói rendszeres résztvevői a Diákolimpiai rendezvényeknek. Az alsó tagozatosoknak a játékos sportversenyeken nyílik alkalmuk képességeiket megmutatni. Már hagyománnyá vált az iskolai Sportnap, ahol gyerekek és szülők együtt „sportolnak” valamint a tavaszi „Fut a sulis” rendezvényünk, ahol fantasztikus élményt nyújt, hogy az egész iskola szinte egyszerre „mozgásban van”.

Több körzeti és területi versenyt magunk is szervezünk: kosárlabda és labdarúgás sportágakban. Az olimpia évében hagyományosan megrendezésre kerül az öt próbás „sulis olimpia”. A nevezetes évfordulókat hagyományosan sportrendezvények kísérik.

❖ *Szakkörök*

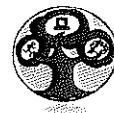
A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellemüket tekintve művészeti szakkörök, szaktárgyi szakkörök, de szerveződnek közös érdeklődési kör, hobbi alapján is: pl. a sakkszakkör, programozó szakkör

A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Az informatikában legjáratasabb tanulóink számára lehetővé tesszük, hogy megszerezzék az európai számítógép kezelői jogosítványt, azaz, hogy ECDL vizsgát tegyenek.

A német nyelv területén eredményesen tanuló diákjaink 8.-ban DSD nyelvvizsgát tehetnek, amelyre külön szakköri keretben is van lehetőségük felkészülni.

❖ *Versenyek, vetélkedők, bemutatók*

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle /szaktárgyi, sport, művészeti stb./ versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük: helyi, körzeti, területi, megyei, országos versenyek. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok végzik.

❖ *Témanapok (projektnapok)*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A projektnapok, a nemzetiségi hagyományok, az egészségvédelem, az elsősegélynyújtás, a természet- és környezetvédelem témaköreivel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A témanapokon feldolgozásra kerülő ismereteket a pedagógusok szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

❖ *Tanulmányi kirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. Szervezünk tanulmányi kirándulást egy –egy alkalmi rendezvény, interaktív kiállítás, vagy esemény kapcsán, amennyiben az az adott korosztály nevelési- oktatási feladatainak megvalósulásához hozzájárul.

❖ *Osztálykirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal (ősz vagy tavaszi időszakban) tanulmányi kirándulást szerveznek. A kirándulások programja szervesen kapcsolódik az oktatási és nevelési feladatok teljesítéséhez. Az adott évfolyamon az osztályfőnök a tanulókkal készíti el a tervet, meghatározva a célokat /felső tagozatban a szaktanárok segítségét is igénybe véve/. Általános koncepció, hogy tanulóink a 8 év során az ország legjelentősebb történelmi helyszíneit, természeti területeit, építészeti, művészeti értékeit személyesen megismerjék. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

❖ **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozás**

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, múzeumi órák. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes.

Kulturális munka hagyományai az iskolánkban:

Célunk, hogy minél több gyermeket juttassuk olyan élményhez, amely kifejleszti a kultúra iránti igényét.

Olyan eseményekre, előadásokra, múzeumlátogatásra visszük el őket, amelyre legtöbbször csak az iskola szervezésében jutnak el.

A kulturális programok az osztályfőnöki munkatervben kerülnek megtervezésre, megszervezésük is zömmel osztálykeretben történik.

Legfőbb feladatunk, hogy minden osztály, minden tanévben eljusson valamilyen múzeumba, kiállításra, színházba, vagy bármilyen kulturális eseményre.

❖ **Szabadidős foglalkozások**

A szabad idő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez:

túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, osztály-partik, táncos rendezvények, játékos vetélkedők, kreatív foglalkozások stb.

❖ **Iskolai könyvtár**

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a szabad idő tartalmas eltöltését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

❖ **Diákétkeztetés**

A tanulók számára – igény esetén – napi egyszeri étkezést,- ebédet- (menzát) biztosít az iskola. Az étkezési térítési díjakat az önkormányzat által meghatározott módon kell befizetni. Az étkezés megrendelése, esetleges lemondása és a befizetés megszervezése az iskolában történik.

❖ **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit /pl.: tornaterem, számítástechnikai terem/ a tanulók /tanári felügyelet mellett/ egyénileg vagy csoportosan használják.

❖ **Hit- és erkölcsstan oktatás**

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak - az iskola nevelő-oktató tevékenységéhez kapcsolódva (lehetőleg az erkölcsstan órával egy időben) – hit- és erkölcsstan oktatást szerveznek. A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a tanulók számára kötelező, ha a szülő írásbeli nyilatkozata alapján gyermeke számára nem az etika tantárgyat, hanem ezt a

foglalkozást választotta. A hit- és erkölcstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

A hit- és erkölcstan oktatás megszervezésére vonatkozó részletes eljárásrendet a 3.számú melléklet tartalmazza.

❖ *Ünnepünk, a közösségi élet hagyományai*

Az iskolai életben az erkölcsi és esztétikai nevelés egyik fő területe. A közösségi szellem, az összetartozás érzésének kialakítása. A viselkedéskultúra fejlesztése. A nemzeti, nemzetiségi hovatartozás erősítése, a hagyományok ápolása.

Az év a tanévnnyitó ünnepéllvel kezdődik, ahol az első osztályosokat külön kis ajándékkal is köszöntjük. Ekkor kapják meg az iskolanyakkendőt, amely az ünnepi öltözetünk része. Szeptemberben szüreti felvonuláson veszünk részt a Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében. Az idősek napjára műsorral készülünk a Napos Oldal, ill. a város idős lakóinak. Október 6-án gyertyagyújtással és egy kis irodalmi összeállítással az Aradi vértanúkra emlékezünk.

Ezt követi Nemzeti Ünnepünk – Október 23., amelyet hagyományos módon a Hősök terén álló emlékműnél virágok és gyertyák elhelyezésével zárunk. Novemberben Márton napját lampionos felvonulással ünnepeljük. Novemberben, vagy tavasszal rendezzük a nemzetiségi napot is, amelyen évfolyamonként más-más projektek valósulnak meg a nemzetiségi műsort követően.

Hagyományaink közé tartozik a karácsonyt megelőző adventi délután; kreatív foglalkozások keretében készülünk a karácsonyra, ünneplőbe öltöztetjük a tantermeket, folyosókat. A különböző portékák pedig az adventi vásárra készülnek.

December 6-án iskolánk átalakul Mikulásfalvává, ahová ellátogat a Mikulás.

Mindnyájunk által legszeretettebb ünnepünk az iskolakarácsony. Ezt az ünnepet talán bensőségessége miatt szeretjük annyira és tesszük legszebbé. Ez a nap mutatja meg azt, hogy egy nagy tantestület és egy óriási gyermekereg is tud „családként” ünnepelni. Sok kis tanítványunknak ez az igazi karácsonya.

Vidám színfoltja életünknek a farsang, amely rendezvényen a szülők is élvezettel vesznek részt. Időközben sort kerítünk a „téltemetésre”, ahol a kiszabáb esik „áldozatul”

A tavaszi nagy ünnepi rendezvényünk: - március 15. nemzeti ünnepünk /városi és helyi/. Irodalmi műsorral emlékezünk meg e jeles történelmi eseményről.

A tanulmányi versenyek lezárásaként díjátadón köszöntjük a legeredményesebb diákokat, majd ezt követően állófogadást szervezünk a versenyekben élenjárók számára.

Általában a tavaszi időszakban kerül sor két olyan projektnapra, amely az egész iskolát megmozgatja, bevonva a szülőket és más partnereket is, ez a családi sportnap és az egészségnap.

A húsvétra osztályonként készülünk. Az április elsejét a Diákönkormányzat tölti meg vidámsággal. A diákszínpad vagy Ki Mit Tud? rendezvényünkön a vállalkozó szellemű osztályok, csoportok mutatják be produkcióikat, amelyet mindig más-más téma köré szervezünk.

Május első hetében, osztálykeretben ünnepi műsorral köszöntjük az édesanyákat.

Mivel gyermekközponitú iskola vagyunk, természetesen a diáknapok sem maradhatnak ki programunkból, amelyeknek színvonalas megrendezésében a Diákönkormányzat igen jelentős szerepet vállal.

E hét keretében projekt napokat szervezünk: kulturális bemutató, képzőművészeti nap, sportnap, természet- és környezetvédelmi nap.

A tanév végeztével iskolánk dolgozóinak „családias” pedagógusnapi ünnepet szervezünk.

A közös értékteremtő munka részeként évente két alkalommal, ősszel és tavasszal papírgyűjtési akciót hirdetünk. A közös munka nyújtotta élmény mellett az egészséges versenyszellem is motiválja a gyermekeket, hiszen az így összegyűjtött pénzt az osztályok saját programjaiknak a finanszírozásához használják fel. Egész évben gyűjtjük a kupakokat, a bevételből a leendő elsősök iskolanyakkendőjét csináltatjuk meg.

Minden évben ünnepélyesen búcsúzunk a végzős nyolcadik osztályos tanulóinktól a ballagási ünnepélyünkön.

A munkával töltött esztendőt pedig az ünnepélyes tanévzáróval fejezzük be.

❖ Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből (osztályonként 2-2 fő) álló diákönkormányzati vezetőség képviseli, melyet a DÖK elnök és helyettesei irányítanak. Ők reprezentálják a Diákönkormányzatot más testületek ülésein, és az iskolán kívüli diákfórumokon. Üléseik nyilvánosak, de szavazati joggal csak a delegált tagjai rendelkeznek. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti, aki segítséget nyújt az önkormányzat önálló és felelősségteljes munkájában, hogy diákjaink saját maguk szabályozhassák a diákéletet.

A Diákönkormányzatnak véleményezési és javaslattevési joga van az oktatási intézmény működésével kapcsolatban, a diákokat érintő kérdésekre vonatkozóan. Képviseletet magát az Intézményi Tanács ülésein, és a diáktársadalmat érintő vezetőségi üléseken, a diákjogokkal kapcsolatos ügyekben.

➤ A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek az egyéni érdekekkel is összhangban vannak.
- A kialakított, a meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai, erkölcsi élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.
- A közösség iránti felelősségérzet, felelősségtudat kialakítása, fejlesztése.
- A közösség érdekeit szolgáló cselekvésre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

➤ A diákönkormányzat hagyományai iskolánkban

A DÖK a pedagógiai programban megfogalmazott célokkal és feladatokkal, valamint az iskola munkatervével összhangban tervezi éves tevékenységeit.

Az iskola pedagógiai programjában kiemelten kezeli környezeti nevelést, ennek megvalósulásaként a DÖK elem, műanyag és papírgyűjtést szervez. Az „öko-őrjárat” a tantermek tisztaságát, esztétikai megjelenését, energiafogyasztását ellenőrzi, értékeli.

Aktívan részt vesznek a különböző tanulmányi és sportversenyek megszervezésében, lebonyolításában. A tanórán kívüli szabad idősebb tevékenységek egy részének szervezése is a DÖK feladatkörébe tartozik. A Mikulás, az angyalkázás, a farsang, és az iskolanapok szervezése hagyományosan a DÖK közreműködésével történik. Alkalmanként filmklub, táncház, teaház, kreatív foglalkozás, meghívott vendég előadása színesíti a mindennapi iskolai életet. Szintén a DÖK szervezésében került sor a diákszínpad rendezvényre, ahol tanulóink előadói, írói, színészi képességeiket mutathatják meg, hasonlóan a Ki mit tud?-on is, amelyen inkább az egyéni produkciók kerülnek előtérbe. A Diákönkormányzat fontos része az iskola életének, hiszen az a célunk, hogy jogaikat és kötelességeiket egyaránt ismerő, tetteikért felelősséget vállaló emberek legyenek iskolánk gyermekeiből.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját a személyre szóló munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok általános feladatai az alábbiak:

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaideje feletti részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, kulturális bemutatók, versenyek).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanult átadása a nevelőtestület tagjainak. Belső tudásmegosztás gyakorlatának fenntartása.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése. (mentorálás)
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

Az iskola képvisellete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangneme és viselkedés a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

6.1. Az osztályfőnök feladatai

Személyiség és közösségfejlesztő feladatok:

- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli, iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályközösség megfelelő irányításával megfelelő magaviseletű, az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki.

A tanulók iskolai munkájának és előmenetelének támogatásával kapcsolatos feladatok:

- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Tájékoztatja a tanulókat az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Minden hó végén az osztályában tanító kollégákkal egyeztetve érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.

- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel. Megszervezi a pályaaorientációs napokat az osztálya számára.

A nevelőkkel, szülőkkel való kapcsolattartás:

- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Tájékoztatja a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- A diákok tanulmányi előmeneteléről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.

Egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi feladatok:

- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a szociális segítővel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a gyermekek ügyében eljáró hivatalokkal.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).

Adminisztratív feladatok:

- Megnyitja és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Feltölti és figyelemmel kíséri az e-napló osztályára vonatkozó bejegyzéseit, statisztikáit, jelzéseit, és szükség esetén intézkedik.
- Különös figyelemmel kíséri a lemorzsolódás veszélyeztetett tanulókat, szükség szerint segítséget ad illetve kér számukra.
- Saját tapasztalata illetve a szaktanárok javaslatára közreműködik a szakértői bizottságok vizsgálatainak igénylésében, a kontroll vizsgálatok időben történő elvégzésében
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az e-napló mulasztásra vonatkozó adatait, kezeli az igazolásokat. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- Ellenőrzi az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.

Egyéb feladatok:

- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

6.2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

➤ Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre.
- Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

Az osztályfőnöki munkatervhez kapcsolódó dokumentumok a tanév folyamán

- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és esetleges feljegyzések a szülői értekezletekről.

6.3. Az osztályfőnök által nyilvántartott statisztikák az osztályról

(A statisztika az e-napló adatainak feltöltésével, karbantartásával valósul meg)

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
 - Tanulók száma, ebből leány
 - Állami nevelt (gondozott), nevelőszülőnél nevelésbe vett
 - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
 - Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
 - Sajátos nevelési igényű tanuló
 - Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
 - Az étkezőkből csak ebédelő
 - Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni tanrend)
 - Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
 - Más településről bejáró tanuló
 - Nem magyar állampolgár
 - Évfolyamismétlő
- Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról
 - Tanulók száma
 - Osztályozott tanulók száma és aránya
 - Osztályozatlan tanulók száma és aránya
 - Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
 - Az osztály tanulmányi átlaga
 - Kitűnő tanulók száma és aránya
 - Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
 - Példamutató magatartásért, szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
 - Bukott tanulók száma és aránya
 - Évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
 - A bukások száma tantárgyanként
 - A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
 - Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya

- A választott középiskolák közül a harmadik vagy további helyen megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
 - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - Szakgimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - Szakiskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya
- Az osztályközösségek tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén
- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
 - Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
 - A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
 - Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
 - Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
 - A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
 - A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
 - Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Megoldásuk érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

6.4. Az osztályfőnöki órák témái

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A NAT-ban megjelenő nevelési célok tematizálják a felsőbb évfolyamokon (5–8. évfolyam) az osztályfőnöki órák témaköreit, ezáltal érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

A fejlesztési területek, nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása,

társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihat egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező

átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítik fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbözőségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások. Hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok. Melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, a tanulók csoportban miként működhetnek együtt, hogyan rögzíthetők hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

6.4.1. A tanév első osztályfőnöki óráin kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakerdeztetése.
- Az osztályközösség diákönkormányzati képviselőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.

6.4.2. Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.

- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Osztálykirándulás előkészítése, kiértékelése.

6.4.3. Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként

Az 1. számú mellékletben

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a kiemelten tehetséges
- a sajátos nevelési igényű
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő
- a lemorzsolódással veszélyeztetett
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

7.1. A tehetség, a képességek kibontakoztatását elősegítő pedagógiai tevékenységek:

A mai teljesítményorientált világban a magunk sajátos módszereivel és eszközeivel igyekszünk felkészíteni tanulóinkat arra, hogy ki-ki érdeklődésének, képességének megfelelően a lehető legjobb teljesítményt nyújtsa.

Ehhez iskolánkban az alábbi tevékenységi formák járulnak hozzá:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- nívócsoportos nyelvoktatás,

- nyelvvizsgára való felkészítés
- a nem kötelező /választható/ tanórán tanulható tárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör,
- szakkörök,
- témnapok
- versenyek, vetélkedők, bemutatók /szaktárgyi, sport, kulturális, művészeti stb./,
- szabadidős foglalkozások /színház- és múzeumlátogatások, könyvtár stb./,
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata tanórán kívül,
- továbbtanulás, pályaválasztás segítése.

7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók

A Nkt. 47. §-a alapján a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése- oktatása iskolánkban a szakértői bizottság szakvéleményének alapján: Szegregált (különnevelés) és integrált (együttnevelés) formában is megvalósul.

7.2.1. Az SNI tanulók gyógypedagógiai csoportban való nevelése-oktatása

Bevezető gondolat

A fogyatékkal élő gyermekek, tanulók különleges gondozási igénye a tanulók között fennálló különbségek egyik formája.

Önmagában az, hogy ezek a tanulók fogyatékkal élnek, már azt jelentik, hogy hátrányos helyzetben vannak társaikhoz képest. Ehhez járul még családjuk esetleges rossz szociális helyzete, ami sajnos a többségükre jellemző.

„Speciális” állapotuk irreverzibilis, ezért legtöbb esetben rehabilitációról, és nem rehabilitációról beszélünk. Hátrányos helyzetükön csak a mindennapi életben való eligazodáshoz szükséges és azt segítő példamutatással és pedagógiai gyakorlatokkal tudunk segíteni.

Legfőbb feladatunkat, mely szerint arra kell törekednünk, hogy tanulóinkat felkészítsük arra, hogy felnőtt korukban beilleszkedjenek a társadalomba, igyekszünk maradéktalanul teljesíteni.

7.2.1.1. Speciális tényezők:

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulókat oktató gyógypedagógiai tagozatunk pedagógiai koncepciója kialakításakor a következő szempontokat kellett figyelembe vennünk:

- A fogyatékkal élő tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság együttes, amely az életkori sajátosságokhoz hasonlóan a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének jellegzetes különbségeit fejezi ki.

- A különleges gondozási igény a tanuló életkori sajátosságainak, fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulása, az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesése, fejletlensége, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszhetősége, az iskolába hozott ismeretek szűkebb köre miatt áll elő, **ami sajátos fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.**
- Állapotukra jellemző mentális, pszichés vonásokkal, szociális háttérrel- falusias - kisvárosias környezetből jöttek- a fogyatékosok jogait szem előtt tartva törekednünk kellett arra, hogy programunk több ponton illeszkedjen az iskola tantervéhez, ezzel is **elősegítve tanulóink integrálódását nem fogyatékos társaik közé**
- Elemi ismereteket kell nyújtunk az informatika köréből, hisz a számítógép térhódítása miatt tanulóink a továbbtanuláskor és leendő munkahelyükön is találkozhatnak ezzel az eszközzel. Az angol nyelv tanulásának alapjaival is megismerkednek ezzel is elősegítve továbbtanulásukat, az informatikai eszközök használatát.

A gyógypedagógiai tagozaton oktatót sajátos nevelési igényű tanulók **nevelését-oktatását a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.** Tagozatunk az általános iskola részeként működik, legtöbbször összevont osztályokban. Tantervünk ezért rugalmasan alkalmazkodik az osztott és a 2-3-as összevonásokban folyó munkához is.

7.2.1.2. Az értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Iskolánkban a tanulók létszámától függően kettő vagy három csoportban folyik az enyhe fokban értelmi fogyatékos, ill. az integrálható középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása, esetenként a súlyos pszichés zavarral diagnosztizált tanulók nevelése- oktatása.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

„Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.”

Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik:

- a téri tájékozódás,
- a finom motorika,
- a figyelemkoncentráció,
- a bonyolultabb gondolkodási folyamatok,
- a kommunikáció, valamint
- a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

Ezek egyébként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulókat jellemző tünetek az iskoláskor előtt kevésbé feltűnőek. Megfelelő gyógypedagógiai támogatás és kedvező szociális feltételek esetén integrált iskoláztatásuk megkísérélhető. Speciális nevelési szükségleteiknek megfelelő rendszeres gyógypedagógiai nevelés/terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló nevelési, oktatási szempontú jellemzői

A fogyatékból eredően az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál jellegzetes különbségek alakulnak ki, amelyek megmutatkoznak:

- a sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók jellegzetes különbségét létrehozó okok sokszínűségében,
- abban, hogy az eltérés ugyan minden pszichikus funkciót (érezékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi, akarati élet, viselkedés, magatartás, cselekvés, attitűdök stb.) érinthet, azonban ennek változatossága tanulónként és funkcióként vizsgálva igen eltérő,
- a fejlődés ütemében és dinamikájában,
- a fejlesztés várható eredményében.

Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanuló a tanulás, az ismeretsajátítás folyamatában milyen készség-, képesség szintre, milyen ismeret birtokába juttatható el.

A nevelést és oktatást meghatározó jellemzők miatt a tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulni az ismeretek tartalmának és mélységének, a tevékenységformáknak, az alkalmazott módszereknek, a tanítás szervezeti kereteinek, valamint a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A tanuló fejlődését támogató feltételek:

- megfelelő osztálylétszám;
- az aktív tanulás biztosítása;
- a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása;
- a személyre szabott tanulás lehetősége;
- differenciálás alkalmazása;
- fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazása.

Összességében véve a cél az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

Az iskolai fejlesztés szakaszai

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek számára az óvoda–iskola átmenet megkönnyítésének lehetséges útja például az **egyéni előrehaladást biztosító nevelés és oktatás** vagy az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél **hosszabb idő megjelölésének lehetősége**.

Iskolánkban az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése, oktatása az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyamig tart.

Az 1–4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítanunk a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal, terápiákkal kell alkalmazkodnunk a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan kell jelen legyen a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

Az alsó tagozat évei különösen fontos időszakot jelentenek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók további iskolai pályafutásában. Ezért ebben a szakaszban a törvény által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezünk.

Például az első évfolyam tananyagának átadását két – az első két évfolyam tananyagának átadását három – tanévre tervezzük.

A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kulturtechnikák eszközzintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíti a tanulókat.

A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

E szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az iskolánk helyi tantervében határozza meg azokat a pedagógiai diagnosztikán és fejlesztési stratégián alapuló konkrét gyógypedagógiai eljárásokat – szükség esetén terápiákat –, amelyek az iskoláskor kezdő éveiben hatékonyan segítik a készségfejlesztést.

Az alapfokú nevelés, oktatás további szakasza az 5–8. évfolyamot foglalja magába. A tanulók fejlesztése az előző pedagógiai szakasz eredményeire – elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra – épül. **Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység.** A tanítás-tanulás folyamatában **előtérbe kerül a verbális szint**, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Általános fejlesztési követelmények

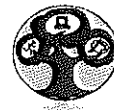
„Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a **nevelési és tanulási célok megegyeznek a Nat-ban leírtakkal**, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.”

7.2.2. Integráltan nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók

Azoknak a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nevelése-oktatása, akiknek a helyzete ezt lehetővé teszi, a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A tanuló fejlődését támogató feltételek:

- inkluzív osztályok szervezése;
- az aktív tanulás biztosítása;
- a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása;
- kompenzáló eszközök használata;
- a személyre szabott tanulás lehetősége;
- differenciálás alkalmazása;
- fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazása.
- együttnevelés során a pedagógus-gyógypedagógus* szoros együttműködése, rendszeres konzultációja;

*A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai szolgálat szakembereit. Ezzel biztosítjuk, hogy minden gyermek a fogyatékoság típusának megfelelő, speciális segítséget kaphassa meg.

7.2.3. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- speciális végzettségű pedagógusok,
- az SNI irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a sajátos nevelési igényű tanulók részére alkalmazott értékelési formák,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

7.3. A beilleszkedési nehézségekkel a tanulási és magatartási zavarokkal küzdő (BTMN) tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Bevezető gondolatok:

Országos statisztikai adatok nem állnak ugyan rendelkezésünkre, de a nevelési tanácsadók és szakértői bizottságok túlterheltsége, valamint a személyes tapasztalatok is azt mutatják, hogy a tanulási és magatartási zavarokkal valamint beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek száma egyre nő. Így ez a probléma illetve a probléma megoldására való törekvés egyre hangsúlyosabb helyet kell hogy kapjon az iskolák életében.

Ezek a gyermekek leginkább a maguk és környezetük között kialakult feszültségeket nem tudják kezelni. Így nevelésüket-oktatásukat az iskolában úgy kell megszervezni, hogy az itt eltöltött nyolc év ne egy folyamatos kudarcsorozat legyen számukra. Ez igen nagy kihívást jelent tanárnak, diáknak egyaránt.

➤ A magatartási zavarok kialakulásának okai:

- Egy részük otthoni környezeti ártalmak hatására károsult, sőt traumatizált, s egyfelől már úgy kerül az iskolába, hogy magatartási normái, adaptációs lehetőségei hiányosak, csökkentek vagy torzultak, másfelől a családi miliő ártalmainak hatására nap, mint nap telítődik és újratelítődik sérelmekkel, agresszivitással, oppozícióval, amit többek között, de elsősorban az iskolai közösségben is manifesztál, illetve lereagál.
- Van egy csoport, amely a valódi nehezen nevelhető gyermekekből áll. Náluk már többször kimutathatók organikus mikroártalmak, fejlődésüket tekintve pedig mentálisan lassúbb érési ütem, esetleg kisebb fokú vagy részleges retardáció mutatható ki, tényleges értelmi fogyatékoság nélkül.

- Ide tartoznak a súlyos organikus sérülésen átesett gyermekek is, akiknél a betegség következményei elsősorban érzelmi életükre, alkalmazkodóképességükre, erkölcsi magatartásukra van kihatással.
 - Valamint ide sorolhatók az iskolaéretlenül első osztályba lépő gyerekek.
- A tanulási nehézségekkel és beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek csoportjai:
- Egyik csoport, akiket idegrendszeri ártalom ért. Amely ártalom viszonylag kis területet vagy kisebb területek károsodását okozta az idegrendszerben.
 - A másik csoportba azokat a gyerekeket sorolhatjuk, akik kora gyermekkortól kezdve súlyos környezeti ártalmakat kénytelenek elszenvedni:
 - diszharmonikus, rendezetlen családi élet,
 - szülők brutalitása, alkoholizálása,
 - elhanyagoló vagy túl követelő nevelés.
 - alacsony szintű kulturális környezet.
 - anyagi nincstelenség.
 - illetve ezek kombinációja.
 - A gyakorlatban a kétféle ártalom (szervi és környezeti) sokszor együtt található. Következménye a mentális és pszichoszociális elmaradás a gyermekeknél. Leggyakrabban a következő tünetek figyelhetők meg:
 - fáradékonyság,
 - túlmozgásosság, hiperaktivitás,
 - a finom-motorium zavara,
 - az alacsony fokú feladattűrés,
 - a tárgyak pontatlan megfigyelése,
 - a fantáziajátékok hiánya,
 - a játékszabályokhoz való hiányos vagy rossz alkalmazkodás,
 - a játékok gyors változtatása,
 - és kevésbé tűnnek fel a gyermek szókincsének, illetve kifejezőképességének hibái, hiányosságai.

Ezek a tünetek nem fognak maguktól megszűnni, a gyermek nem fogja „kinőni”, sőt, a tünetek együtt fognak nőni a gyermekkel. Amíg a gyermek óvodás, addig a tünetek kis bajt okoznak, észrevehetőek, de a gyermektársakkal való együttélést nem akadályozzák.

Amikor a gyermek iskolás lett, addigra a kis baj nagyra dagad, annyira, hogy háttérbe szorítja a gyermek számos jó tulajdonságát és jól fejleszthető képességét. Ebből következik, hogy a pedagógiai korrekciós munkát a szükséges esetben a legkorábban, lehetőleg az óvodában kell megkezdeni.

A pedagógiai korrekció olyan pedagógiai tevékenység, amely a tanuláshoz szükséges lelki funkciók fejlesztését, illetve a sérült funkciók javítását, az esetleges hiányzó funkciók pótlását szolgálja.

A korrekciós fejlesztő munka célja, hogy megelőzze vagy csökkentse azokat a tanulási nehézségeket, amelyek a lassúbb érés, vagy egyéb okok miatt keletkeztek az iskolába lépő, vagy az iskolába járó gyereknél. Célja, hogy megváltoztassa a sorozatos tanulási kudarcok következtében kialakult negatív motivációkat, megkedveltesse a tanulást, csökkentse a viselkedési zavarokat, megelőzze a sorozatos konfliktusok nyomán könnyen kialakuló neurotikus tüneteket.

Dr. Zsoldos Márta írja a tanulási zavarról: „a tanulási képesség és a tanulási siker diszkrpanciáját jelenti, melyben a gyermek elsősorban a bázisfunkciók sérülése miatt (észlelés- figyelem- emlékezet- szerialitás) nem képes a kognitív tevékenységekben intellektuális lehetőségeinek megfelelően teljesíteni. Egyszerűbben fogalmazva, amit nem vett észre, nem figyelt meg, nem tudta sorba rendezni, arra nem is emlékezhet. Ezért nem lesz képes a hiányzó információt összekapcsolni és kódolni a gondolkodási műveletekkel, ezért lesz alacsonyabb a teljesítmény. Sérül az egész személyisége.”

A probléma kezelésében az egyik legfontosabb dolog a prevenció és a korai felismerés.

A beilleszkedési nehézségekkel, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő gyermekekkel kapcsolatos iskolánkban kialakult tevékenység formák:

A fentiekben felsorolt kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése- oktatása igen nehéz feladatot ró minden pedagógusra, mivel az ő fejlődési sajátosságai, mind érzelmileg, mind értelmileg, speciális módszereket, egyéniesített oktatást és nevelést tesznek szükségessé.

A szülőkkel kialakított jó kapcsolat igen fontos a gyermek fejlődése szempontjából.

A szülők a sajátos biológiai adottságok ismeretének hiányában mindig azon fáradoznak, hogy gyermeküket a „normális kép” alapján alakítsák, attól félve, hogy gyermeküknek különben nem lesz jövője. Gyakran hosszú ideig elzárkóznak attól a lehetőségtől, hogy gyengén teljesítő gyermeküket szakemberek vizsgálják meg. A szülők gyakran bizalmatlanok, a nem jó értelemben vett szülői védelmezés csak hátrányára van a gyermeknek. Gyakran pedig a szülők maguk, a családi környezet a problémák okozói.

Sok kisgyermeknél a gondok csak az iskolában, a megnövekedett terheléssel jelentkeznek. Ilyenkor **nagyon fontos a korai felismerés**, hogy a tanuló minél előbb megkaphassa a neki megfelelő bánásmódot.

- Az ezzel kapcsolatos pedagógiai teendőink a következők:
 - a pedagógusnak ismernie kell a részképesség-zavar tünet együttesét: dyslexia, dysgrafia, dyscalculia, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar stb.
 - minél több differenciált oktatási, nevelési formát kell alkalmaznia, ez a legtöbb esetben felzárkóztatást jelent, ami a tanórákon kívüli korrepetálásokkal illetve fejlesztő foglalkozásokkal egészül ki, ahol az egyéni foglalkoztatás a leginkább megvalósulhat, de a differenciálás jelenthet tehetséggondozást is, mivel az előbb felsorolt problémákkal küzdő gyermekek között található jó vagy éppen kiemelkedő intellektusú diákok is
 - az értékelésnél figyelembe kell vennie a tanulók eltérő képességeit, a teljesítmény mérésénél ki kell dolgoznia a tanuló számára legoptimálisabb számonkérési formát, s a tanuló fejlődését elsősorban önmagához kell mérnie
 - azokon a területeken, ahol a tanuló nincs hátrányban, erősítenie kell a tanuló kiemelkedési lehetőségeit
 - ki kell használnia a közösség nevelő erejét, és egyben a közösséget a képességek különbözőségeinek tolerálására kell nevelnie
- Módszerek
 - Egyénre szabott fejlesztő programok
 - Következetes korrekciós nevelés

- Együttműködés a tanuló környezetében élő személyekkel, szervezetekkel
 - A szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés
 - Közös játék, közös munkavégzés fejlesztő hatásának kihasználása
 - Konfliktushelyzetekben az osztályközösség pozitív erejének alkalmazása
 - Esélyegyenlőség biztosítása
- Eszközök:
- Kreatív fejlesztő eszközök
 - Változatos számítógépes programok
 - Tevékenységközpontú oktatási módszerek
 - Differenciált tanulásszervezés
 - Kooperatív technikák alkalmazása
 - Alapozó időszak elnyújtása
 - Fejlesztő értékelés alkalmazása
 - A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása
- Feladatok, melyek elsősorban az osztályfőnökökre hárulnak:
- a szülővel a lehető legjobb kapcsolat kialakítására kell törekednie
 - az ő feladata, hogy a tanuló problémáit a szaktanárokkal ismertesse és megértesse
 - folyamatos konzultáció a szülővel, kollégákkal, iskolavezetéssel
 - a problémafeltárást követő egyéni bánásmód kialakítása
 - ha szükséges, szakember – fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus – segítségét kell kérnie
 - szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.
 - családlátogatások,
 - szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
 - a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- Az iskolavezetés feladata:
- iskolán belül biztosítani a szükséges fejlesztő foglalkozásokat, az ehhez szükséges eszközöket és helyet
 - a szakmai kapcsolatok kialakítása, az osztályfőnökök támogatása a megfelelő szervezettel való kapcsolatfelvételben:
 - nevelési tanácsadó,
 - gyámhatóság,
 - gyermekjóléti szolgálat,
 - szakértői bizottság,
 - szakmai szervezetek,
 - pedagógiai szakszolgálat,
 - gyermekorvosok,
 - gyermekpszichiátria,
 - önkormányzati ügyosztályok
 - Kormányhivatal felé.
 - ösztönözni a pedagógusokat arra, hogy továbbképzések keretében ilyen irányú ismereteket, képzettségeket szerezzenek.

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti. Örömet, sikerélményt nyújtó feladatok adásával

kell segítenünk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulóink is elinduljanak az egészséges személyiségfejlődés útján.

Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és a BTMN tanulók fogyatékoságának típusához és fokához tartozó fejlesztő programot a 4. számú melléklet tartalmazza.

7.4. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

A korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer létrehozását és működtetését az EU 2020 korai iskolaelhagyás elleni középtávú stratégiájának megvalósítása teszi szükségessé, és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 19. § (2) bekezdésének h) pontja 2015. január 1-vel hatályos rendelkezése szabályozza:

- Lemorzsolódással veszélyeztetett az a 5-8. évfolyamos tanuló,
 - akinek félévben, ill. a tanév végén a tanulmányi átlageredménye 3,0 alatti (magatartás és szorgalom minősítése nélkül számított átlag) vagy,
 - 3,0 vagy annál jobb, de az előző tanév végi tanulmányi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat [Nkt. 4. § 37. pont].
 - Az évfolyamismétlők természetesen minden mérlegelés nélkül lemorzsolódással veszélyeztetettek.
- Ebből adódó feladatok:
 - A jogszabályi előírásoknak megfelelően az OH. által elektronikusan működtetett korai jelzőrendszeren keresztül adatokat szolgáltatni a nevelési-oktatási intézményünkben nyilvántartott statisztikai adatokra építve
 - első félévről február 10-ig
 - év végéről június 30-ig
 - Az e-naplón keresztül folyamatosan tájékozódni - az osztályfőnök és az iskolavezetés- az ESL veszélyeztetett tanulókról
 - Az adatokat közvetlenül felhasználva létrejön egy olyan pedagógiai munkát támogató rendszer, amely a pedagógusok oktató-nevelő munkáját tudja segíteni, az intézményeket támogatni a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos teendők, beavatkozások megszervezésében, megvalósításában

7.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló tevékenységek

Bevezető

Az előző fejezetekből kitűnik, hogy a gyermekek nem azonos eséllyel kerülnek az iskolába, és nem azonos eséllyel végzik iskolai munkájukat, illetve élik gyermek éveiket. A társadalomban végbemenő változások, amelyeket napjainkban élünk át, nem kedvezőek az esélyegyenlőség megteremtésének. A társadalmi rétegek egyre nagyobb elszakadása jól tükröződik az általános iskolában, mint a leghatékonyabb társadalmi populációban. E folyamat egyik „legkézzelfoghatóbb” tünete a szociális hátrány kialakulása.

Azok a károsan ható tényezők, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet vagy a veszélyeztetettség kialakulásához:

➤ *Családi mikrokörnyezet:*

- A család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok,
- A túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem,
- Családtagok rokkantsága, betegsége,
- Tartós munkanélküliség,
- A szülők túlzott elfoglaltsága,
- A gyermekeket terhelő túlzott otthoni munkák, elfoglaltságok,
- A kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az önművelődés lebecsülése....)
- Családi hagyományok (hagyományokon alapuló kapcsolatok a családon belül és kívül, vallási, erkölcsi, szociális hagyományok, nevelési hagyományok....)
- A család élete, a családtagok magatartása (kevés közös élmény a szülőkkel, helytelen nevelési módszerek, a gyermek nem megfelelő helyzete a családban, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, az iskola munkájának lebecsülése, közömbösség vele szemben, rendezetlen életmód.....)
- A szülők, a család életvezetése, nevelésre való alkalmatlansága, felelőtlensége a **leggyakoribb veszélyeztetettségi okok:**
 - Alkoholizmus
 - Gyermek elhanyagolása
 - Gyermek elhagyása
 - Bűnözés
 - Családi konfliktusok, válás
 - Rossz nevelési módszerek
 - Deviancia a családban

➤ *Családi házon kívüli környezet:*

- az utca, lakókörzet negatív hatásai,
- helytelen viszony, kapcsolat kifogásolható magatartású, erkölcsű gyerekcsoportokkal, felnőttekkel.

➤ *Iskolai környezetben:*

- helytelen nevelői magatartás,
- rossz tanár-diák viszony,
- a tanulók értékelésének, minősítésének merev módszerei,
- a tanulók nem megfelelő helyzete a különböző közösségekben,
- az iskolából való távolmaradás, indokolatlan hiányzások.

Szociális hátrány okai

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű – de különösen a szociális hátrányban lévő tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

A szociális hátrányok enyhítését célzó feladatok:

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, melynek szakaszai:

- ✓ a helyzetfelmérés
- ✓ a tevékenység céljának, éves ütemtervének meghatározása,
- ✓ a lehetőségek, a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformák számbavétele.

Célunk

segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetben, ismeretsajátítását, egyéni ütemű fejlődését akik

- szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek
- családi mikrokörnyezetükből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek, /elvált szülők, árva, félárva gyerekek/,
- munkanélküli szülők gyermekei,
- átmenetileg hátrányos helyzetűek
 - áttelepült, beköltözött /új/ tanulók,
 - tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése
- Önismereti foglalkozások, mint kiemelt feladat megszervezése osztályfőnöki órákon
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Táborozások, kirándulások, országjárások
- Fesztiválok, bemutatók
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, a szakmai bizottságokkal.
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása.
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Az iskola saját alapítványának támogatásai.
- Nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- A középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- Iskolai sportkör, szakkörök;
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- Szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- A tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- A szülőkkel való együttműködés;
- Családlátogatások;
- Szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- Szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

7.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Bevezető gondolatok

Az ENSZ definíciója szerint: "a gyermekvédelem egy adott ország azon komplex tevékenységrendszere melyet a gyermeki szükségletek és jogok minél maradéktalanabb érvényesíthetősége érdekében alakítanak ki probléma megelőző és probléma kezelő céllal. A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás pedagógiai, pszichológiai, szociológiai és egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyerekek és fiatalok gondozását, ellátását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani."

7.6.1. A gyermek- és ifjúságvédelem alanyai

Hátrányos helyzetűnek tekintjük azokat a gyerekeket, akiket különböző környezeti tényezők időszakosan vagy folyamatosan gátolnak személyiségük teljes kibontakozásában. (Alapvető szükségletei hiányosak, családja vagy szűkebb környezete az átlagoshoz képest negatív eltérést mutat szociális, kulturális, mentális téren.)

Halmozottan hátrányos, ha több tényező együttesen van jelen a gyermek életében.

A 2013. szeptember 1-jei tv. változás alapján a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a szülő vagy a családba fogadó gyám önkéntes nyilatkozata alapján történik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kérelmezésekor, melynek alapja a szülő, vagy gyám legfeljebb alapfokú iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága (legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott), vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezete lehet, ill. az a tény, hogy a tanuló nevelésbe vett gyermek.

Azokat a gyerekeket, akik családjukban vagy szűkebb környezetükben időszakosan vagy tartósan fizikai vagy lelki bántalmazásnak, zaklatásnak, erőszaknak vagy elhanyagolásnak vannak kitéve és e környezet felelőtlen, erkölcstelen életvitele károsan befolyásolja fejlődésüket, veszélyeztetettnek tekintjük.

7.6.2. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek az iskolában

➤ Intézményi szintű feladatok

A nevelési oktatási intézmények közreműködnek a gyerekek, tanulók hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal:

- a Képviselő Testület szociális ügyekkel foglalkozó bizottságával,
- a Járási Gyámügyi Hivatallal,
- a Napos Oldal Szociális Központ Gyermekjóléti Szolgálatával,
- a Szakorvosi Rendelőintézzettel,

Az Iskola és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat megállapodott az észlelő- jelző rendszer kialakításának szükségességében. Ennek érdekében együttműködési formaként, a munkatársak közötti napi, élő kapcsolat fenntartásában, a közös esetmegbeszélések, az éves tanácskozások

bevezetésében és működtetésében, szükség esetén közös családlátogatásokon való részvételben.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos szerteágazó tevékenységet az ezzel megbízott igazgatóhelyettes koordinálja.

A gyermekvédelmi problémák jelzésére és nyilvántartására a GYJSZ és a saját egységes iskolai nyomtatványokat használjuk.

Amit feltétlenül biztosítani kell:

- Egyéni vagy csoportos felzárkóztató illetve tehetséggondozó foglalkozások biztosítása
- Napközis, illetve tanulószobai ellátás biztosítása
- Gyógypedagógiai nevelés biztosítása
- Heti 10 óra otthoni képzés tartósan beteg gyerekek részére
- Indulási hátrányok csökkentése
- Differenciált oktatás és képességfejlesztés
- Pályaválasztás segítése
- Személyes és egyéni tanácsadás
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- Család életre nevelés
- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- Szabadidős programok szervezése
- A tanuló szociális helyzetének javítása /segélyek illetve természetbeni támogatás/
- Ingyenes illetve kedvezményes étkezés és tanszerellátás biztosítása
- Tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartása

Ajánlatos, hogy a DÖK és az iskolaszék is foglalkozzon ezekkel a területekkel, segítse a pedagógusok munkáját, és adjon korosztályi segítséget is a rászorulóknak.

➤ *Osztályfőnöki és nevelői feladatok*

A nevelőtestület minden tagjának, de különösen az osztályfőnöknek/csoportvezetőnek felelőssége, hogy a gyermek- és ifjúságvédelemmel folyamatosan foglalkozzon. Meg kell találni a módját,

- hogyan lehet teljesebbé tenni a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felkutatását, megismerését és nyilvántartását;
- milyen módon lehet védelmet nyújtani a negatív hatásokkal szemben, hogyan lehet óvni a tanulót a sorozatos kudarcoktól, a káros szenvedélyektől, az egyéni megrázkódtatásoktól;
- milyen módon lehet felkészíteni a tanulókat arra, hogy ne legyenek saját életük vesztesei;
- hogyan lehet megteremteni a kulturális hátrányokkal és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztésének különös területeit (felzárkóztató foglalkozások, délutáni kínálaton való részvétel, szakkönyvellátás stb.), és szélesíteni kell ezen foglalkozások anyagi lehetőségeit is, pl. a pályázatok útján, alapítványokon keresztül,
- hogy a magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulókkal való tanári foglalkozás valódi megoldási technikák mentén történjen, segítsen ezen zavarok okainak feltárásában és adjon segítséget a problémák megoldásához.

A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggésben minden nevelőnek feladata, hogy segítséget nyújtson a tanítványainak ahhoz, hogy:

- tudatosuljon bennük az egészséges életvitel fontossága;
- kifejlődjön az önértékelés és önfejlesztés képessége;
- mindenkiben fejlődjön a konfliktustűrő - és kezelő képesség.

Ezen szerteágazó tevékenységhez módszerek lehetnek például a következők:

- tájékoztatás (ismeretterjesztés, kapcsolattartás az egészségügyi intézményekkel, a családokkal, szülőkkel, a rendőrséggel.)
- tájékozódás (beszélgetések révén, felmérésekkel)
- egyéni foglalkozás (elbeszélgetések)
- szakemberhez irányítás (nevelési tanácsadó, családsegítő központ, pszichológus, stb.)
- anyagi támogatás (könyvtári támogatás könyvben, rászorultság esetén anyagi támogatás a polgármesteri hivatal szociális csoportjától, az iskolai alapítványtól, pályázatok útján, szponzori forrásból – lásd A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény)

8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI, KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI

Bevezető

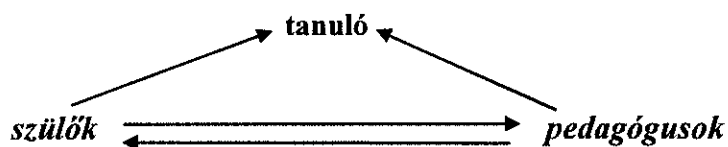
Az iskola, mint nevelő-oktató intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a gyermeki és a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

A nevelés tulajdonképpen nem más, mint a személyiségformálás folyamata. E folyamat középpontjában a gyermeki személyiség strukturális egysége áll. Amikor a személyiségre, mint egységes egésze hatunk, akkor az a maga egészében alakul, változik, reagál a hatásokra, vagyis fejlődik.

Célunk a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének – a család, szülők és az iskola, pedagógusok – koordinált, aktív együttműködésének a feltétele.

Az együttműködést az alábbi ábrával szemléltethetjük:

Az ábrából kiolvasható, hogy a tanuló nevelését, a szülők kezdik meg és teremtik meg az egészséges testi és pszichikus fejlődés feltételeit a családban. A szülők segítik a család keretében a gyermeket az első közösségi beilleszkedésben, a családi élet szokásrendjében, itt sajátítja el a gyermek a társas érintkezés szabályait és szokásait, formálódik viszonya a felnőttekhez, szerzi első esztétikai élményei. Vagyis a szülők nevelésben betöltött szerepe felmérhetetlenül jelentős, mivel minden további nevelői befolyás érvényesülésére kihat. A szülők által megkezdett nevelést folytatják, illetve kiegészítik a pedagógusok.

8.1. A szülők és a pedagógusok összehangolt nevelési együttműködési

Az, hogy a közös nevelés a tanuló érdekeit, fejlődését szolgálja, azonos elveken alapuljon fontos a szülők és a pedagógusok összehangolt nevelői együttműködése.

Az együttműködés megnyilvánulási formái lehetnek az állandó jellegű kapcsolatok a szülők között és az iskola pedagógusai között.

➤ *Az együttműködés szervezett formái:*

- a szülői munkaközösség
Célja: a szülők mind szélesebb körű bevonása, részvétele az iskolai élet szervezésébe, működtetésébe.
Munkáját az év első szülői értekezletén választott szülői választmány koordinálja, amely közvetlen kapcsolatot tart az iskola vezetésével.
- az intézményi tanács
A szülők, a fenntartó, a települési önkormányzatok, a nevelőtestület választott képviselőiből álló testület.
Célja, hogy az iskola működésében érintett valamennyi fél egyeztetni és érvényesíteni tudja érdekeit, jogait.

➤ *Az együttműködés kiterjedhet:*

- a közös problémák megoldására,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzésére,
- a tanulók közös élményt nyújtó rendezvények szervezésére.

➤ *Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,*

- a megvalósulás formái:
 - a kölcsönös támogatás és a
 - koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség
- eredménye: - a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

➤ *A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:*

- nyitottság az iskola felé,
- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,

- ötletnyújtást az iskolai élet valamennyi területén,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- lehetőség szerinti szponzori segítségnyújtást.

➤ *Az iskola a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:*

A tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan /szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban tájékoztatják.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója a szülői munkaközösség választmányi ülésén és az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

➤ *A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:*

- Egyéni megbeszélések
 - Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
- Családlátogatás
 - Feladata, a gyermekek családi háttérének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- Szülői értekezlet /előre tervezett vagy rendkívüli/
 - Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

- Fogadó óra
 - Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. /Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb./
Időpontját az iskolai munkaterv évente határozza meg.
 - Nyílt tanítási nap
 - Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
Időpontját az iskolai munkaterv évente határozza meg.
 - Írásbeli tájékoztató, digitális kapcsolat- e-napló
 - Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról, eseményekről, feladatokról, teendőkről.
 - Pályaválasztási tanácsadás
 - Feladata, hogy a gyermek személyiségének, egyéni adottságainak az iskolai munkájának ismeretében a megfelelő információk átadásával segítsük a gyermek és szülő pályaválasztási döntését.
- A szülői ház és az iskola együttműködésének lehetőségei:
- osztály-szülők közös túrázások, országjáró kirándulások, színház- és múzeumlátogatások,
 - szülői munkahelyeken látogatás,
 - pályaorientációs programok szervezése
 - családi játékos vetélkedők, közös sportprogramok,
 - közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
 - alapítvány létrehozása, működtetése
 - szakkörök, érdeklődési körök, előadások szervezése, amelyeket szülők vezetnek.
 - szülők bevonása egyéb iskolai tevékenységekbe /pl. versenyre kísérés, versenyeken, vetélkedőkön való zsűrizés stb./
 - iskola épületének és környezetének szépítésében való aktív szülői részvétel.
- *A szülők jogérvényesítése*
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.
 - A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

- A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
- Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
- A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél;

8.2. A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

Az együttműködés harmadik formája a tanuló és pedagógus kapcsolata. Minél szorosabb ez a kapcsolat, minél jobban ismeri a pedagógus a tanuló életkörülményeit, pszichikumát, szokásait annál nagyobb mértékben tudja befolyásolni még azokat a hatásokat is, amelyek felett – közvetlenül – nincs hatalma. Tehát a személyiség megismerés, a fejlődési tendenciák pontos felfedezése az őszinte együttműködés alapja.

A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái:

- a tanórák és
- a tanórán kívüli foglalkozások,
- amelybe beletartozik a diák-önkormányzati tevékenység is.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója évente a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót a fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan /szóban, illetve az e-naplón keresztül, írásban / tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az Intézményi tanáccsal.

8.3. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában **diákönkormányzat** működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása

Ezekben a kérdésekben

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola dokumentumainak jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a házirend elfogadása előtt,
- minden, a tanulók nagyobb közösségét érintő döntés előtt,
- fegyelmi eljárás kapcsán

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

Az iskolában kibővített iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola kibővített vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

8.4. Az iskola közösségeinek együttműködése

➤ Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

- Az együttműködés fórumai:
 - az igazgatóság ülései,
 - az iskolavezetőség ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések,
 - *stb.*
 - Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
 - Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
 - Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
 - A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével, a közalkalmazotti tanáccsal, illetve az intézményi tanáccsal.
- A szakmai munkaközösségek együttműködése
- Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
 - A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösség tagjainak szakmai munkáját meghatározó tervek,
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
 - a munkaközösségek által szervezett programok, rendezvények
 - A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.
- Az intézményi tanács és az iskola közösségeinek együttműködése
- Az intézményi tanács az iskola közösségeivel az intézményi tanács teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
 - Az intézményi tanács tagjai rendszeres időközönként – évente legalább két alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltek az intézményi tanács tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az intézményi tanács felé továbbítani.
 - Az intézményi tanács ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
 - az iskola igazgatója, (Ha nem tagja az intézményi tanácsnak)
 - diákönkormányzatot segítő pedagógus

- az SZMK választmány elnöke (Ha nem tagja az intézményi tanácsnak)
- a diákönkormányzat vezetői
- Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább két alkalommal – köteles tájékoztatni az intézményi tanácsot.

8.5. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- *Az intézmény fenntartójával:*
Klebensberg Központ
Érdi Tankerületi Központ Érd Alispán u. 8/a
- A területileg illetékes *önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal:*
Pilisvörösvár Város Önkormányzata Pilisvörösvár Fő tér 1.
Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat Pilisvörösvár Fő tér 1.
- A helyi *nevelési és oktatási intézmények* vezetőivel és testületeivel:
Ligeti Cseperedő Óvoda Pilisvörösvár Zrínyi u 48.,
Német Nemzetiségi Óvoda Pilisvörösvár Rákóczi u. 6.
Német Nemzetiségi Általános Iskola Pilisvörösvár Vásár tér 1.
Schiller Német Nemzetiségi Gimnázium Pilisvörösvár Szabadság u. 21.
Palánta Iskola Pilisvörösvár Fő u. 134.
Czifra György Alapfokú Művészeti Iskola Pilisvörösvár Szabadság u. 21.
- A területileg illetékes *nevelési tanácsadóval:* Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Pilisvörösvári tagintézménye Pilisvörösvár, Rákóczi u. 8.
- A területileg illetékes *szakértői bizottsággal:* Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Budapesti Tagintézménye 1. sz. Szakértői Bizottság 1077 Budapest Dohány u. 54

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Az iskolát támogató Pro Talent Alapítvány kuratóriumával.
- Az alábbi közművelődési intézményekkel:
Művészetek Háza Pilisvörösvár. Fő u. 127.
Városi Könyvtár Pilisvörösvár. Fő u. 82.
- Az alábbi társadalmi egyesületekkel:
Önkéntes Tűzoltó-egyesület Pilisvörösvár, Bányató u 4/b
Nemzetiségi Hagyományörző Egyesület Pilisvörösvár, Kápolna u 40.
Szébb Környezetért Egyesület Pilisvörösvár, Tánicsics M u.16.
Pilisvörösvár Polgárőr Egyesület Pilisvörösvár, Fő u. 62.
Nagycsaládosok Egyesülete Pilisvörösvár, Szent Erzsébet u. 40.
- Az alábbi sportegyesületekkel:
Pilisvörösvár Labdarúgó Sport Egyesület Pilisvörösvár. Szent Erzsébet u. 37.
Pilisvörösvári Terranova Kézilabda Sportkör Pilisvörösvár. Szent Erzsébet u. 37.
Új Hullám Úszóiskola Dorog

- Az alábbi egyházakkal: Római Katolikus Egyház, Református Egyház, és azokkal a bejegyzett egyházakkal, akik a Nkt értelmében hit-és erkölcsstan óra megtartására jogosultak, amennyiben ez a szülők igénye alapján iskolánkban megszervezésre kerül.

Az egyes intézményekkel, szervezetekkel a munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az éves munkatervben rögzített helyettes, vagy munkaközösségvezető a felelős.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a pilisvörösvári **Szakorvosi Rendelőintézet** (Pilisvörösvár Fő u. 188.) illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn a **Napos Oldal Szociális Központ Gyermekjóléti Szolgálattal** (Pilisvörösvár Rákóczi u. 5.).

A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület vagy az igazgatóság döntése alapján térítésmentesen használhatják azok a törvényesen bejegyzett sportegyesületek, gyermek- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai, akik az iskola tanulóinak biztosítanak tanórán kívüli, szabadidős elfoglaltságot.

8.6. Iskolánk külső kapcsolatrendszerének hagyományai

A különböző rendezvények során gyermekeinknek számos alkalma nyílik, hogy bemutatkozzanak az iskolán kívül, de legalább ilyen fontos, hogy mások is betekinthessenek munkánkba, illetve ki-ki sajátos módján hozzájáruljon az oktató-nevelő munkához. Ezek érdekében alakítjuk külső kapcsolatainkat.

Minden ősszel szakmai napot rendezünk az óvónőknek. Itt alkalom nyílik közös feladataink megbeszélésére. Tavasszal mi látogatunk el az óvodákba egy-egy foglalkozásra, illetve a nagycsoportosok szülői értekezletén tájékoztató előadást tartunk.

A leendő első osztályosoknak és szüleiknek minden év márciusában bemutató foglalkozásokat tartunk. A kis óvodásokat vendégül látjuk játékos foglalkozásokra, így megismerkednek iskolánk életével. A szülőknek nyílt napokat tartunk, hogy megkönnyítsük az iskolaválasztást. A pályaválasztást elősegítendő, a mi végzős nyolcadikosaink látogatnak el a középfokú oktatási intézmények hasonló bemutatózó foglalkozásaikra.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk iskolánkban a szülőkkel kialakított jó kapcsolatnak, ezért a felsőbb évfolyamos diákok szüleinek is megrendezzük az iskolai nyílt napokat, amelyen lehetőség nyílik közvetlenül részt venni egy-egy tanítási órán.

Tanulóink számára rendszeresen szervezünk rendhagyó órákat a Városi Könyvtárban a könyvtárosok közreműködésével.

Számos alkalommal hívják diákjainkat egy-egy műsor előadására, városi ünnepélyekre, a Napos Oldal Szociális Központba és egyéb civil szervezetek rendezvényeire.

Sok szülő és számos vállalkozó anyagi segítséget nyújt különböző rendezvényeinkhez.

Iskolánk kapcsolatban áll a helyi Művészetek Házával, amely alkalmanként helyet ad egy-egy rendezvénynek, és gyakran szervez gyermekeink számára kulturális és ünnepi programokat, előadásokat. Nagyon jó munkakapcsolatot tartunk fenn a Városi Könyvtárral, ahová gyakran szervezünk interaktív foglalkozásokat.

Iskolánk folyamatosan együttműködik a Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola közös nevelési - oktatási céljaink és feladataink megvalósulása érdekében. Gyakran veszünk részt egymás rendezvényein.

Iskolánk életében különleges esemény, amikor külföldi diákok látogatnak hozzánk, illetve a mi diákjaink utazhatnak el a nemzetközi kapcsolatok révén külföldre. A nyelvgyakorlásokon kívül kiváló alkalom nyílik arra, hogy megismerkedhessenek más népek hétköznapi életével, hagyományaival, helyi nevezetességeivel. Mi is igyekszünk a hozzánk érkezőknek tartalmas programot összeállítani, hogy hazánkról, az itt élő emberekről pozitív képet alkotva, élményekben gazdagon térhessenek haza.

Német nemzetiségi iskola lévén hangsúlyt fektetünk arra, hogy minél szorosabb kapcsolat alakuljon ki a helyi Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzattal. Részt veszünk egymás programjain, rendszeresen tájékoztatjuk munkánkról, eredményeinkről, és meghívott vendégei valamennyi rendezvényünknek, ünnepélyünknek.

A nemzetiségi oktatás keretén belül a népismereti anyag feldolgozásánál a helyi hagyományok és népszokások megismerését és elmélyítését szolgálják a Tájházban tett látogatások, illetve az ott megtartott rendhagyó órák. Ugyancsak ezt a célt szolgálják, hogy igyekszünk részt venni a helyi civil szervezetek és egyesületek által szervezett hagyományápoló rendezvényeken és ünnepélyeken.

9. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő célok és feladatok, elsősegély-nyújtási alapismeretek és környezeti nevelés

9.1. Egészségnevelési program

Az egészségnevelés célja

Iskolánk egészségnevelési programját a WHO alkotmányában megfogalmazott meghatározás szellemében készítette el, mely szerint „**az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota**”.

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Elsődleges a család szerepe ebben a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Az iskola, mint ismeret-és értékadó, érték-meghatározó környezet kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában.

E magatartás kialakítása rendkívül – az iskolai nevelés szinte minden tevékenységén – széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg:

- Önismeret, önértékelés fejlesztése /öszöntöző, elismerő, értékelő folyamatok/.
- Pozitív életkép kialakulása annak érdekében, hogy az egyének kontrollálják saját életüket.
- Pszichológiai, csoportlélektani ismeretek bővítése /az egyes korcsoportok viselkedéseinek, törvényeinek megismerése/.

- Esélyegyenlőség biztosítása /gyermekvédelem/.
- Az egészséget és az egészségmagatartást támogató környezeti tényezők ismertetése.
- Hiteles közvetítés /pedagógusok, kortárs csoportok/.
- Az iskola egészségügyi szakembereivel folytatott kapcsolattartás.
- Tantárgyi lehetőségek feltérképezése.
- A tárgyi környezet esztétikai jelentősége, hatása az egészségre.
- A gyermekétkeztetéssel folyamatos kapcsolattartás.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését saját szervezetünk megismerését, és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenciós munkát. Az elméleti kérdéseken felül nagy hangsúlyt fektetünk az empirikus tapasztalatok gyakorlati megvilágítására is. Életvezetési ismeretek pozitív modelljeivel kívánjuk felhívni a diákok figyelmét az egészséges életvitelre. A pedagógusok pozitív mintaadásával próbáljuk csökkenteni a deviáns viselkedés kialakulásának kockázatát, egyben módot adva az egészséges élet modelljének megismerésére. Központi kérdés iskolánkban a beteg és sérült embertársaink iránti segítőkész magatartás kialakítása. Hasonló fontosságú a káros szokások kialakulásának megelőzése.

Az egészségfejlesztés főbb területei, kiemelt feladatai

➤ Az egészségfejlesztési célkitűzések kulcsterületei:

- ✓ az egészséges táplálkozás
- ✓ az aktív életmód, a testmozgás szerepe
- ✓ balesetvédelmi és elsősegély-nyújtási ismeretek bővítése
- ✓ a családi és kortárskapcsolatok kezelése
- ✓ a mentális betegségek megelőzése
- ✓ dohányzás, alkohol, AIDS és drogrevenió

Az emberi szervezet bioritmusa, a számítógép-használat, a mobiltelefon-használat egészségkárosító ártalmainak leküzdése és a tanulási nehézségek kezelése olyan aktuális témák, amelyekkel szintén rendszeresen foglalkozni kívánunk.

➤ Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

➤ Egészséges iskolai napirend kialakítása

- Óráközi szünetekben javasoljuk a levegőztetést, a szabadban eltöltött szünetet!
- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés

- Javasolt alsó tagozatban tanórákon a rövid játékos, mozgásos feladatok alkalmazása
- A tízórai szünet rendjének betartása
- Ebédeltetés a meghatározott sorrendben történik, amely a kulturált étkezési szokások kialakulását szolgálja
- Tanítási órák után és a délutáni foglalkozások között a gyermekek minimum 30 percet levegőn, irányított játékkal, mozgással töltsenek
- A tanórákon a tanterem világítása feleljen meg az elvárásoknak
- A fűtés miatti meleg – szabályozhatatlanság miatt – néha növeli a tanulók fáradékonyságát – ezt szellőztetéssel kompenzáljuk
- Csökkentsük az erős zajt, károsító hatására hívjuk fel a figyelmet
- Hívjuk fel a figyelmet a kényelmes, megfelelő anyagból készült, iskolába illő ruházat hordására

➤ *Az egészséget támogató környezet kialakítása /lsd. Környezetnevelési program/*

Megvalósítandó programok:

- Iskolai környezet „ápoló” program
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Tanterem rendjét szolgáló „öko-örjárat”
- Környezet „építő” program

➤ *Prevenációs programok*

- Drog-, alkohol-, dohányzás-, AIDS prevenció
- információgyűjtés
- előadások szervezése
- kortárssegítő csoportok kialakítása
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások
- projektek szervezése

➤ *A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai:*

- környezetismeret, természetismeret, biológia, egészségtan, kémia órák kiemelt témái
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek

Az egészségfejlesztésben részt vevő szakemberek

➤ *Az iskolaorvos, az iskolai védőnő által végzett feladatok*

Éves munkatervük szerint, amely az iskolai munkaterv részét képezi:

- Tisztasági vizsgálatok
- Komplex szűrővizsgálatok az osztályokban.
- Védőoltások
- A szakrendelésre küldöttek figyelemmel kísérése
- Gyógytestnevelési besorolások
- Előadások:
 - Táplálkozás 5. osztály

- Felvilágosító előadás 6. osztály
- Dohányzás, alkohol, drog, AIDS 7. osztály
- Családalapítás, családtervezés 8. osztály
- Tanácsadás:
 - Életmód, Étkezés, Menstruáció
- *Iskolafogászat:*
 - 1-8. osztályig szűrővizsgálatok
- *Az egészségnevelésben alkalmanként résztvevő partnereink:*
 - Családsegítő és Gyermekevédelmi Szolgálat,
 - Pilisi Medence Mentős Alapítvány,
 - Nevelési Tanácsadó,
 - logopédus, gyógytornász, szakelődök

Aktív testedzést szolgáló programok

Meg kell győzni a diákokat, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is.

Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

- *A mindennapos testnevelés formái*
 - ✓ Az órarendi testnevelés órák (tornatermi, udvari)
 - ✓ ISK keretén belül megszervezett foglalkozások
 - ✓ Úszásoktatás

Az ISK keretén belül, a mindennapos testedzés lehetőségének megvalósítása érdekében az alábbi lehetőségeket biztosítjuk tanulóink számára:

- a délutáni (16 óráig) időszakban megszervezett testnevelési óra
- játékos sportfoglalkozások alsó tagozaton
- tömegsport felső tagozaton
- délutáni iskolai sportkör, illetve
- a sportegyesületek által szervezett sportfoglalkozások keretében

Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés alapján szervezzük. Lehetőségeink:

- kosárlabda,
- kézilabda,
- röplabda,

- futball,
- atlétika,
- játékos torna,
- iskolabajnokság

➤ *Az aktív mozgást elősegítő egyéb lehetőségek:*

- a néptáncórák keretében
- a napközis foglalkozások keretében
- a napi, illetve heti órarend függvényében a nyelvi, a népismereti, illetve ének órákba épített játékos, táncos, mozgásos feladatsorok megvalósításával
- az iskola és az egyesületek által szervezett táncfoglalkozások keretében
- szervezett gyalogtúrák ill. biciklitúrák keretében

➤ *A sportprogramok és sportrendezvények hagyományai iskolánkban:*

Tevékenység	Korosztály	Felelős	Megvalósulás ideje
Futónapok és futófesztiválok	3-8. évfolyam	egyéni vállalás alapján megbízott pedagógus	kiírás szerint
Körzeti, területi, megyei országos sportversenyek diákolimpia	1-8. évfolyam	testnevelők, ISK	egész évben, kiírás szerint
Családi sportnap	1-8. osztály	ISK - SZMK	munkaterv szerint
„Fut a sulí”	1-8. osztály	ISK	június
Természetvédelmi nap a Pilisben	1-8. évfolyam	osztályfőnökök DÖK	június
Bakancs túrák	1-8. évfolyam	osztályfőnökök	szept. okt., ápr. máj.
Barlangász tábor	6-8. évfolyam	Kárpát József	június – július, január
Olimpiai ötpróba	1-8. évfolyam	ISK	Az olimpia évében
Évfordulókhöz kapcsolódó sportrendezvények	1-8. évfolyam	ISK, DÖK	alkalmanként

9.2. Baleset megelőzési program

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Megvalósulás
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök (az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell az e-naplóban.)	Szeptember, első tanítási nap.
Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli - szabályos közlekedés - elsajátítása, alkalmazásának fontossága.	A közlekedés elmélete és gyakorlata. /Biztonságos átkelés az útesten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek. / Versenyeken, rajz pályázatokon való részvétel, Meghívott előadók, Közlekedési Múzeum, Vasúttörténeti Park látogatása, Tesztek, feladatlapok.	Osztályfőnökök osztálytanítók szaktanárok környezetismeret, technika, rajz, osztályfőnöki órák keretein belül, illetve a tanórán kívüli programokon	Szorgalmi évenként egy óra vagy szükség szerint. Témaköröknek, programoknak megfelelően. Lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan.
Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.	Tanulmányi kirándulások, Nyári táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken.	Osztályfőnökök Kísérőtanárok	Az aktualitásnak megfelelően.
Balesetvédelem a szakórákon.	Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szakszerű végzése	Szaktanárok	Első tanórán, ill. folyamatosan

9.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

- *Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók*
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

- *Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok:*
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

- *Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:*
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal és a helyi Vöröskereszttel
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

- *Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:*
 - ✓ A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	rovacsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
kémia	mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forráзás, szénmonoxid mérgeзés
fizika	égési sérülések forráзás
testnevelés	esés, rándulás, törés

- ✓ Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:
 - teendők közlekedési baleset esetén,
 - segítségnyújtás baleseteknél;
 - a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
 - az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

- ✓ Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök;
 - lehetőség szerint évente egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, vagy a helyi Vöröskeresztes szervezet bevonásával;
 - egészségnap szervezése: évente egy alkalommal, az egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap
 - előadások szervezése meghívott vendégekkel
 - mentálhigiénés előadások, foglalkozások szervezése

9.4. Környezetnevelési program

Helyzetkép

➤ *Belső környezet: az iskola*

Iskolánk Pilisvörösvár Város központi régiójában, építészeti zárt területen áll.

Az u-alakú főépület – amelynek egységei három szakaszban épültek, 1911/12., 1928/29., 1984/85-ben – közre zárja a szilárd burkolatú (aszfalt, rekortán, beton) udvart. 2001-től „bővültünk” a főépület melletti, eredetileg óvodának épült (szintén 1911-ben) kis épülettel.

Az épület korából adódóan folyamatos korszerűsítésre, felújításra szorul. Sajnos a megfelelő anyagi források hiányában csak részfelújításokra, korszerűsítésekre került sor, így az épületet inkább patinás kinézete, sem mint XXI. századi elvárások jellemzik.

A két épületben 32 tanterem /ebből 4, csak kis létszámú, maximum 18 fő, 5 pedig maximum 22 fős tanulócsoport elhelyezésére alkalmas/, két számítástechnika terem, két kis könyvtár terem, egy logopédiai szoba, és egy korszerű (1992-ben hozzáépített) tornaterem áll rendelkezésünkre az oktató-nevelő munkában. A tantermek bútorzatát is folyamatosan cseréljük korszerűbbre, tetszetősebbre, de a nagy igénybevétel miatt igen gyors az amortizációjuk.

Tanulóink létszáma átlag 650-700 közötti. Jelenleg 63 pedagógus, 4 pedagógiai asszisztens, 2 iskolatitkár és 10 fős technikai személyzet dolgozik az iskolában.

Kreatív pedagógusok irányításával a gyermekek munkáival, iskolánk életéről készült fotókkal, növényekkel, falíújságokkal, tárlókban elhelyezett kis kiállításokkal igyekszünk otthonossá, barátságossá tenni környezetünket.

A főépület udvara a gyermeklétszámhoz viszonyítva kicsi. 2018-ban teljes felújításon esett át, ami már nagyon régen aktuális volt. Jelenlegi állapotában sportolásra alkalmas. Mellette csak egy kis zöld sáv kialakítására és néhány pad elhelyezésére volt lehetőség. Ez inkább esztétikai élményt nyújtására alkalmas. A tornaterem mögötti részen tudunk kialakítani egy kis zöld területet, ahol egy távolugró pályát építettünk, ez az őszi és tavaszi időszakban testnevelési foglalkozások színtere.

A kisépület udvara burkolat nélküli, (hóban esőben sártenger) itt is van egy kis zöld sarok, és virágládák díszítik a környezetet.

➤ *Település, régió, helyi értékek*

A település nagy kiterjedésű, a Pilisi-medencében elhelyezkedő kisváros. Sok tekintetben előnyt, de bizonyos értelemben hátrányt is jelent, hogy a fővárostól 20 km-re élünk. A várost átszelő, rendkívül nagy átmenő forgalmat lebonyolító, 10-es főközlekedési útvonal, közlekedésbiztonsági és környezetszennyezési szempontból is komoly veszélyt jelent gyermekeinkre. Az iskolába járást sok gyermek számára nehezíti a Fő úton való átkelés, a bicikli utak hiánya.

Tágabb környezetünk minden adottságával a természet megismerésére, szeretetére, a környezetvédő magatartás, a környezettel való szoros kapcsolat kialakítására ad lehetőséget. A várost körül ölelő Pilis hegység erdei, védett természeti területek, illetve a Duna-Ipoly Nemzeti Park szomszédságában élünk. Olyan természeti ritkaságok és különlegességek találhatóak karnyújtásnyira, mint a pilisi len, fekete kökörtin, árvalányhaj, tavaszi hérics, illetve a dolomitra telepített fenyves erdők, de közvetlen közlekedésről tapasztaljuk a felszíni dolomit bányászat, az egyre gyakoribb erdőtűzek, és a szándékos környezetkárosító, erdőszéli illegális személtlerakás hatásait is.

E helyzetkép is bizonyítja, hogy van mit tennünk a környezeti nevelés területén, és kell tennünk az elérhető környezet kialakítása érdekében.

Városunk több száz éves nemzetiségi hagyományokkal rendelkező település, bár az agglomerációt érintő beköltözések itt is jellemzőek, a város „öslakosai”, a civil szervezetek, kulturális egyesületek és nem utolsósorban az oktatási-nevelési intézmények – így a mi iskolánk is – fontos feladatának tartja a német nemzetiségi kultúra és hagyományrendszer fenntartását, átörökítését.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,

- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

Erőforrások

➤ *Humán erőforrások*

Belső erőforrások	Feladat, szerepkör
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban. Hasznosítható kapcsolatrendszer kialakítására törekszik.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. Valamennyi pedagógus feladata a környezeti nevelés, minden erre alkalmas oktatási – nevelési helyzetben.
Munkaközösségek	Elkészítik a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segítik és koordinálják annak megvalósítását, dokumentációs és értékelő munkát végeznek, pályázatokat írnak, kapcsolatokat teremtenek a külső támogatókkal, a programok kidolgozása és lebonyolítása lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására /diákhét, versenyek, akciók, kiállítások, pályázatok, jeles napok eseményei stb/
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez, illetve a környezeti neveléshez kötődő tartalmak feldolgozásával. Lehetőségük van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten. Az egyedi problémák azonnali kezelésében nyújtanak segítséget. /pl.: törvényintézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, média hatásai, életmód kérdései, mentálhigiénés problémák stb./
Diákönkormányzatot segítő pedagógus	A környezeti és egészségnevelési területek erősítése, napi kapcsolatot tart a diákokkal. Programszervezés a környezeti neveléshez kapcsolódóan: papírgyűjtés, kupakgyűjtés, környezeti takarítási akciók stb.
Iskolaorvos, védőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról, segíti a tanárok munkáját szakmai kompetenciája, személyes ráhatása révén
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok lebonyolításának segítségével /pl.: hivatalos levelezés, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások/, részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban

Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosításában működnek közre, illetve részt vesznek lebonyolításukban, részt vállalnak a gyűjtési akciókban, takarékoságban.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt /hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések/ valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásában, partnerség a felnőtt résztvevőkkel, a fő hangsúly a szemléletformáláson van
Szülők	Előadások tartása, szemléltető eszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása, tevékeny részvétel a programokban, ezáltal az ő szemléletük is formálódik, így a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain
Külső erőforrások	Kapcsolattartás formái, tartalma
Nemzetközi kapcsolatok	Cserelátogatások alkalmával közös programokon a szokások, az életvitel, az életmód, a környezet, az eltérő kultúra megismerése. Közös projekteken való részvétel /Internet kapcsolat/
Más közoktatási intézmények	Nyílt napok, közös akciók, programok, kiállítások
Felső oktatási intézmények /Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Vitéz János Tanárképző Főiskola, Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola/stb...	Hallgatók hospitálása, illetve tanítási gyakorlata
Rendőrség, tűzoltóság	Előadások, versenyek, pályázatok interaktív bemutatók
Helyi, regionális üzemek, szolgáltatók	Látogatások, szárazelemgyűjtés, papírgyűjtés, műanyaggyűjtés, elektromos készülékek begyűjtése
Helyi média	Tájékoztató
Környezetvédő szervezetek	Szakmai anyagok, akciók, pályázatok

➤ *Anyagi erőforrások*

Anyagi forrást biztosító kapcsolatok:

- az iskolafenntartó Érdi Tankerületi központ
- a Városi Önkormányzat
- országos pályázatok
- helyi és regionális pályázati lehetőségek
- vállalkozó szülők
- alkalmi szponzorok

➤ *Tárgyi erőforrások*

- fizika-kémia szaktanterem, kísérleti eszközök, mérőeszközök, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök
- ismerethordozók: kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok

- audiovizuális eszközök
- térképek, tájékoztató eszközök, modellek, tablók,
- anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez
- eszközök és anyagok a környezeti munkálatokhoz
- elsősegély-nyújtáshoz szükséges alapkészlet

A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a **környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel** kialakítása. Távlatból nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti-társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.

A pedagógiai gyakorlatban kiterjed:

- a testi-lelki egészségnevelésre,
- a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére,
- a mentálhigiénés nevelésre is.

A **környezeti nevelés iskolai gyakorlatában** harmonikusan illeszkedik a természettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és szocializációs sajátosságaira építve történhet az **erkölcsi és az életviteli szokások formálása**.

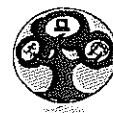
A környezeti nevelés kiemelt pedagógiai céljai.

- a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítása
- érzékenység kialakítása a környezet állapotváltozásaira, s ezek emberre gyakorolt hatására
- személyes felelősségvállalás a környezetkímélő magatartásban
- közvetett módon a környezeti válság kialakulásának megelőzése
- természeti értékeink megőrzése, tisztelete, természet- és társadalom harmóniájára törekvés

A környezetvédelem főbb területei között tartjuk számon:

- a vízvédelmet /vízfogyasztás, gazdaságos vízfelhasználás/,
- a levegővédelmet /szmog, dohányzás/, és
- a talajvédelmet /növények telepítése/.

Napjainkban a **hulladékkezelés és újra hasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés** olyan területei programunknak, amelynek ismerete elengedhetetlen értéket képvisel. A **zajkárosodás**

megakadályozása, a gazdaságos energiafelhasználás megoldása, a környezetbarát gyakorlatok reflexszerű használata szintén elengedhetetlen a szemléletmód kialakításában.

A környezeti nevelésben megvalósítandó feladatok

➤ *Rendszerszemléletre nevelés*

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

➤ *Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása*

Nem elegendő az egyes problémák, de még a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók. Fontos, hogy az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljék, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.

➤ *A globális összefüggések megértése*

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

➤ *A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése*

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

➤ *A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben*

Alapvető annak a belátása, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

A környezeti nevelésben alkalmazott módszerek

<u>Játékok:</u>	<u>Modellezés:</u>	<u>Terepgyakorlati módszerek</u>	<u>Művészeti kifejezés</u>
Szituációs	Hatásvizsgálatok	Terepgyakorlatok	Vizuális művészet a környezeti nevelésben
Memóriafejlesztő	Rendszermodellezés	Táborok	Irodalmi alkotások
Kombinációs	Előrejelző	Térképkészítés	Zeneművészet
Érzékelést fejlesztő	Működő modellek	Egyszeri megfigyelések	Fotóművészet
Ráhangolást segítő	készítése, elemzése	Célzott megfigyelések, mérések	Táncművészet
Bizalomerősítő			Népművészet
Kapcsolatteremtést segítő			Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
Drámapedagógia			

			A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén
Riport módszer: Kérdőíves felmérés Direkt riportok Fotóriport	Projekt módszer: Analízis – akció projektek	Aktív, kreatív munka Természetvédelmi és fenntartási munkák Rekonstrukciós munkák Madárvédelmi feladatok Szelektív hulladékgyűjtés Tisztasági verseny	Közösségépítés Csoportszervezés a környezet-egészségügyi nevelés érdekében

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- a) Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- b) Tanórán kívüli tevékenységek
- c) Az iskola környezettudatos működése

a.) Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata. Kiemelten a környezetismeret, a természetismeret, a biológia, a kémia, a fizika a földrajz, és a nyelvi órákon folyik környezeti nevelés /témakörök a szaktárgyi programokba beépítve/.

Az iskolánkban tanított tantárgyak lehetőségei a környezeti nevelésben:

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat /mesék, mondák, népdalok, versek/,
- ismerjék meg az irodalom művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük,
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáját,

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,
- növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásában,
- fejlesszük az egyéni és közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével,

Történelem

A tanulók

- értsek és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- értsek meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén és a társadalom felelősségét, és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében,
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni,

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit,

Matematika

A tanulók

- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- legyenek képesek reális becslésekre,
- váljanak képessé a valós életből vett példákon keresztül megfelelő következtetések levonására,

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkozás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket,

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal,
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében,
- ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészségmegőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit,

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére,
- a megismerés komplexitására törekvés,
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása,
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése,
- ökológiai szemlélet fejlesztése,
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése,
- helyes környezeti magatartás kialakítása,
- értékrend alakítása,
- környezettudat fejlesztése,

- felelősségérzet fejlesztése,
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása,

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatásokat /sugárzások, zaj, rezgés/,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti kölcsönhatásait,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat,

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére,
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat, és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre,

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- értsék meg, hogy a társadalom – földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit,

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény,
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére,
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, régiójuk és országuk problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség,

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok- okozati összefüggéseket,

- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően,
- ismerjék meg az környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat,

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség,

Egészségtan

A tanulóknak

- ismerjék meg a szervezetük sajátosságait, és az életkorral kapcsolatos változásait,
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat,
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében,

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában,
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjaink felismerésében,

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést és tudjanak ellene védekezni,

Vizuális kultúra

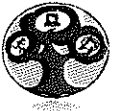
A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát,
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak,
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi népi, építészeti, díszítőművészeti emlékeket,

Technika, életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket,
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat, és azok megelőzésének módjait,
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit,
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelveit,
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait,

- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit,
- sajátítsák el a szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit,

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény,
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön felelős környezettudatos beállítottság,
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás,

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni konkrét a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjék meg az informatikában rejlő környezetvédelmi lehetőségeket, használják kutatómunkára, ismeretszerzésre,
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi témájú újságokat és posztereket,
- ismerjék meg a távközlési- informatikai berendezések környeztkárosító hatásait,
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag és energiatakarékos alkalmazás feltételeit,

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket,
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól, a különböző szervrendszerek működését tekintve,
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,

A tanulóknak

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását,
- segítse az egészséges, napi – heti – évszakos életritmus kialakulását.

Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg.

Az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása nem meghatározó a környezeti nevelés szempontjából. Inkább általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Egy osztályterembe való belépéskor már ránézésre látszik annak hangulata, atmoszférája. Tükröződik valami a benne élő közösségről, abból, ahogyan a tanulók saját maguknak teremtett környezetükben élnek. A mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: óhatatlanul felmerülnek a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, az iskolai menza kínálata, a szükségtelen túlsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók is kiegészíthetik és összefűzhetik az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki tevékenység eredményességét fokozza, ha az osztályfőnöki órák témájának kínálata nem ad hoc jellegű, ismétlődésekkel teli, hanem legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg. A tanári együttműködésnek ez a formája a testület erejét fokozza, hatékonyságát növeli. Természetesen mindez az osztályfőnök összetartó munkájára épít.

Néhány témakör, amely köré az osztályközösség környezeti nevelése szerveződhet:

- A közösségben elfoglalt hely. Felelősségvállalás. Saját környezetünk megteremtése. Szűkebb, tágabb környezetünket bár ismerjük, megszoktuk, elsiklunk fölötté. Szükségszerű évnívó feladat az osztály egészére nézve a saját környezet megteremtése. A közösségben elfoglalt helyet erősítheti, javíthatja. Elismerést érdemel az ez irányú felelősségvállalás. Emellett az iskolai környezetből, a lakóhelyről való kilépés – a tágabb környezettel való ismerkedés – szélesítheti a skálát. Kézenfekvő lehet valamely helyi környezeti értékkel való virtuális és valós találkozás. Helyünk a szomszédok közösségében: Mit adunk? Mit kapunk? Mit tehetünk?

- A környezet hatásai. Természeti értékek. Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek

A környezetet mi, emberek károsítjuk, romboljuk. A természet értékeit olykor nem vesszük észre, nem értékeljük. Mi segíthet? A megfelelő ismeret. Majd erre építve a megóvás és az értékteremtés iránti szándékot és cselekvőkészséget kell formálnunk. A nemzeti parkokba való ellátogatás például, biztos háttérrel adhat a hazai, sokszínű természeti környezet megismeréséhez.

- A fogyasztói társadalom. A hulladék. Tudjuk, hogy nem jól csináljuk. És mégsem változtatunk vásárlási szokásainkon? Mit veszünk? Mikor, miért? Hogyan vagyunk átverve, manipulálva a csalóka reklámok által? Miért vásárolunk drága pénzen hulladékot? Hol van a szemét, amikor nincs? Valóban eltűnt, vagy csak nem látható? Ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre keresünk választ. Vásárlási felmérések, interjúk, kérdőívek segíthetik a feltárást. Szennyvíztisztító, hulladéklerakó felkeresése a megoldás egyik lehetőségét mutatja be.

- A varázsszó: energia. Miből lesz? Talán a semmiből keletkezik? Mivé válik? Hol tűnik el észrevétlenül? Valóban eltűnik, vagy átalakul? Mit ad nekünk, és mit vesz el unokáinktól? Tegyük láthatóvá, megfoghatóvá, mérhetővé, utolérhetővé! Látogassunk el valamilyen bányába, erőműbe, közüzemi szolgáltatóhoz. Vegyük „nagyító alá” közüzemi számláinkat!

- Életvezetés, életmód, szokásaink a múlt, a jelen, a jövő környezetében. A felgyorsult változások az életvezetésre is kihatnak. Sokszor a régi tapasztalat már nem használható, hogyan alakítsuk ki az újakat?

- Közvetlen környezetünk

Ismerjük meg közvetlen természeti, épített és szociális környezetünket. Helyi értékek, problémák feltérképezése, hagyományok védelme - család – iskola – település – azonosságtudat fejlesztése ezeken a szinteken.

- Testi, lelki problémák. A megoldás módjai

A szükségszerűen felmerülő problémákra – részben az értékrendek bizonytalanná válása miatt – sokszor hibás válaszok születnek: búskomorság, lelki betegség, depresszió, alkohol, drog, kiúttalanság. Az okok keresése mellett a fiziológiai hatások ismerete, a nehézségek érzékeltetése támpontokat adhat. Szemléltethető statisztikákon, videofilmeken, személyes találkozásokon keresztül.

- A média szerepe. A tájékoztatás erkölcsse. Hirdetés, reklám

Szinte nincs perc, hogy ne lenne jelen életünkben. A hatásmechanizmus megismerése helyrebillentheti a befolyásolhatóságot. Az elemzés csökkenti e technikák erejét. Az előzőekben összegyűlt tapasztalatok környezetünkről és a médiahírek összehasonlítása fontos útmutatás az alapos odafigyelésre, kritikai értékelésre. Intézmények. Civil szervezetek.

Feladatuk, hatáskörük és struktúrájuk mennyire hatékonyak? Hibáink kiküszöbölésére különböző törvényeket hozunk, ám olykor áthágják azokat. Felelős állampolgárként tiltakozunk ez ellen. Miképpen gyakorolhatjuk környezeti jogainkat? A drámajáték segítheti a különböző szerepek tartalmi megközelítését, az álláspontok, vélemények, lehetőségek átgondolását.

b.) Tanórán kívüli tevékenységek

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai, nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenek előtt az iskolai szabadidős helyzetekben, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire. Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban a tanítási órákon kívül is érvényesüljön az iskola egészének ökológiai kultúrája, és társas harmóniájának rendje. Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai.

- *Tanórán kívüli foglalkozások:*

környezeti, nevelési tartalma kifejezett, hiszen a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának, közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. A napközi programjaiban helyet kell, hogy kapjanak a környezetfeltáró, érzékenyítő, megőrző programok, az ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

- *Tanulmányi kirándulások, természetjáró túrák, terepgyakorlatok:*

Az élményközpontú tevékeny tanulás megvalósítása, valamint a humanista és környezettudatos szemlélet és magatartás kialakítása a célunk. Fontosnak tartjuk továbbá az új ismeretszerzési formák megjelenését, a természetre való ráhangolódást. Az országjáró kirándulások célja:

- Az adott környék kultúrájának
- A természeti környezetének
- A természet és az ember viszonyának megfigyelése és feltérképezése.
- A természetvédelmi területek, arborétumok, Nemzeti Parkok megismerése

- *Versenyek vetélkedők:* természettudományi vetélkedő, tanulmányi versenyek, környezetvédelmi vetélkedők, tisztasági verseny
- *Az iskola szépítése:* szemétyűjtés, fásítás, növényültetés, dekoráció.
- *Gyűjtési akciók:* papírgyűjtés, szárazelem, gesztenyegyűjtés
- *Jeles napok:* A Víz Világnapja, a Föld Napja, a Madarak és Fák Napja,

- *Múzeumlátogatások, természetvédelmi területek, botanikus kertek látogatása:* A Természettudományi Múzeum, A Duna múzeum (Esztergom) a Csodák Palotájának rendszeres látogatása. Állatkerti és botanikus kerti séták. Budakeszi Vadaspark, Jági tanösvény látogatása.
- *Ismeretterjesztő előadások, rendhagyó órák:* Múzeumokban, terepen, könyvtárban szervezett órák, ásványi és kőzettani kiállítás és előadás az iskolában,
- *Barlangász tábor:* a Bükk geológiai, biológiai értékei, tájékozási ismeretek, a természettel való együttélés megtapasztalása.
- *Pályázatok:* gyűjtőmunka, esszé, rajz, fotó, interjú, irodalmi alkotás,
- *Kiállítások szervezése:* pályázati anyagokból, hagyományörző céllal, kézműves munkákból, természetes anyagokból készített tárgyakból, a gyűjtőmunkák produktumaiból.
- *Diákönkormányzati téma napok:* nemzetiségi, természetvédelmi, kulturális és művészeti, sport
- *Sportrendezvények:* iskolán belüli és iskolán kívüli programok keretén belül.
- *Üzem és gyárlátogatás:* elsősorban az országjáró kirándulások keretén belül szervezünk a tananyaghoz illeszkedő témájú gyárlátogatásokat (üvegyár, porcelángyár, vízművek, szennyvíztisztító, szeméttelp, hulladékégető, Paksi Atomerőmű stb.)

c.) Az iskola környezettudatos működése

- Az iskolai étkeztetés (élelmiszerbiztonság, HACCP, kulturált étkezési szokások)
- Vegyszerek az iskolában (kémia, fizika, biológia szertár veszélyes anyagai, takarító szerek, tollak, festékek)
- Tisztaság az iskolában (szemetelés, a tantermek és az iskola környezetének tisztán tartása)
- Esztétikus iskolai környezet kialakítása (dekorálás, zöldítés)
- Energiagazdálkodás (takarékoskodjunk a vízzel, a villannyal és a fűtéssel, értékeink megóvása, takarékoság az idővel)

Kommunikáció

Iskolán belül: értekezletek, faliújság, megbeszélések, diákönkormányzat, osztályfőnökök
Iskolán kívül: szülői értekezletek, fogadó órák, levélben való tájékoztatás, nyílt napok, szülőkkel közös programok, kiállítások, Internet, Vörösvár Újság,

Értékelés

A környezeti és egészségnevelés eredményei nem mérhetők olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai, és mi a családi nevelés eredményének. A fejlődés folyamatos követése, és az iskolai célokkal történő összevetése nevelői kötelesség. A tanuló neveltségi szintje és beállítódásának értékelése, magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

Továbbképzések

Belső továbbképzések; Értekezlet valamilyen meghatározott témában; Tanulmányutak: a mi iskolánkban rendszeresen szervezünk tanulmányutakat, melynek során az iskola tágabb környezetében található természeti, építészeti és kulturális értékekkel ismerkedünk, előkészítve a tanulói országjáró túrákat; Továbbképzés az iskolába meghívott szakértők segítségével.

Külső továbbképzések; Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken, módszertani bemutatókon.

10. AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE

10.1. Az iskolai képzés szakaszai, a szakaszváltás szakmai követelményei

A jelenlegi 8 osztályos keretek között a legfontosabb feladat olyan **biztos alapismeret** elsajátítása, amely lehetővé teszi mindenki számára a továbblépést, a megfelelő iskola, illetve pályaválasztást.

A tanítási, tanulási folyamatban a gyermek számára **olyan orientációs minta** szükséges, amelynek hatására kialakul egy számára is **követhető etikai-morális rendszer**.

Az intézmény helyi adottságát alapul véve a **német nemzetiségi nyelv oktatását** olyan szintre kell emelni, amely lehetővé teszi egy olyan szintű nyelvismeret elsajátítását, amivel a gyermek a hétköznapi életben képes legyen tájékozódni. Ezt a célt szolgálja az **angol nyelv első osztálytól való oktatásának** bevezetése is, amely egyben választási lehetőség biztosítása a nyelvtanulás területén, valamint a továbbtanulási lehetőségek bővülését is biztosítja.

A nevelési, oktatási folyamatban maximálisan **szem előtt kell tartani a gyermek életkori sajátosságait**, ezért a tantervi munkát két képzési szakaszra bontjuk:

Alsó tagozat (1. – 4. évfolyam)

A képzés első négy évét alapozó szakaszként kezeljük, amelyben mód van a nagyon különböző képességű, tempójú, fejlettségű gyerekek sajátosságaihoz igazodni. Ebben az időszakban a gyerekek az osztálytanítóval töltik a tanítási idő nagy részét, így az osztálytanítónak lehetősége van arra, hogy:

- minden tanulót alaposan megismerjen,
- szükség szerint egyéni bánásmódban részesítsen,
- figyelemmel legyen a foglalkozásból adódó fáradásukra,
- figyelemmel legyen érdeklődésükre,
- biztosítsa számukra a türelmes szeretet,
- helyes irányba terelje az iskolai környezetbe illő viselkedési szabályok elsajátítását,
- felfedezze a gyermekek adottságait,
- megfelelő irányba tudja fejlődését elindítani, /szükség esetén a szülői házzal, pszichológussal, gyermekorvossal, logopédussal szoros együttműködést alakítson ki a gyermek fejlődése érdekében/

Nagy hangsúlyt fektetünk a „beszoktatási” időszakra. A fokozatosság elvét maximálisan szem előtt tartva szervezzük az első osztályosok első heteinek iskolai tevékenységét, ezzel is elősegítve az óvoda – iskola közötti problémamentes átmenetet.

Az első évek egy egész életre meghatározzák a tanuláshoz, a közösséghez való viszonyt, ezért a kisiskolások foglalkozásait és tanmeneteit a helyi tanterv alapján minden tanítónak ennek figyelembevételével kell összeállítani.

➤ E képzési szakasz céljai:

- óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot,
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt,
- az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának,
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését,

- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozása folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen:
 - az olvasás és írás, a helyesírás, a számolás, a zenei és képi olvasás-írás készségeinek fejlesztése,
 - a szóbeli és írásbeli kifejezés és megértés, a megfelelő kommunikáció és ábrázolás képességének fejlesztése
- Az első képzési szakasz feladatai:
 - A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.
 - A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzelemlilágának gazdagodását.
 - Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
 - Alapozza meg a tanulási szokásokat.
 - Támogassa az egyéni képességek kibontakoztatását.
 - Működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatával.
 - Törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből, vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
 - Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
 - Erősítse meg a humánus magatartás mintákat, szokásokat.
 - A gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

Felső tagozat (5. – 8. évfolyam)

Az ötödik évfolyam tanulójának nagy feladatot jelent áttérni arra, hogy szinte minden tantárgyat más-más szaktanár tanít. A magasabb évfolyam magasabb követelményt is jelent a szaktárgyak területén. Míg az alsó évfolyamokon a jó képességű tanulók szinte mindent megtanulhattak az órákon, most már a jó eredmény csak folyamatos, óráról órára való felkészüléssel érhető el. Sok tanulónak ez komoly nehézséget jelent.

Az 5-6. osztályban szélesedik a tantárgyak rendszere, bővülnek a gyermek társadalmi ismeretei, tapasztalatai, a prepubertás időszakát élve megváltoznak a gyermekek érzelmi kötődései tanárhoz, szülőkhöz, társaikhoz egyaránt. Ezt az életkori szakaszt két fontos nevelési cél elérése érdekében kell felhasználni: „tanulni tanulás” és a közösségépítés.

A felső tagozat utolsó két évében előtérbe kerül a továbbtanulási szándékok felmérése.

A gyermek egyéni képességeinek figyelembevételével kell a tantervi rendszert kialakítani – differenciált feladatrendszer, fakultációk, előkészítő szakkörök bevezetésével kell segíteni a pályorientációt - .

➤ E képzési szakasz céljai:

- Folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik.
- Vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.

- Vegye figyelembe, hogy a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
 - A különböző érdeklődésű eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt neveljük.
 - A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra.
 - A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
 - Alapozza meg a felkészülést, a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására.
- A felső tagozat képzési szakaszának feladatai:
- Fejlessze a tanulóban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek.
 - A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritás érzését, empátiáját.
 - Olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét.
 - Tudatosítani kell a tanulóban a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.
 - Tisztázni kell az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban.
 - A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
 - A nemzeti, a nemzetiségi hagyományok tudatosítása és az ápolásukra való nevelés.
 - Fejlessze a tanulóban a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.
 - Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

10.2. A feladatokhoz rendelt szervezési, módszertani alapelvek

- ✓ a tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák, az aktív tanulás előtérbe helyezése
- ✓ a tanulói kompetenciafejlesztés erősítése,
- ✓ az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása,
- ✓ differenciált tanulásszervezési eljárások,
- ✓ a tanulói együttműködésen alapuló tanulás (páros, ill. csoportmunkák),
- ✓ multidiszciplináris órák szervezése,
- ✓ teamentítés, és a projekt oktatás erősítése,
- ✓ digitális technikával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása

10.3. Az iskolában folyó speciális képzési tartalmak

Iskolánkban az alapfokú oktatás-nevelés feladatának mind magasabb szintű megvalósítása mellett törekszünk a gyermekek és szülők igényeinek figyelembevételével alakítani a képzés

tartalmát. **Egyrészt a hagyományok megtartása, másrészt az új, korszerű ismeretek elsajátítására való törekvés elve érvényesül** a képzési tartalom meghatározásánál, az iskola profiljának kialakításánál, a helyi tanterv készítésénél.

Német nemzetiségi nyelvoktató program

Iskolánk elődje a település német nemzetiségű lakosságának igényeire építve vezette be tantárgyi rendszerébe a német nemzetiségi nyelvoktatást választható módon.

Az iskola önállósulásakor ezt a hagyományt mi folytattuk.

Az 1998/99-es tanévtől a német nemzetiségi nyelvórák a kötelező órasávba kerültek át.

A nemzetiségi óratervek megfelelően német nemzetiségi nyelvet évfolyamonként heti 5 órában tanítjuk. Ezt egészíti ki a nemzetiségi népismeret - heti 1 órában-, amely a nemzetiség történetének, kultúrájának, hagyományainak megismerését szolgálja.

A nyelvoktatás hatékonyságának növelése érdekében – a létszám függvényében - már 1. osztálytól csoportbontásban dolgozunk, 5. osztálytól pedig a nívócsoportos bontást alkalmazzuk.

Német nemzetiségi kétnyelvű oktatás

A 2012/2013-as tanévben vezettük be felmenő rendszerben ezt az oktatási formát.

A nyelvtudásnak napjainkban egyre nagyobb a jelentősége. Minél korábban kezdik a gyermekek a nyelvtanulást, annál nagyobb eséllyel sajátítanak el alkalmazható nyelvtudást.

E cél megerősítését szolgálja egyes tantárgyak német nyelven történő tanítása-tanulása.

A nyelvóra keretein kívüli nyelvhasználat bővíti a szókincset, eredményesebben fejleszti a kommunikációs készséget. A nemzetiségi identitás megőrzéséhez is tágabb teret biztosít.

Angol nyelv oktatása

Iskolánkban a nemzetiségi tanterv szerint tanulók választhatják idegen nyelvként az angol nyelvet 4. osztálytól.

A 2016/2017-es tanévtől olyan osztályt is indítunk ahol 1. osztálytól angol nyelvet tanítunk, amelynek óraszama felmenő rendszerben növekszik

Ez a lehetőség igen népszerű a gyermekek és a szülők körében egyaránt. Tanulóinknak így két, Európában és azon kívül is széles körben használható nyelv alapjainak elsajátítására nyílik lehetősége az iskola keretein belül. A nyelvekben való jártasság előnyt jelent számukra a középiskolai továbbtanulásnál.

Az angol nyelvi órákat is csoportbontásban szervezzük meg.

➤ A nyelvoktatáshoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységek:

- ✓ projekt napok,
- ✓ szakkörök /felzárkóztató, tehetséggondozó, hagyományörző, nyelvvizsga felkészítő/,
- ✓ tanulmányi és kulturális versenyek,
- ✓ iskolán kívüli kulturális és hagyományörző rendezvények szervezése, illetve ezeken való részvétel,
- ✓ külföldi kapcsolatok, pályázatok (pl. Comenius projektek, Erasmus+ pályázatok)
- ✓ nyelvvizsga lehetőség

Matematika, magyar nyelv és irodalom fakultáció

A 7. és a 8. évfolyamon előtérbe kerül a továbbtanulásra való felkészülés. A felkészítés hatékonyságának növelése érdekében a két legfontosabb felvételi tárgyból fakultációs órákat szervezünk, ahol a továbbtanulási szándéknak megfelelően kisebb létszámú csoportokban dolgoznak a tanulók. Ezzel a célorientált munkaformával a felkészítés intenzitását tudjuk

növelni. Mindenki lehetőséget kap, hogy esetleges lemaradását pótolni tudja, illetve olyan magasabb szintű felkészítést kapjon, ami lehetővé teszi a kiválasztott iskolába való bejutását.

Informatika oktatás

Az informatika, számítástechnika térhódításával megjelent az az igény, hogy a gyerekek minél korábban megismerkedhessenek a számítógép használatával. Iskolánkban már több mint két évtizedes hagyománya van az informatika oktatásának. Erre építettük az informatika tanítást a helyi tanterv kidolgozásakor. Az informatika oktatása nagy érdeklődés mellett szakköri formában is működik.

Két szaktanteremmel rendelkezünk, amely 24 ill.-16 gyerek egyidejű oktatását teszi lehetővé. Az informatika adta lehetőségeket igyekszünk kiterjeszteni az oktatás egyéb területeire, élünk azzal a lehetőséggel, hogy a gyerekek szívesen ülnek a gép elé, és segítségével játszva tanulnak. Sikeresült megvalósítani, hogy valamennyi tanterem számítógéppel és projektorral legyen felszerelve, az épület minden zugában legyen wifi elérhetőség.

Természettudományok oktatása

A természettudományokra igyekszünk hangsúlyt fektetni iskolánk oktatási rendszerében. A kialakított önálló tantárgyi rendszer (fizika, kémia, biológia, földrajz önálló tantárgyként) azt a célt szolgálják, hogy meg tudjuk valósítani a NAT-ban megfogalmazottakat, mely szerint:

„Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma.

Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során.”

10.4. A tanulók tantárgyválasztása

Az iskola helyi tanterve a tanulók számára az alábbi választható tantárgyak tanulását biztosítja:

- 1-8.évfolyamon erkölcsstan vagy hit-és erkölcsstan tantárgy
- nemzetiségi oktatásban az idegen nyelv választása
- német nyelv fakultáció az általános tantervű oktatásban

Az iskola igazgatója minden tanév áprilisában az osztályfőnökök közreműködésével értesíti a szülőket és a tanulókat a következő tanévben választható tantárgyakról, lehetőség szerint az azt tanító nevelőkről.

A szülő minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.

A szülő, az adott tanév végéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését a következő tanévre.

Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló esetében a szülő, a beiratkozáskor írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az iskola igazgatójának.

10.5. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Az iskolába való felvételt az Nkt. 50§-a szabályozza

A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony az átvétel napján jön létre.

❖ *Beiratkozás az első évfolyamra*

Iskolánk a **kötelező beiskolázási körzetéből** – akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola kötelező felvételi körzetéhez tartozik - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

A felvételi körzetet a Kormányhivatal határozza meg. A felvételi körzetet az iskola honlapján ill. a helyben szokásos módon teszi közzé (óvodákban és az iskolában is kifüggesztve).

Az Nkt. 72.§ (2) bekezdése szerint a **szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga.**

A **körzeten kívül lakó gyermekek jelentkezését** az intézmény vezetője köteles érdemben elbírálni, majd döntését a szülővel írásban közölni. A döntés ellen a szülő jogorvoslati lehetőséggel élhet.

Nkt. 51. § (1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

Különleges helyzetű az a tanuló:

- Aki sajátos nevelési igényű, és oktatása csak különnevelés formájában megoldható
- Szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
- Testvére az adott intézmény tanulója,
- Szülőjének munkahelye az iskola körzetében található és ezt a munkáltató igazolja,
- Az iskola a lakóhelytől, tartózkodási helytől egy kilométeren belül található,

Tartózkodási hely esetén a felvétel elutasítható, kivéve, ha a gyermeknek nincs lakóhelye.

Ha az iskola az összes **felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni**, az érintett csoportba tartozók között **sorsolás útján kell, döntsön**. A sorsolásra a felvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás részletes szabályait az iskola házirendje tartalmazza.

Az Nkt. 83.§ (2) d) pontja alapján az adott tanítási évben indítható osztályok számát a fenntartó határozza meg.

A **beiratkozás időpontja** az adott év március 1-je és április 30-a közötti időszakban a Rendelet által meghatározott napok.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

A tankötelezettség megállapítása a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 21. §-a alapján történik

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor az alábbi dokumentumokra van szükség:

Be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a gyermek TAJ-kártyáját
- a diákigazolvány igényléséhez szükséges NYEK adatlapot
- szükség esetén a nevelési tanácsadó ill. a szakértői bizottság szakvéleményét.

Nyilatkozni kell:

- Az iskola pedagógiai programjában felkínált képzési forma választásáról
- Az erkölcsstan ill. a hit- és erkölcsstan oktatásban való részvételről

❖ *A magasabb évfolyamba (2-8. évfolyam) való felvétel, átvétel*

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskola kötelező felvételi körzetébe költöző tanulók felvételét iskolánk biztosítja.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről, ill. a város másik általános iskolájából való átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a felvételt ill. átvételt kérő tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója e vélemények figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt értesíteni kell.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját, TAJ-kártyáját
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A 2-8. évfolyamba jelentkező tanulóknak, amennyiben nem tanult valamilyen, az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgyat, felzárkózási időt jelölünk ki – szükség esetén a félévi ill. az év végi értékelés alól felmentést kap - /pl. nyelv esetén/. A felzárkózási idő lejártával - amely

maximum egy alkalommal hosszabbítható -, a tanulást, a tantárgy adott évfolyamra meghatározott követelményei szerint kell folytatni.

Ha a tanuló 7. vagy 8. osztályosként kerül iskolánk nemzetiségi tantervű osztályába, és nem tanult német nyelvet, a nemzetiségi oktatásba bekapcsolódnia nem kötelező: német nyelv és irodalom, valamint nemzetiségi népismeret tanulása alól felmentést kap – feltétel, hogy angol nyelvet tanul kötelező idegen nyelvként.

Egy évfolyamon belül, másik osztályba való átlépés feltételei

Az egyes évfolyamokon belül az osztályok közötti átjárhatóság lehetősége biztosított.

- Az átlépés feltétele a gyermek és a szülő közös döntésén alapuló írásbeli kérelem.
- Az osztályfőnökök és az igazgató jóváhagyása.
- Felzárkózás felvállalása a fogadó osztályhoz.
- Fegyelmi okból való áthelyezés feltétele a tantestület vagy a fegyelmi bizottság határozata.

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 23. § (3) bekezdése alapján:

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő-számítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A **nemzetiséghez tartozó jelentkezőt** – ha a felvételi követelményeknek megfelel – a nemzetiség nyelvén vagy a nemzetiség nyelvén és magyarul tanító osztályba fel kell venni.

10.5. Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje

A csoportok, osztályok kialakításánál az Nkt. 4. és 6. melléklete az irányadó, továbbá a

- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a **nemzetiség iskolai oktatásának irányelve**
- A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve
- A **sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve**

Az osztályba sorolás rendje:

- első osztályban az óvodai szakvélemény figyelembevételével,
- a szülő és a gyermek nyilatkozatának figyelembevételével,
- a Nevelési Tanácsadó vagy Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján,
- az osztálylétszámok egyenletes kialakításának figyelembevételével,
- felsőbb évfolyamra érkezők esetén a gyermek eredményeinek és a „fogadó” osztály összetételének figyelembevételével soroljuk be a tanulót.

A csoportbontás elvei:

- a foglalkozás tartalmát figyelembe vevő optimális csoportlétszám kialakítása,
- német nyelvcsoporthoz tartozásnál az év végi szintfelmérő dolgozat és a tantárgyi munka együttes eredménye,
- kétnyelvű oktatási formában a szintmérő 60 %-os teljesítése a csoportban - adott esetben az osztályban - maradás feltétele,
- KER szintmérés eredménye 6. évfolyamot követően: nemzetiségi nyelvoktató csoportban A1, kétnyelvű csoportban A2.
- informatika és angol nyelv bontásánál a tantárgyi teljesítmény,
- 7-8. évfolyamon matematika és magyar tárgyak fakultációs óráin a továbbtanulási szándék alapján alakítjuk ki a csoportokat.

A tanórán kívüli foglalkozásokra való besorolás szempontjai:

- a szülő és a gyermek választásának, jelentkezésének figyelembevételével,
- a gyermek képességeinek, készségeinek érdeklődési körének figyelembevételével,
- a Nevelési Tanácsadó vagy Szakértői Bizottság szakvéleményének figyelembevételével,
- a gyermek terhelhetőségének figyelembevételével,
- a tanuló tanulmányi eredményei, magatartása, szorgalma alapján

10.6. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

➤ **Osztályozó vizsga**

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- ha egyéni tanrend szerint tanul - valamennyi tantárgyból -
- ha egyes tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- ha a félévi. év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizgabizottság előtt tesz vizsgát

➤ **Pótló vizsga**

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a vizsgát befejezné.

➤ **Javítóvizsga**

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai:

- A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
- Az osztályozó vizsga időpontját a félévi, ill. év végi záráshoz kell igazítani, a javítóvizsgát pedig a tanév utolsó két hetében (augusztus 15-31.) kell megszervezni.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető
- Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a tantárgyat tanító szaktanárok állapítják meg.
- A tanulmányok alatt szervezett vizsgák lebonyolítását végző, háromtagú bizottság elnökét és tagjait az igazgató jelöli ki.
- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként max.45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból max.60 perc.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az intézményvezető által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. max.20 perc a felkészülési idő adható. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal pótkérdést tehet fel.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére is meg nem engedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti esetleges jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni.
- A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba az érintettek betekintheznek, írásos megjegyzést fűzhetnek az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

A vizgázás módja

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Nemzetiségi nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Nemzetiségi népismeret		SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Nemzetiségi nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Nemzetiségi népismeret		SZÓBELI	
hon- és népismeret		SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Dráma-és színház			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Nyelvvizsga

A nyelvoktatás célja, hogy tanulóink a hétköznapi életben tájékozódásra képes nyelvismerettel rendelkezzenek. Azok a tanulók, akik a nyelvtanulásban a legeredményesebbek államilag elismert nyelvvizsgát tehetnek, amelyre felkészítjük őket. A nyelvvizsgán való részvétel önkéntes.

➤ német nyelvvizsga

DSD-t tehet az a nyolcadik évfolyamos tanuló, akinek ezt a nyelvtanára javasolja. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga eredményt a vizsgát követő két hónapon belül tudhatják meg a vizsgázók. A szóbeli vizsga eredményét a vizsga után azonnal.

A vizsgáról csak akkor kapnak a diákok bizonyítványt, ha az írásbeli és a szóbeli vizsga is sikeres volt.

A vizsga időpontjáról a nyelvtanárok értesítik a tanulókat a vizsga előtt legalább egy hónappal.

A vizsga a DSD központ által kijelölt vizsgáztató és egy helybéli nyelvtanár előtt történik. Az írásbeli dolgozatokat a DSD vizsgaközpontban javítják.

A szóbeli vizsgán a DSD központból delegált vizsgáztató dönt a vizsga eredményéről.

➤ angol nyelvvizsga

Angol nyelvvizsgát valamelyik vizsgaközpontban tehetnek tanulóink, amelyre szakköri keretben tudjuk felkészíteni őket.

10.7. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Továbbhaladás szempontjából a tanévet tekintjük releváns időszaknak, amely szeptember 1-jén kezdődik és augusztus 31-ig tart. A szorgalmi időszak vége június 15.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők

- a tanulók év közbeni tanulmányi munkája,
- illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. 1. osztályban szöveges értékelést alkalmazunk.

Javítóvizsga:

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamokon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból „elégtelen” osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Évfolyamismétlés:

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamokon a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.

Osztályozóvizsga:

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- egyéni munkarend szerint tanult

Az egyéni munkarend szerint tanulóknak az adott évfolyamon tanított valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

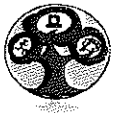
Az egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott tanuló minden olyan tárgyból köteles osztályozóvizsgát tenni,

- amelyből a hiányzásai miatt nem értékelhető,
- elérte hiányzása a tantárgy óraszámának 30%-át.

Ha a tanuló, bármely tantárgy óráiról 30%-nál többet hiányzott, és emiatt nem rendelkezik a lezáráshoz szükséges mennyiségű osztályzattal, osztályozó vizsgát köteles tenni.

A továbbhaladásról dönthet:

- a tantestület /az osztályozó értekezletén/,
- az igazgató által kijelölt vizsgabizottság osztályozó, pótlóvizsga vagy javítóvizsga esetén,
- független vizsgabizottság /a törvényben meghatározott módon/, ha a szülő ezt külön kéri.

HELYI TANTERV

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV

Iskolánk helyi tanterve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet módosításáról kiadott 5/2020.(I.30.) Korm.rendelet alapján a miniszter által kiadott kerettantervekre épül:

„Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

„Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”,

Kiegészülve:

„A német nemzetiségi nevelés – oktatás kerettantervei 1-4., 5-8. évfolyam”

„Kerettantervek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4., 5-8. évfolyam”

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választhatóság tekintetében az alábbi tantervek alapján tanít:

- ❖ Természettudományi tárgyakat 7-8. évfolyamon diszciplináris bontásban
- ❖ A technika és tervezés tantárgy esetében felső tagozaton a „B” modul szerint

A kerettantervhez szükséges tankönyvek, munkafüzetek kiválasztása a hivatalos tankönyvjegyzékből, a kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a szakmai munkaközösségek, illetve a szaktanárok feladata. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról a szakmai munkaközösségek ajánlása alapján a nevelőtestület dönt.

A kerettanterv bevezetésének ütemezése:

TANÉV	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021	2020	2013	2013	2013	2020	2013	2013	2013
2021-2022	2020	2020	2013	2013	2020	2020	2013	2013
2022-2023	2020	2020	2020	2013	2020	2020	2020	2013
2023-2024	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2013** = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a Köznevelésről szóló 2011. évi CXC tv., a *Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról* szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, valamint az annak mellékletét képező *Nemzeti alaptanterv, valamint a kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról* szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet és mellékleteként kiadott kerettantervek alapján elfogadott – jelenleg is használt – pedagógiai program és helyi tanterv.
- **2020** = a 2020-ben felülvizsgált és módosított NAT, -5/2020 (I.31.) Korm.rendelet a *Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról* szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról- a köznevelési törvény, illetve a 2020-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2020 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

Iskolánk helyi tantervében a **kötelező tanítási órák** keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Az óraszámok 90%-át a kerettantervekben foglalt törzsanyag elsajátítására, a **fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.**

2. AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK, AZ ISKOLA ÓRATERVEI

Iskolánk óratervei a Rendelet Melléklet II. rész II.2.1. pontjának kiegészítéseként megjelent II.2.1.1.táblázatban foglalt ajánlás alapján és a speciális képzési tartalmak figyelembevételével készült

- *irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz*
- *irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához*

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órákat is felhasználtuk az iskola óraterveinek elkészítésénél. (Izd. Óratervek táblázatai)

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott **szabadon tervezhető órákat** az oktatási formától függően a nyelvoktatáshoz, a magyar és matematika tantárgyak óraszámának növelésére használtuk fel. A felhasználás célja, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.

A kötelezően választandó hon- és népismeret tantárgyat ötödik, a dráma és színház tantárgyat pedig hatodik évfolyamon tanítjuk

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az **angol nyelvet** tanulhatják.

*A kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontását, az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározását, illetve a pedagógiai feladatok megvalósítását a helyi tanterv mellékletében található **tantárgyi tantervek** tartalmazzák.*

Angolos osztályok óraterve

TANULÁSI TERÜLETEK (tantárgyak)	NEVELÉSI-OKTATÁSI SZAKASZOK ÉVFOLYAMAI (osztályok)								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Magyar nyelv és irodalom	14		10		8		6		
magyar nyelv	3	3	2	2	2	2+1	1+0,5	1*	*8.évf. +1fakt
magyar irodalom	4	4	3	3+1	2	2	2	2	
Matematika	8		8		8		6		
matematika	4	4	4	4	4	4	3+0,5	3*	*8.évf. +1fakt
Történelem és állampolgári ismeretek					5		5		
történelem					2	2	2	2	
állampolgári ismeretek								1	
hon- és népismeret					1				
Etika / hit- és erkölcsstan	2		2		2		2		
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	
Természettudomány és földrajz			2		4		12		
környezetismeret			1	1					
természetismeret					2	2			
biológia							1,5	1,5	
kémia,							1,5	1,5	
fizika,							1,5	1,5	
földrajz							1,5	1,5	
Idegen nyelv			2		6		6		
angol nyelv	2	2	2	2+1	3	3	3+1	3+1	
Művészetek	8		7		5		5		
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1	
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	
dráma és színház						1			
Technológia	2		4		4		3		
technika és tervezés 'B' modul	1	1	1	1	1	1	1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	10		10		10		10		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	
Közösségi nevelés					2		2		
osztályfőnöki					1	1	1	1	
Kötelező alapóraszám NAT szerint	44		45		54		57		
kötelező heti alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	
Kötelezően választandó órakeret					1	1			
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2		1	2	1	
Maximális órakeret NAT szerint	48		49		56		60		
heti maximális óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	
Maximális óraszám iskolai	24	24	24	25	28	28	30	29*	
Korrepetálás/ Differenciált képességfejlesztés	1	1	1	1	2	2	2	2*fakt	
Német nyelvi fakultáció				2	2	2	2	2	
Fejlesztő foglalkozások									igény szerint
Napközi/ tanulószoba	24	24	24	24		15		15	
Énekkar/ Szakköri/sportköri foglalkozások									igény szerint
Heti időkeret Nkt. szerint	52	52	52	55	51	51	56	56	

Nemzetiségi osztályok óraterve: nyelvoktató/kéttannyelvű

TANULÁSI TERÜLETEK (tantárgyak)	NEVELÉSI-OKTATÁSI SZAKASZOK ÉVFOLYAMAI (osztályok)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	14		10		8		6	
magyar nyelv	3	3	2	2	2	2+1	1+0,5	1+1*
magyar irodalom	4	4	3	3+1	2	2	2	2
Matematika	8		8		8		6	
matematika	4	4	4	4	4	4	3+0,5	3+1*
Történelem és állampolgári ismeretek					5		5	
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Étika / hit- és erkölcsstan	2		2		2		2	
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz			2		4		12	
környezetismeret			1	1				
természetismeret					2	2		
biológia							1,5	1,5
kémia,							1,5	1,5
fizika,							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv			2		6		6	
német nyelv	2+3	2+3	2+3	2+3	3+2	3+2	3+2	3+2
Művészetek	8		7		5		5	
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház						1		
Technológia	2		4		4		3	
technika és tervezés 'B' modul	1	1	1	1	1	1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	10		10		10		10	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés					2		2	
osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám NAT szerint <i>nemzetiségi órákért</i>	44		45		54		57	
Heti alapóraszám nemzetiségi	25	25	25	26	29	30	31	31
Heti óraszám iskolai	21	21	21	22	26	26	27	27
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2		1+1	1	2
Max. órakeret nemz. Nat szerint	54		55		62		66	
Heti max. óraszám nemzetiségi	27	27	27	28	31	31	33	33
Heti óraszám iskolai	26	26	26	27	29	31	31	32
Korrepetálás/ Differenciált képesztfejlesztés	1	1	1	1	2	2	2	fakt
Angol nyelvi fakultáció				2	2	2	2	2
Fejlesztő foglalkozások								igény szerint
Napközi/ tanulószoba	24	24	24	24	15		15	
Énekar/ Szakköri/sportköri foglalk.								igény szerint
Heti időkeret Nkt. szerint	52	52	52	55	51	51	56	56

SNI alsó tagozat óraterve				
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Habilitáció – Rehabilitáció*	2	2	2	2
Heti órakeret	24	24	24	25

SNI felső tagozat óraterve				
Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv: angol	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Allampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Habilitáció – Rehabilitáció*	2	2	2	2
Heti órakeret	28	28	30	30

*Szabadon tervezhető órakeret

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

A sajátos nevelési igényű tanulók csoportjait a létszámtól függően osztott vagy osztatlan osztályban szervezzük meg.

Az összevont csoportra vonatkozóan a legmagasabb évfolyam óraszámát vesszük figyelembe.

A NAT szerint: Ha az iskolai nevelés-oktatást összevont osztályban szervezik meg, a tanórai foglalkozásokat az osztatlan nevelés-oktatás sajátosságainak figyelembevételével, a közös és az osztott órák arányát meghatározva kell beépíteni a helyi tantervbe.

3. A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Az egyes szakmai munkaközösségek közös döntés alapján határoznak a tanítás módszeréről, valamint a tankönyvek kiválasztásáról az aktuális tankönyvrendeletet figyelembe véve.

Az egyes szaktárgyakon belül törekszünk az egységes tankönyvhasználatra, a tanulócsoportok közötti átjárhatóság biztosítása érdekében.

A tankönyvválasztás elvei az iskolában:

- a tankönyv feleljen meg a kiválasztott kerettanterv tartalmának, tematikai egységeinek
- a tankönyv legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű és időtálló,
- a tankönyv tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás mélységében igazodjék a tanuló szükségleteihez,
- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek,
- a tankönyvek ne legyenek túlsúlyosak, hanem jól olvashatóak, jól áttekinthetőek legyenek,
- a tankönyvekhez tartozzon munkafüzet, feladatlap vagy munkalap a megerősítés, a gyakorlás, a tanuló önálló munkáltatása, a tudás ellenőrzése céljából,
- a tankönyv szerepeljen az ingyenes ellátásban akkreditált tankönyvjegyzékben

A tankönyvcsomagok részét képezik azok a könyvek, amelyek egy-egy helyi sajátosságot tükröző egységhez készülnek. (nemzetiségi tankönyvek, nemzetiségi népismeret tankönyvek)

A nyomtatott taneszközön túl, néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van - pl. testnevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés stb. -. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket, a nevelők szakmai munkaközösségei illetve, az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt tankönyvekről, taneszközökről a szülőket minden tanév előtt /a megelőző tanév végén / tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése, a tantárgyat tanító pedagógus tájékoztatása alapján a tanév kezdetére, a szülők kötelessége.

A leendő első osztályosoknál a tankönyvekre és taneszközökre vonatkozó tájékoztatás a beiratkozáskor történik. A leendő első osztályos szülők, szórólap formájában, a májusi szülői értekezleten kapják meg a beszerzendő eszközök jegyzékét.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján a szülői közösség is elfogadhatónak tart.

A tankönyvválasztást a nevelőtestület tanévenként felülvizsgálja és a tankönyvrendelést megelőzően döntést hoz.

Az ingyenes tankönyvellátást a tanulói tankönyvtámogatás felhasználásával biztosítjuk. Ha a tankönyvcsomag ára meghaladja ezt az összeget, a könyvtári állományba vett tartós tankönyvek használatával biztosítjuk a tanulók számára a szükséges tankönyveket.

4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- gyógytestnevelésen való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel* – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

*igazgatói engedéllyel csak a délutáni órasávban (7.-8.-9.-10. óra), maximum két testnevelés óra vonatkozásában kaphatnak tanulóink részvételi felmentést.

5. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

A tanulók fizikai állapotának mérését 5-8. évfolyamon a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal a tanév rendjében meghatározott időszakban. **A felmérés a NETFIT alapján került összeállításra.**

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

5.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

A NETFIT felmérés célja egy olyan új mérési-értékelési tesztrendszer kifejlesztése, amely megfelel a törvényi elvárásoknak, és idősorosán képes követni a gyermekek fizikai állapotát, egészségközpontú, fittségi sztenderdekhez viszonyítottan. A tesztrendszer sztenderdjei a következő mért paraméterek alapján kerülnek meghatározásra:

- kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás)
- vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság)
- testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index)

A tesztrendszer alkalmas a pozitív megerősítésre (attitűdformálásra) és a személyre szabott visszacsatolásra. Segítségével a testnevelésben dolgozó pedagógusok könnyen és egyszerűen tájékozhatni tudják a gyermekeket és szüleiket a tanulók aktivitási és fittségi szintjéről-állapotáról. A mérési-értékelési rendszer online felületen is lehetővé teszi az állandó kommunikációs kapcsolatot a pedagógusok és az érintett közvetlen és közvetett partnerek között. Az eredmények digitalizált kezelése korszerű és folyamatos visszajelentést ad a gyermekek számára, ezzel is segítve az egyéni és önálló mozgásprogramok tervezését, és a testnevelés oktatási hatékonyságának növekedését.

A NETFIT nem használja osztályozásra az eredményeket, nem egymáshoz képest értékeli a gyermekek fittségi állapotát, ellenben komoly motivációs értéke van. A NETFIT úgynevezett egészségorientált fittségi zónákat alkalmaz (egészségzóna, fejlesztés szükséges vagy a fokozott fejlesztés szükséges zóna), amelyek meghatározása annak az előfordulási valószínűségére épít, hogy egy gyermek később, felnőttként – jelenlegi fittségi állapotából kiindulva – milyen valószínűséggel találkozhat valamely életmódbetegséggel, így különösen a metabolikus szindróma előfordulásával.

A NETFIT segítségével tudományos megalapozottságú, objektív képet kaphatunk iskolánk tanulóinak egészségközpontú fittségi állapotáról. A NETFIT-ben két mérés a test összetételére és a tápláltsági állapot meghatározására, hét pedig a fittségre vonatkozik. A hajlékonysági teszt során a térdhajlító izmok nyújthatóságát és a csípőízület mozgásterjedelmét nézik. A vázizomzat állapotát öt gyakorlattal vizsgálják: ütemezett hasizomteszttel, törzsemeléssel, ütemezett fekvőtámasszal, helyből távolugrással, és mérik a kézi szorítóerőt is. A NETFIT során a testtömegindexet (BMI) és a testzsír százalékot is meghatározzák a felmérés alapján a testnevelő tanárok. A 20 vagy 15 méteres állóképességi ingafutás pedig az aerob kapacitás becslésére szolgál. Ennek lényege, hogy a diák hányszor tudja teljesíteni a távot úgy, hogy az adott szakaszra jutó időkeret egyre rövidül.

A felmérés lebonyolításához szükséges eszközöket a Magyar Diáksport Szövetség ingyenesen bocsátja intézményünk számára.

Fontos, hogy a NETFIT nem használható fel kizárólagosan a pedagógus munkájának a minősítésére. „Ahogyan a fittségi teszteredmények önmagukban nem minősíthetik egy diák tanulmányi előmenetelét, tanulási sikerességét a testnevelésben, úgy a pedagógus munkájának értékelésekor sem tekinthetünk rá kizárólagos módon. A nemzetközi tapasztalat azt mutatja, hogy ha a fittségi teszt eredményeit elsődleges fontosságú szempontként veszik figyelembe a pedagógus tevékenységének minőségértékelése, sikeressége szempontjából, könnyen elveszítheti a testnevelés komplex hatásrendszerét” – emelte ki a Magyar Diáksport Szövetség elnöke.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők számára elérhetővé teszik.

5.2. A tanulók fittségi állapotának mérését szolgáló feladatok:

➤ A felmérés előkészítő feladatai

- A méréshez szükséges táblázatok elkészítése.
- A mérés időpontjának kijelölése a tanév rendjében meghatározottak szerint.
- Az eszközök használatának előkészítése.
- Munkaértekezlet a felmérésben résztvevők számára.

➤ A NETFIT felmérés elvégzése

<u>Testösszetétel</u>	<u>és</u>	<u>tápláltsági</u>	<u>profil:</u>
Testtömeg	mérése	–	testtömeg-index (BMI)
Testmagasság			mérése
Testzsírszázalék-mérése	–	testzsírszázalék	

<u>Aerob</u>	<u>fittségi</u>	<u>(állóképességi)</u>	<u>profil:</u>
Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás			

<u>Vázizomzat</u>	<u>fittségi</u>	<u>profil:</u>
Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége		
Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága		
Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje		
Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje		
Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje		

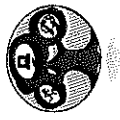
<u>Hajlékonysági</u>	<u>profil:</u>
Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem	

➤ A felmérés utáni feladatok

Az adatok rögzítése.

- Az eredmények értékelése.
- Intézkedési terv készítése az eredmények tükrében.
- Diákok, szüleik értesítése a felmérés eredményének elérhetőségéről.

➤ A tanulók fittségi állapotának értékelésére szolgáló táblázat az alábbiakban:

Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola
PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV

ÉRTÉKELÉS

TISZOSZTÉTEL ÉS TAPALTSÁGI PROFIL

Értékelési terület (1-10)	Előzetes felmérés eredménye	Értékelési célkitűzések	Előzetes felmérés eredménye
1	≤ 11,9	14,0-17,9	18,0-20,8
2	≤ 14,1	14,2-18,5	18,6-21,9
3	≤ 16,4	14,5-19,3	19,4-23,2
4	≤ 16,8	14,9-20,1	20,2-24,5
5	≤ 15,3	15,4-21,0	21,1-25,8
6	≤ 15,9	16,0-22,0	22,1-26,9
7	≤ 16,6	16,7-22,8	22,9-27,9
8	≤ 17,2	17,3-23,5	23,4-28,6
9	≤ 17,7	17,8-24,0	24,1-29,1
10	≤ 18,1	18,2-24,4	24,5-29,5
11	≤ 18,4	18,5-24,8	24,9-29,8
12	≤ 18,5	18,4-24,9	25,0-29,9

VÁZKÖZMÁT FÜTTSÉGI PROFIL

Felkészítés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)
1	13,0%	11,0%
2	13,5%	11,5%
3	14,0%	12,0%
4	14,5%	12,5%
5	15,0%	13,0%
6	15,5%	13,5%
7	16,0%	14,0%
8	17,5%	15,5%
9	19,5%	17,5%
10	22,0%	20,0%
11	25,5%	24,2%
12	28,5%	27,5%

AÉROB FITTSÉG (ALKOPESSÉG) PROFIL

Felkészítés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)
1	≤ 9	≤ 9
2	≤ 12	≤ 12
3	≤ 14	≤ 14
4	≤ 16	≤ 16
5	≤ 18	≤ 18
6	≤ 21	≤ 21
7	≤ 23	≤ 23
8	≤ 26	≤ 26
9	≤ 28	≤ 28

ÉRTÉKELÉS

TISZOSZTÉTEL ÉS TAPALTSÁGI PROFIL

Értékelési terület (1-10)	Előzetes felmérés eredménye	Értékelési célkitűzések	Előzetes felmérés eredménye
1	≤ 14,0	14,1-18,0	18,1-21,0
2	≤ 16,2	14,3-18,8	18,7-23,0
3	≤ 16,5	14,6-19,3	19,4-23,2
4	≤ 14,8	14,9-20,1	20,2-24,4
5	≤ 15,2	15,3-20,8	20,9-25,5
6	≤ 15,6	15,7-21,4	21,5-26,4
7	≤ 16,1	16,2-22,2	22,3-27,2
8	≤ 16,7	16,8-22,9	23,0-27,9
9	≤ 17,3	17,4-23,5	23,6-28,5
10	≤ 17,8	17,9-24,1	24,2-29,1
11	≤ 18,3	18,4-24,8	24,7-29,6
12	≤ 18,5	18,4-24,9	25,0-29,9

VÁZKÖZMÁT FÜTTSÉGI PROFIL

Felkészítés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)
1	13,0%	11,0%
2	13,5%	11,5%
3	14,0%	12,0%
4	14,5%	12,5%
5	15,0%	13,0%
6	15,5%	13,5%
7	16,0%	14,0%
8	17,5%	15,5%
9	19,5%	17,5%
10	22,0%	20,0%
11	25,5%	24,2%
12	28,5%	27,5%

AÉROB FITTSÉG (ALKOPESSÉG) PROFIL

Felkészítés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)	Előzetes felmérés eredménye (%)
1	≤ 9	≤ 9
2	≤ 12	≤ 12
3	≤ 14	≤ 14
4	≤ 16	≤ 16
5	≤ 18	≤ 18
6	≤ 21	≤ 21
7	≤ 23	≤ 23
8	≤ 26	≤ 26
9	≤ 28	≤ 28

MAGYAR DIAKSPORT SZÖVETSÉG, 2014.

MAGYAR DIAKSPORT SZÖVETSÉG, 2014.

MAGYAR DIAKSPORT SZÖVETSÉG, 2014.

MAGYAR DIAKSPORT SZÖVETSÉG, 2014.

6. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési, rendszerének meghatározása

- ✓ a nevelési-oktatói célok elérését,
- ✓ a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását,
- ✓ a kitűzött célok és feladatok megvalósulását szolgálja.

6.1. Ellenőrzés

Az iskolánkban folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja.

Az iskolai belső ellenőrzés rendjét

- a pedagógiai program,
- a szervezeti és működési szabályzat,
- a házirend,
- az iskola éves munkaterve határozza meg.

A nevelő-oktató munka ellenőrzését - és a hozzá kapcsolódó méréseket - a következő személyek végezhetik:

- ❖ pedagógusok esetében: az igazgató, az igazgatóhelyettesek, a munkaközösség-vezetők, a munkaközösségek, az ellenőrzésre az igazgató által felkért pedagógusok, valamint külső szakértők,
- ❖ tanulók esetében: az iskola pedagógusai, valamint külső szaktanácsadók és szakértők.

6.1.1. Az ellenőrzést, mérést meghatározó dokumentumok:

A pedagógusok nevelő-oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskolai éves munkaterv – és az annak részét képező – ellenőrzési terv alapján.

A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és osztályfőnöki munkatervek alapján.

6.1.2. A pedagógiai munka ellenőrzésének területei:

➤ *A pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:*

- A tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására.
- A szülőkkel való kapcsolattartásra.
- A nevelő és oktató munka színvonalára a tanítási órákon. Ezen belül különösen fontos ellenőrzési területek:
 - A nevelő előzetes felkészülése és tervező munkája.

- A tanítási óra felépítése és szervezése.
 - A tanítási órán alkalmazott módszerek.
 - A tanulók ellenőrzése, értékelése.
 - A tanulók munkája és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.
 - Az óra eredményessége, a helyi tanterv követelményeinek teljesítése.
 - A felzárkóztatás és a tehetséggondozás.
 - Az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítésére.
 - A tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésére, az ezeken való részvételre.
 - A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
 - A tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására.
 - A pedagógusra bízott tanterem rendezettségére, dekorációjára.
- *A tanulók iskolai munkáján belül:*
- A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.
 - Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre.
 - A tanulók értékválasztására.
 - A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére.

6.2. Mérés

Az iskolai nevelő-oktató munka ellenőrzésének részeként az alábbi meghatározott méréseket végezzük el:

➤ *Az iskola szervezeti működésére vonatkozó mérések*

A pedagógusok körében

- Az iskolai klíma vizsgálata,
- SWOT analízis: erősségek és gyengeségek, lehetőségek és veszélyek feltárása,

A szülők körében

A szülői elégedettség mérése:

- Csoportos interjú keretében szülői értekezleten minden osztályban.
- Kérdőíves módszerrel a 1.- 8. évfolyamokon.

A tanulók körében

A tanuló személyiségét és közösségi magatartását vizsgáló mérések:

- Szociometriai vizsgálat a 4. a 6. és a 8. évfolyamban.
- Tanulói elégedettség mérése kérdőíves módszerrel a felső tagozatos osztályokban.
- A tanulók alapvető személyiségvonásainak mérése az 5. és a 8. évfolyam elején.

➤ *A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló mérések:*

A mérésben résztvevők	A mérés tartalma	A mérés célja	Felelős
Tanév eleji mérések			
ötödik évfolyam	magyar, matematika	A tagozati átlépés diagnosztizálása	szaktanárok
első évfolyam	DIFER mérés	a kiemelt figyelmet igénylő tanulók szűrése	kijelölt tanítók
Tanév közbeni mérések			
Évfolyamonként	minden tantárgyból	információgyűjtés, esetleges nehézségek feltárása, korrekciós lehetőség (szóbeli, írásbeli feleletek, szódolgozatok, stb.)	osztálytanítók, szaktanárok
Évfolyamonként	minden tantárgyból	egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítását vizsgáló összegző mérést kell végezni. (témazáró)	osztálytanítók, szaktanárok
Tanév végi mérések			
Az alsó tagozatos évfolyamokon	magyar irodalom, magyar nyelv, matematika	a tanév végén a tanulók teljesítményét tantárgynak az addig feldolgozott teljes tananyagát és fő követelményeit átfogó méréssel kell vizsgálni (év végi felmérő)	alsós munkaközösség vezetők, osztálytanítók
Az egyes tantárgyakhoz, ismeretkörökhöz kapcsolódó kiemelt mérési feladatok			
az 1., 2., 3., 4., az 5. és a 7. évfolyamon	Olvasás, szövegértés	a helyi tanterv követelményeinek elsajátítása, kompetenciák fejlődése	osztálytanítók, magyar szakos nevelők
5. évfolyamon	Magyar nyelv és irodalom	a helyi tanterv követelményeinek elsajátítása, kompetenciák fejlődése	humán munkaközösség vezető és szaktanárok
4., 5., és a 7. évfolyamon	Matematika	a helyi tanterv követelményeinek elsajátítása, kompetenciák fejlődése	reál munkaközösség vezető és szaktanárok
4. és a 6. évfolyamon	Német nyelv és irodalom	kompetenciák fejlődése KER szintmérés 6. és 8. évfolyamon	nyelvi munkaközösség vezető és nyelvtanárok

4., és a 6. évfolyamon	Angol nyelv	kompetenciák fejlődése KER szintmérés 6. és 8. évfolyamon	nyelvi munkaközösség vezető és nyelvtanárok
7. évfolyamon	Reál műveltség	a helyi tanterv követelményeinek elsajátítása, kompetenciák fejlődése	reál munkaközösség vezető és szaktanárok
Országos mérések			
6. és 8. évfolyamon	magyar és matematika	országos kompetencia	szakmai igazgató helyettes
6. és 8. évfolyamon	idegen nyelv	országos mérés	nyelvi munkaközösség vezető

A tantervi mérések koordinálása – előkészítés, lebonyolítás, kiértékelés – a munkaközösség vezetők feladata és felelőssége.

Az országos mérések koordinálása – előkészítés, lebonyolítás, kiértékelés – a szakmai igazgató helyettes feladata és felelőssége.

6.3. Értékelés

Az iskolánkban folyó értékelő tevékenység célja, hogy az ellenőrzés tapasztalatai alapján azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.

A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat, és így ösztönözze a pedagógusokat, az intézményvezetést a korrekcióra, a nevelő és oktató munka fejlesztésére.

Az értékelés a következő területekre terjed ki:

- az intézmény nevelő-oktató munkájának értékelésére,
- a pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelésére,
- a tanulói közösségek /osztályközösségek/ tevékenységének, fejlődésének értékelésére,
- a tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi munkájára, magatartására és viselkedésére.

6.3.1. Az intézmény nevelő-oktató munkáját az iskola igazgatója minden tanév végén átfogóan értékeli.

➤ *A nevelő-oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:*

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok /tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógusok és más dolgozók létszáma, beiskolázás adatai/.

- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulása /az intézmény működésének legfontosabb mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helyiségek, berendezések, tantárgyi szakmai anyagok/.
- A tanítási-tanulási folyamat eredményessége /tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás területei és eredményei, bukások száma, versenyeredmények, a továbbtanulás alakulása/.
- A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége /a diákönkormányzat és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek- és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók./
- A pedagógusok nevelő és oktató munkája /tanítási módszerek, program- és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása/.
- Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata /külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, az iskola a helyi médiában, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve/.

➤ *A fenntartó által meghatározott szempontrendszer szerint (írásbeli beszámoló)*

6.3.2. A pedagógusok nevelő és oktató munkájának értékelését az alábbiakban következő szempontok alapján az iskola igazgatója, igazgatóhelyettesei és a munkaközösségek vezetői folyamatosan végzik.

➤ *A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:*

Az óra célja és tartalma:

- Helyesen határozta-e meg a nevelő az óra oktatási és nevelési célját?
- Illeszkedett-e a tanóra az éves, illetve a témaköri tervezésbe?
- Van-e eltérés a tanmenetben az adott időszakra tervezett témáktól, tananyagtól?
- Az óra tartalma /a feldolgozott tananyag/ megfelelt-e
 - a szakmai /pedagógiai/ szempontoknak,
 - a tudományosság elvének,
 - a tanulók életkori sajátosságának?

Az óra felépítése és szervezése

- Az óra felépítése megfelelt-e a feldolgozott tananyagnak, az adott didaktikai feladatnak?
- Milyen az óra technikai szervezése, a nevelő időbeosztása?
- Sikerült-e kihasználni az óra minden percét tanulásra, munkára? Mennyire szervezett a tanulók tevékenysége? Volt-e üresjárat?
- Milyen szervezeti formákat alkalmaz a nevelő a tanórán /frontális, csoportos, egyéni tevékenység/?
- Szervezett-e differenciált munkát a nevelő? Melyek a differenciálás szempontjai?

Az órán alkalmazott módszerek

- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő a bemutatásra, szemléltetésre /tanári magyarázat, nyomtatott taneszközök, szemléltetőeszközök, kísérlet stb./?
- Megfelelő volt-e ezek didaktikai szerepe, célszerű volt-e a felhasználásuk?
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ismeretek rögzítésére, a képességek fejlesztésére? /ismétlés, koncentráció, vázlat készítése, részösszefoglalás és összefoglalás, az ismeretek gyakorlati alkalmazása, gyakoroltatás, az önálló tanulás módszerei stb./
- Milyen módszereket alkalmazott a nevelő az ellenőrzésre és az értékelésre?
- Az ellenőrzés formái: szóbeli és írásbeli?
- Folyamatos-e az ellenőrzés és értékelés a tanórán?
- Van-e kialakult rendje a folyamatos értékelésnek, megfelelő-e az?
- A házi feladat kijelölése mennyiben szolgálta a tananyag feldolgozását?
- Biztosította-e a nevelő a tanulók érdeklődésének felkeltését? Milyen volt a tanulók motiválása?
- Az órán alkalmazott módszerek megfeleltek-e az óra céljának, a tananyagnak és az adott didaktikai feladatnak?

A tanuló munkája és magatartása

- Milyen volt a tanulói aktivitás, figyelem?
- Hogyan alakult az órán az aktív, a passzív és a reitens /rendetlen/ tanulók aránya?
- Milyen a tanulók tantárgy iránti érdeklődése, motiváltsága?
- Milyen az osztályban a fegyelem? Van-e kialakult munkarend? Mi jellemzi a tanulók viselkedését, hangnemét? Hogyan fogadják a tanulók a nevelői utasításokat? Történik-e fegyelmezetlenség az órán?
- Milyen a tanulók kapcsolata a nevelővel?
- Milyen a tanulók kapcsolata egymással?

A nevelő munkája, egyénisége, magatartása

- Milyen a nevelő megjelenése, öltözködése?
- Mennyire tanulásra, munkára ösztönző a pedagógus magatartása? Mennyire barátságos, biztató, együtt érző?
- Mi jellemzi a nevelő beszédkulturáját, kérdésfeltevését?
- Jellemzi-e a nevelőt: felkészültség, tudatos tervezés, rendszeret, következetesség, türelem, tekintély?
- Vannak-e a nevelőnek újszerű ötletei, elgondolásai?
- Milyen a nevelő kapcsolata a gyerekekkel?
- Tiszteletben tartja-e a nevelő a gyerekek személyiségét?
- Adódott-e tudatosan tervezett vagy spontán nevelési szituáció az órán? Hogyan oldotta meg ezeket a nevelő?
- Milyen a tanterem rendje, tisztasága?

Az óra eredményessége

- El tudta-e érni a nevelő a kitűzött didaktikai és nevelési célt?
- Meggyőződött-e a nevelő az óra eredményességéről?
- Milyen jártasságok és készségek kialakítását, képességek fejlesztését segítette elő a nevelő?

- Milyen mértékben járult hozzá az óra a tanulók eszköztudásának gazdagításához? /Pl.: önálló tanulás módszereinek megismertetése, értő olvasás gyakoroltatása, szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése, problémamegoldó gondolkodás, összefüggések felismerése stb./
- Adott-e a tanóra valami pluszt a tanulóknak a tananyagon kívül?

➤ *A pedagógusok tanítási órán kívüli munkájának értékelése*

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása.

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül /pl. színház, múzeumlátogatás, kirándulás/ és iskolán belül /pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség/.
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő /közös/ programok szervezése, segítése, részvétel azokon.
- Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel.
- A diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- A diák-önkormányzati rendezvények szervezése, segítése, részvétel azokon.
- A tehetséges tanulók gondozása.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutató, pályázatok stb. szervezése, segítése, és az azokon való részvétel.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása.

- A gyenge tanulmányi eredményű, lemaradó tanulók korrepetálása, segítése.
- Az érintett tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében.

- Szerepvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különböző feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Továbbképzéseken való részvétel, önképzés.
- A nevelő önként keresi a továbbképzés, önképzés lehetőségeit.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultakat munkájában hasznosítja, és a lehetőségekhez mérten továbbadja a nevelőtestület tagjainak.
- Az iskolai munka eredményességének javítása.
- Pályázatokon való részvétel, ezek eredményessége.
- Az eredményes pályázatok céljainak megvalósításába való bekapcsolódás.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása /innováció/.

Munkaköri kötelezettségeken túli feladatvállalások.

- Díjazás nélküli iskolai feladatok vállalása /szertár, beszerzések stb./
- A pályakezdő vagy iskolánkba újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.

- Önként vállalt feladatok, megbízások, a nevelőtestület közösségi életében /rendezvények, kötetlen összejövetelek szervezése, segítése, részvétel azokon/.

Az iskola képvisellete.

- Részvétel a szülői munkaközösség által szervezett rendezvényeken, azok segítése.
- Tudósítások készítése és közreadása a helyi média számára az iskola életével, eredményeivel kapcsolatban.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai, illetve érdekképviselői tevékenységekbe.
- Érdeklődés a városi rendezvények, események iránt, azokon való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a város társadalmi, kulturális, sport, stb. életében.

Tanulásiirányítás, a tanórai oktató-nevelő munka színvonala.

- Előzetes felkészülés a tanítási órára.
- A motiválás, differenciálás, tanulói aktivitás formái és mértéke.
- A tanulók életkorához, a didaktikai feladatokhoz illeszkedő módszerek, szemléltetés, szervezeti formák, ellenőrzés és értékelés.
- A tanulók munkája és magatartása a nevelő óráján.
- A nevelő munkája, megnyilvánulásai, magatartása a tanítási órán.
- A nevelő tanórai munkája elősegíti-e a tanulók fejlődését /tudásuk gyarapítását, személyiségük alakulását/?
- A tanulók eredményes /hasonló szinten történő/ továbbhaladása a magasabb évfolyamokon /felső tagozat, középiskola/.

A tanórán kívüli nevelő munka, az osztályfőnöki munka eredményei, közösségformálás.

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai munkában aktív osztályközösség, tanulói csoport kialakítása.
- A nem osztályfőnökként irányított tanulói közösség /pl.: szakkör, sportkör, énekkar stb./ eredményes, közös tevékenysége.
- A problémás tanulókkal /veszélyeztetett, hátrányos, beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő tanulókkal/ való foglalkozás.
- Gyermekvédelmi feladatok ellátása.

A nevelő különböző megbízásainak eredményes, jó színvonalú teljesítése.

- Az alkalmanként vagy folyamatosan végzett tevékenység eredménye, minősége /pl.:projektek, iskolai rendezvények, ünnepélyek, bármilyen tevékenység, amelyet az iskola érdekében végez/

A nevelő szakmai, pedagógiai kapcsolatai a nevelőtestület tagjaival.

- A nevelő rendszeres kapcsolatot tart a rábízott tanulócsoport többi pedagógusával /osztályfőnök a szaktanárokkal, szaktanárok az osztályfőnökkel és egymással/.

Személyes példamutatás.

- A tanulókkal, a szülőkkel, a nevelőtársakkal szemben betartja a pedagógus etika alapvető normáit.
- Magatartása, viselkedése, öltözködése, a munkához való viszonya példamutató a tanulók és a többi nevelő számára.

Munkafegyelem, a munkához való viszony.

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- A tanítási órák pontos és eredményes megtartása.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása.
- Pontos adminisztrációs munka /formai követelmények, határidők, pontosság/.
- A különféle feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- A rábízott osztályterem, szaktanterem legyen gondozott, ápolts és pedagógiaileg szakszerű.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.

- Részvétel a szakmai döntések előkészítésében: saját ötletek, megfelelő elemző készség, vitakészség, önálló vélemény.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában a célok eléréséért.

A vezetői feladatok ellátása.

- A különféle nevelői közösségek vezetői /igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők/ milyen szinten látják el az egyes vezetői feladatokat: tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés.
- A vezetők mit tesznek a rájuk bízott közösség formálásáért, az emberi kapcsolatok javításáért?

Megfelelő kapcsolat a tanulókkal, a szülőkkel és kollégákkal.

- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés, valamint a személyiség tiszteletben tartása mindhárom irányban.
- A nevelő a szülő felé ellátja az iskola képviselőt, pedagógiai tanácsot ad, törekszik az együttműködésre.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé. Egymás segítése, a tapasztalatok átadása. Észrevételek, bírálatok elfogadása.

A tanulók ismereteinek, képességeinek fejlődése.

- A helyi tantervi követelmények teljesítésének szintje.
- A tanulók tapasztalható és mérhető fejlődése.

Szakmai felkészültség.

- Milyen szintű továbbképzésbe kapcsolódik be a nevelő? /tanfolyam, felsőfokú képzés, szakvizsga stb./
- Az iskolában hasznosítható szakképesítések száma.
- Idegen nyelvek ismerete, nyelvvizsga.
- Tudományos fokozat.
- Publikációk szakmai folyóiratokban, kiadványokban.

Felzárkóztatásra szoruló tanulók eredményes fejlesztése.

- A tanterv minimum követelményeinek teljesítése és lehetőség szerinti meghaladása a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknál.
- Eredményes középiskolai jelentkezés elősegítése az előbb felsorolt tanulók esetében is.

Tehetséggondozás, a tehetséges tanulók eredményes fejlesztése.

- A nevelő által tanított vagy felkészített tanulók, tanulócsoportok eredményei a különböző szintű tanulmányi, kulturális, sport versenyeken, vetélkedőkön, nyelvvizsgákon.

6.3.3. A tanulói közösségek /osztályközösségek/ tevékenységét, fejlődését az osztályfőnökök minden tanév végén értékelik.

➤ A tanulói közösségek /osztályközösségek/ tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai:

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok /létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók/.
- Az osztály szociális összetétele /a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, gyermek- és ifjúságvédelmi munka/.
- A tanulási teljesítmény /tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei/.
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösségi struktúra /szociometria, a közösség rétegződése/.
- Neveltségi szint /magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók/.
- A közösségi tevékenység /önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel/.
- A szülői házzal való kapcsolat /a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával/.
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek?
 - Milyen új problémák jelentkeztek?
 - Milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

6.3.4. A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnökök folyamatosan szóban – szükség szerint írásban – értékelik.

➤ *Az osztályfőnökök a tanulók értelmi fejlettségét, viselkedését, jellemvonásait az alábbi szempontok alapján értékelik:*

A tanuló

- a./ figyelme:
- koncentrált, kitartó, rendezett,
 - kevéssé tartós, nem rendszeres,
 - képtelen a figyelemkoncentrációra.
- b./ megértése, felfogásmódja:
- gyors és biztos,
 - lassú, de biztos,
 - lassú és bizonytalan,
 - gyors, de felszínes.
- c./ emlékezése:
- könnyen, értelmesen jegyez meg,
 - könnyen, mechanikusan jegyez meg,
 - rosszul, nehezen jegyez meg.
- d./ megfigyelőképessége:
- átfogó, lényegre irányuló,
 - egy területen alapos,
 - erősen irányításra szorul.
- e./ munkatempója:
- gyors,
 - normál,
 - lassú.
- f./ fegyelmezettsége:
- önmaga fegyelmezésére képes,
 - passzivitásból, félelemből fegyelmezett,
 - fegyelmezetlen, rendbontó.
- g./ gondolkodása:
- fejlett kombinatív készség, logikus következtetés,
 - irányításra szorul,
 - összefüggések felismerésére, önálló problémamegoldásra nem képes.
- h./ érdeklődése:
- sokoldalú, tartós,
 - egyoldalú, tartós,
 - kialakulatlan, változó.
- i./ tanulásmódja:
- könnyen, értelmesen, eredményesen tanul,
 - nehezebben, de értelmesen és eredményesen tanul,
- nehezen, kevés eredménnyel tanul.
- j./ kifejezőkészsége:
- szóban fejlett, pontos,
 - írásban fejlett, pontos,
 - nehézkes, pontatlan.
- k./ A tanuló viselkedése, jellemvonásai az iskolai munkában
- törekvő, készséges, megbízható, gondos,
 - hangulata szerint változó, felületes,
 - megbízhatatlan, hanyag, zavaró, ellenszegülő.
- l./ társaival szemben:
- a segítőkész, barátságos, együtt érző, nyílt,
 - fegyelmezett, szerény, csendes, zárkózott, passzív,
 - érvényesülésre törő, önző, uralkodni vágyó.
- m./ önértékelése:
- megalapozott, kiegyensúlyozott, jogos önbizalom
 - szélsőségesen felértékelő, túlzott magabiztosság,
 - az önbizalom hiánya, belső gyengeség.
- n./ érzelmi élete:
- vidám, lelkes, optimista, lobbanékony,
 - kiegyensúlyozott, tartózkodó,
 - szeszélyes, ingerlékeny, kötekedő.
- o./ akarati vonások:
- kitartó, szava álló, állhatatos,
 - változó szorgalmú, biztatást igénylő,
 - akarati erőfeszítésekre nem képes.
- p./ reakciója jutalmazásra és büntetésre:
- tartósan, mélyen érinti, eredményes,
 - kissé érzéketlen, rövid ideig hatékony,
 - elhárítja, öngigazolást keres, menti magát.

5. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK, ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Az iskolai a nevelő- és oktató munka egyik fontos területe a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése.

7.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzésnek alapvetően két feladata van:

- ✓ rendszeres munkára szoktat, motivál;
- ✓ tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról

Az előírt követelmények teljesítését a pedagógusok, az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően, a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

➤ *A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló ellenőrzések, beszámoltatások formái:*

a) Szóbeli számonkérés:

- Feleltetés
- Beszámoló
- Kiselőadás

b) Írásbeli számonkérés:

- Témazáró dolgozatok:
- A javító dolgozat:
- Témaközi dolgozat
- Egyéb írásbeli számonkérés*

c) Gyakorlati számonkérés:

- munkadarab
- gyűjtőmunka,
- sportteljesítmény

d) Egyéb beszámoltatási formák:

- házi feladat
- szorgalmi feladat,
- projektmunka

Az iskolai szóbeli beszámoltatás szabályai

A szóbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Feleltetés	a napi tananyag ellenőrzése	Alkalmanként	100%	
Beszámoló	kijelölt témában való felkészülés ellenőrzése	Alkalmanként	100%	órai munkaként is értékelhető (pontok, pluszok stb formájában)
Kiselőadás, prezentáció	adott témában önálló felkészülés és előadás	Alkalmanként	100%	órai munkaként is értékelhető (pontok, pluszok stb formájában)

Az iskolai írásbeli beszámoltatás szabályai

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Az év eleji szintfelmérő dolgozat /diagnosztikus/	Az év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	Alkalmanként max. 45 perc	100%	Egy nap max egy felmérés íratható, előre jelezve
Témaközi dolgozat /fejlesztő/	Egy-egy tananyag, tananyagrész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	Alkalmanként, tárgyként max. 15 – 20 perc	100%	Nincs számszerű korlát, sem bejelentési kötelezettség
Témazáró dolgozat /szummatív/	Egy-egy témakör, tananyag lezárásakor összefüggő írásbeli ellenőrzés Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha valaki a dolgozatírás napján hiányzik, a dolgozat szóbeli vagy írásbeli pótlásáról a szaktanár dönt.	Tárgyanként max. 45 perc Egyes tárgyak esetében max 2x45 perc	130%	Egy nap max. 2x45 perces dolgozat – előre jelezve /házirend/
Javító dolgozat	A javítódolgozat javítási lehetőség, az itt szerzett érdemjegy csak javító lehet, javító dolgozattal rontani a tantárgyi átlagon nem lehet.	Megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.	100%	Javítódolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára.
Záró szintfelmérő dolgozat /szummatív/	Az éves tananyag számonkérése	Max. 2x45 perc	Az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	Egy nap max egy felmérés íratható, előre jelezve
Az írásbeli számonkérés módszerei:		*feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, szódolgozat, szömagyarázat, feladatsor, fogalmazás, házi dolgozat, komplex feladatlap, fordítás, nyelvtani teszt, röpdolgozat		
Az értékelés mértéke		tantárgytól, tartalomtól, függően a tanító, szaktanár megítélése szerint 50-100%		

Az iskolai gyakorlati beszámoltatás szabályai

A gyakorlati beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Munkadarab	készsgtárgyak esetén az önmagához mért fejlődés és a készségi szint ellenörzése a tananyagon keresztül	min. havonta egy alkalom	100%	
Gyűjtömunka	kijelölt témában való felkészülés ellenörzése	Alkalmanként	100%	órai munkaként is értékelhető (pontok, pluszok stb. formájában)
Sportteljesítmény	a tanuló önmagához mért fejlődésének, teljesítményének ellenörzése	min. havonta egy alkalom	100%	

➤ *A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló ellenörzések formái az egyes tantárgyak vonatkozásában:*

tantárgyak	évfolyam	ellenörzés formája
<u>Az elméleti jellegű tantárgyak:</u> magyar nyelv és irodalom, nemzetiségi nyelv, nemzetiségi népismeret, hon- és népismeret, angol nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz	1-8. évfolyam	a tanulók munkájának egy-egy témakörön belül <i>szóban</i> és <i>írásban</i> is történő ellenörzése
	1-4. évfolyam	az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban adnak számot (év végi felmérés)
	3-8. évfolyam	az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak
	1-8. évfolyam	év végi szintfelmérők 6.2. pontban felsoroltak szerint
<u>A készsgtárgyak:</u> az ének-zene, a vizuális kultúra, a digitális kultúra, a technika és tervezés a testnevelés és a dráma és színház	1-8. évfolyam	szóban, írásban, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva, ill. csak gyakorlati tevékenység révén ellenörizzük.
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1-8. évfolyam	szóban ill. a foglalkozásokon való aktivitás alapján ellenörizzük

7.2. Értékelés

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelése, minősítése elsősorban az alapján történik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, figyelembe véve azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékeléshez viszonyítva

A tanulók értékelése csak akkor tudja betölteni irányító, fejlesztő szerepét, ha illeszkedik a teljes nevelési-oktatási folyamatba.

Helyesen alkalmazva:

- ✓ minősít,
- ✓ fejleszti a gyermek személyiségét,
- ✓ visszacsatolást ad,
- ✓ motivál,
- ✓ tájékoztatást nyújt a tanuló, a pedagógus és a szülő felé az elvégzett munkáról, az elsajátított ismeretekről.

Az értékelés rendkívül sokrétű, differenciált szerepet, funkciót tölt be.

Így a pedagógiai program rendszerében:

- a program, vagy részterületeinek módosításához szükséges alap,
- a folyamatos munka, folyamatos visszajelzésének eszköze,
- a motiváció egy eszköze,
- az elvart, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony, illetve mérték kontrolljának eszköze,
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet meghatározásának eszköze,
- versenyorientációt, sikert, kudarcot jelez,
- az önismeret kontrollja,
- az elvart képességek szintmérésének eszköze,
- az előrehaladás mérésének eszköze.

A tanulók számára kialakítandó értékelési renddel szemben az alábbi követelményeket határoztuk meg a tanítás - tanulás folyamatában:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- legyen differenciált, személyre szóló,
- legyen kiszámítható, objektív, megbízható,
- legyen fejlesztő jellegű, fejezze ki a tanulónak önmagához viszonyított fejlődését, előrehaladását.
- legyen sokoldalú, változatos formájú és feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- járuljon hozzá a tanulók önértékelésének kialakításához
- biztosítsa a személyre szabott értékelés jogát is,
- jelezze a sikert és a kudarcot, de "skatulyázás" nélkül,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű.
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget, alkotókészséget
- érvényesüljön a tanórai aktivitás és többletmunka javító jellege,

- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- kapcsolódjon szorosan az alkalmazott módszerekhez és az alkalmazók személyiségéhez.
- érvényesüljön a pedagógiai autonómia és felelősség
- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékelje,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára,
- legyen kompatibilis a közoktatás egészével.

7.2.1. Az értékelés típusai:

Diagnosztikus értékelés: a tanítás-tanulás nagyobb egységének megkezdése előtt azt vizsgáljuk, mire építhetünk, milyen hiányosságokat kell pótolni.

Ebben az esetben nem osztályozzuk a tanulót.

Formatív értékelés: a tanítás-tanulás állandó kísérője; egy-egy tanulási szakaszban a tanulók tudásváltozásának figyelemmel kísérése, melynek során a tanuló visszajelzést kap munkájáról. Célja a tanulási hibák és nehézségek feltárása, mely lehetővé teszi a korrekciót.

Szummatív értékelés: egy-egy anyag rész lezárása után ellenőrzi és minősíti a tanulók tudását, teljesítményét.

7.2.2. Az értékelés formái:

a.) Személyes, szóbeli értékelés

A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege orientáló, tanácsadó, segítő, korrigáló. Többféle módon jelenhet meg:

- A pedagógus személyiségéből, értékrendjéből eredő, - szinte minden pillanatban megjelenő - igen-nem, helyes-helytelen típusú szabályozó megnyilvánulások.
- A közösen végzett tevékenységekben megjelenő tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés.
- A pedagógus hosszabb beszélgetése, helyzetfeltárása gyerekekkel, szülőkkel.
/ Az alsó tagozat 1. 2. és 3. osztályában hangsúlyozottan! /

b.) Írásbeli szöveges értékelés

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szövegesen értékeljük a tanulók teljesítményét az alábbiak szerint:

Évfolyam	Értékelés időpontja	Formája	Tertületei	Rögzítés helye
1. évfolyam	november	köztes jelző értékelés	közismereti tárgyak	e-napló
	január	félévi értesítő	valamennyi tárgy	e-napló
	április	köztes jelző értékelés	közismereti tárgyak	e-napló
	június	év végi értékelés	valamennyi tárgy	e-napló, bizonyítvány, törzskönyv

2. évfolyam	november	köztes jelző értékelés	közismereti tárgyak	e-napló
	január	félévi értesítő	valamennyi tárgy	e-napló
Minden évfolyamon	félévben és év végén	félévi értesítő év végi értékelés	etika/ hit –és erkölcsstan	e-napló, bizonyítvány, törzskönyv

Az év közbeni ellenőrzések, mérések teljesítményét az 1. és 2. évfolyamon százalékosan értékeljük, az etika/ hit-és erkölcsstan esetén tájékoztató jellegű osztályzatok adhatók, amit a törvényben meghatározott terminológia szerinti – kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul – szöveggel minősítünk a fenti táblázat szerint.

❖ **Kiválóan megfelelt:** (Kf.)

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye 91 – 100 % között van.).

Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

❖ **Jól megfelelt:** (Jf.)

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye 71%-90 % között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel a feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

❖ **Megfelelően teljesített:** (Mf.)

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 51-70% között ingadozik).

Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

❖ **Felzárkóztatásra szorul:** (Fz.)

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 0-50% között van)

Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud nyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Az iskola gyógypedagógiai tagozatán egyénre szabott, a gyermek speciális helyzetének, az elvárható teljesítménynek megfelelő, a gyermek önmagához mért fejlődését bemutató egyéniesített szöveges értékelést alkalmazunk 1-4. évfolyamon, valamennyi tárgyból

c.) Osztályozás

A 2. osztály második félévétől a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt kell értékelje, ami nem feltétlenül az érdemjegyek átlagának a matematikai kerekítés szabályai szerint alakul.

A pedagógus, a gyermek képességeit, a tantárgyi munkába fektetett erőfeszítéseit mérlegelve dönthet, a kerekítés szabályaitól való eltérésről mindkét irányban. **A döntés kizárólag a tantárgyi elvárások mentén, teljesítmény alapján hozható.**

Az egyes tantárgyak félévi és év végi érdemjegyei és osztályzatai a következők:

minősítés	numerikus értékelés
kitűnő	5D
jeles	5
jó	4
közepes	3
elégséges	2
elégtelen	1

Kitűnő minősítést kapnak, az egész évben kiemelkedő teljesítményű tanulók a tanév végén.

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatón definiál. Tud szabadon, önállóan dolgozni, beszélni.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak, kisebb előadási hibákat vét, A definíciókat megérti, megtanulta. Önálló munkára iránymutatás alapján képes.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, Többször tanítói/szaktanári segítségre szorul (kiegészítés, javítás). Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni.

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem tud önállóan dolgozni.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges alapismeretekkel.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanulónak *félévente legalább három érdemjegyet kell szereznie.*

Ennél több osztályzat szükséges olyan tárgyak értékelésekor, amelynek heti óraszámá meghaladja a hármat.

Érdemjegy adható:

- írásbeli témazáró
- írásbeli röpdolgozat
- szóbeli felelet
- beszámoló
- gyakorlati feladat
- házi feladat
- házi dolgozat
- projektmunka
- prezentáció
- órai munka
- szorgalmi feladat
- felmérés
- írásbeli dolgozat
- hangos olvasás
- helyesírás
- írásbeli felelet
- szódolgozat
- kisjegy
- havijegy
- fekete pontok, mínuszok
- piros pontok, pluszok

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti, az e naplón keresztül.

A napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.

A napló bejegyzéseit a szülő köteles figyelemmel kíséreni.

A gyermekek fejlődéséről az egyes osztályokban tanító tanárok az értékelési szakasz végén közös megbeszélés alapján alakítják ki véleményüket.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében, a tanulók témazáró

írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény /pontszám/ érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	MINÓSÍTÉS	ÉRDEMJEJY
0-35%	Elégtelen	1
36-50%	Elégséges	2
51-75%	Közepes	3
76-90%	Jó	4
91-100%	Jeles	5

Egyes esetekben - a minimál követelmények témaközi számonkérésénél (pl. tollbamondás, szövegértés, szódolgozat stb.) – az osztályzatra váltás százalékos értéke a fentiektől eltérő lehet. Ezeket a kerettanterv tartalmazza.

A 3-8. évfolyamon a félévi értesítőben és a 2-8. évfolyamon az év végi bizonyítványban a kötelező és választható tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

Ha a tanuló valamely kötelező tárgy tanulása, vagy értékelése alól felmentést kapott, a felmentés tényét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba is be kell jegyezni.

A felmentés szakértői vélemény, orvosi javaslat, vagy igazgatói engedély alapján adható.

- A tantárgyi felmentést „*Felmentve*” Rövidítve: *fm*,
- Az osztályozás alóli felmentést „*Részt vett*” Rövidítve: *rv*. bejegyzéssel jelöljük.
- Az osztályozás alóli felmentés kapcsán esetenként szöveges értékelést alkalmazunk.
- Az indoklás illetve hivatkozás mindkét esetben kell szerepeljen a záradékok között.

7.3. A tanulók magatartása

Az értékelésénél és minősítésénél a 2-8. évfolyamon az alábbi minősítést illetve osztályzatokat használjuk

minősítés	numerikus értékelés
példás	5
jó	4
változó	3
rossz	2

A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén, az osztályban tanító pedagógusokkal egyeztetve, érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító pedagógusok többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

7.3.1. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás /5/ az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó /4/ az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán, tanórán kívüli foglalkozásokon és a foglalkozások közötti szünetekben rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó /3/ az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

Rossz /2/ az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,

- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez, a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte /vagy megsértése/ szükséges.

7.4. A tanulók szorgalma

Az értékelésénél, minősítésénél az 2-8. évfolyamon az alábbi minősítést illetve osztályzatokat használjuk.

minősítés	numerikus értékelés
példás	5
jó	4
változó	3
hanyag	2

A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök havonta, az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

7.4.1. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás /5/ az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó /4/ az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó /3/ az a tanuló, aki:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,

- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag /2/ az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait többnyire nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata kettő vagy több tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte /vagy megsértése/ szükséges.

7.5. Elismerés

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai elismerés formái.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatóhelyettesi dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók, oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetik át az iskolai ezüst plakettet.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki vagy szaktanári dicséretben részesülnek. Kiemelkedő teljesítmény igazgatói dicsérettel is jutalmazható

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

7.6. Elmarasztalás

Azt a tanulót, aki

- Tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- A házirend előírásait megszegi, vagy
- Igazolatlanul mulaszt, vagy
- Bármely módon árt az iskola jó hírnevének elmarasztalásban lehet részesíteni.

Az iskolai elmarasztalások formái:

Az iskolában tanév közben büntetésként a következő fokozatok adhatók:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szaktanári intés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatóhelyettesi figyelmeztetés,
- igazgatóhelyettesi intés,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben

– a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló az iskola szabályait súlyosan és vétkezen megszegi, önmagára vagy a közösségre veszélyes magatartást valósít meg, fegyelmi eljárás alá vonható.

A fegyelmi eljárás szabályait az iskola SZMSZ-e szabályozza.

8. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség,

az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére. A házi feladatok kiadásának szempontjai fontos, hogy illeszkedjenek az egyes életkori és iskolai szakaszokhoz!

A házi feladat kijelölésénél és meghatározásánál minden esetben célszerű figyelembe venni a következő szempontokat:

- a tanulók napi és heti terhelését,
- az írásbeliség és a szóbeliség arányát
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- házi feladat előkészítettségét,

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése:

- tanulás módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon
- kommunikációs szövegértési és szövegalkotási információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés, elsősorban magyar nyelvi órákon
- speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a körülmények radikális megváltozása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismétlendő, kiegészítendő.
- az otthoni felkészülés gyakoroltatása szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon
- a szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (kötelező, ajánlott, szorgalmi stb.), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük és számonkérésük módját. A házi feladatra vonatkozó paramétereket ajánlott az e naplóban rögzíteni.
- a szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz

Az otthoni felkészülés szerepe:

- A tanórákon tanult ismeretek gyakorlása, bevésése, alkalmazása.
- A következő tananyag egység vagy tanóra előkészítése.
- Az összefüggések felismerésének gyakorlása.
- A problémamegoldó készség fejlesztése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény – és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés a tudásszint mérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.

- Általában az adott műveltség terület tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis foglalkozásokat tartó kollégák folyamatosan tájékoztassák a tanítónóket a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

A házi feladat adásának alapelvei

Az első két évfolyamon házi feladatok legyenek játékosak, illeszkedjenek az életkori sajátosságokhoz, a gyermek számára könnyen teljesíthetők legyenek. Ne okozzon nehézséget, külön terhet annak megoldása a tanuló számára, ugyanakkor feleljen meg a céljának, azaz alkalmas legyen a napi „ismeretek” ismételtesére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Fontos szempont, hogy megoldása sikerélményhez juttassa a tanulót, amely motivációt jelent a későbbiekre nézve. A feladatok könnyen és gyorsan ellenőrizhetők legyenek, az ellenőrzés pedig építő jelleggel történjen.

A hétvégére adott házi feladatok kérdése a tanító hatásköre. (Heti egy óras tantárgy esetén elkerülhetetlen, ha az órarend indokolja, más esetben javasolt a mellőzése, de legalább a minimalizálása) Amennyiben ad házi feladatot, az minden esetben feleljen meg a fenti szempontoknak!

A harmadik, negyedik évfolyamon mindenféleképpen javasolt a kiadott házi feladatoknál a differenciálás alkalmazása, illetve ezekben az évfolyamokban is elengedhetetlen a tanulók terhelésének vizsgálata. Ennek megfelelően az egyes tanulók képességeiknek, értelmi fejlettségüknek legmegfelelőbb, az előrehaladásukat leginkább szolgáló házi feladatokat kapjanak. Az egyes gyermekeknél a feladatok mennyisége, típusa, sokrétűsége szolgálhatja a tehetséggondozást, míg más tanulóknál a sikeres felzárkózást. A feladatok legyenek sokrétűek, érdekesek, alkalmasak legyenek a napi „ismeretek” ismételtesére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére.

Az ötödik és hatodik évfolyamon a házi feladatok szolgálják az alapismeretek elmélyítését, megszilárdítását, rögzülését, az esetlegesen hiányzó részek pótlását, bizonyos alapismeretek készség szintre emelését. Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra! A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

A hetedik-nyolcadik évfolyamon, a házi feladatok elsődleges célja a sokoldalú képességfejlesztés legyen, differenciált módon. Ezek a feladatok illeszkedjenek a gyermek egyéni képességeihez, tehetségéhez, fejlődésének üteméhez, segítse a tanult ismeretek elmélyítését, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlődését. A feladatok segítsék elő az egyéni törekvések megvalósulását!

Segítse elő az ismeretek rendszerezését, az egyes anyagrészek, tantárgyak közötti összefüggések mind gyakoribb felfedezését! Az egyes tantárgyak jellegét figyelembe véve törekedni kell a gyakorlatias feladatokra, a tudásanyag beépítésére a mindennapi életbe, gyakorlatba. Alkalmanként projekt feladatok adása javasolt, ahol a tanulók megtanulnak csapatban, közösen, a feladatokat felosztva dolgozni! A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

Az otthoni felkészülés formái:

- előírás, másolás, fogalmazás, gyakorló feladatok füzetben, munkafüzetben,
- az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével,
- az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása /kötelező házi feladat/,
- nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempont sorral, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat /házi dolgozat/,
- a szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása /ajánlott házi feladat/,
- a diák által önállóan választott a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló belső motivációjú ismeretszerzés, gyűjtőmunka /szorgalmi házi feladat/,
- felkészülés tanórai önálló kiselőadásra, prezentációra, szaktanári szempontok és szakirodalom alapján,
- átfogó, komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével, témazáró dolgozat előtt,

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés, értékelés fejezet tartalmaz
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az órán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából, tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelmény szintjének, színvonalas, kimagasló teljesítményt tükröz. Egyéb esetben az órai munkához hasonló módon /piros pont, plusz stb./, de szóbeli értékelést minden esetben adunk

Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetében összesen ne haladja meg a napi másfél órát az alsó tagozaton, napi két órát a felső tagozat esetében. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor, azok elvégzésére hosszabb határidőket kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő jelentősen ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembevételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.

-
- Tanév elején az osztályfőnök órarend elemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására.
 - A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők jelzései alapján az osztályfőnök feladata.
 - Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt jelentősen megnövelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más az osztályban tanító szaktanárokkal.
 - A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését.
 - A tanítási szünetekre /ősz, téli, tavaszi/ kötelező házi feladat nem adható.

9. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

Iskolánk 2013. szeptember 1. napjától szervezte meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján. A pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2013. szeptember 1. napjától – 2017. augusztus 31. napjáig – szólt.

A pedagógiai program 2016. június 22-i módosítása kapcsán az érvényesség 2020. augusztus 31. napjára módosult

A pedagógiai program **felülvizsgálatát 2020. április 30-i határidővel végeztük el, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) kormányrendelet, valamint az ezt követően kiadott új Nemzeti alaptanterv alapján.**

2020. szeptember 1. napjától a módosított pedagógiai program alapján szervezzük meg az iskola pedagógiai munkáját.

A helyi tanterv mellékletét képező, a 2020-as NAT szerinti tantervek, 2020. szeptember 1. napjától -1. és 5. évfolyamon- felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- a nevelőtestület minden tanév végén értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2023/2024. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes, minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, és szükséges esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell vagy teljesen új programot kell kidolgoznia.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az intézményvezető,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- az iskola szakmai munkaközösségei,
- az Intézményi Tanács,
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.
- a szülők az Intézményi Tanácson,
- a tanulók a diákönkormányzaton keresztül javasolhatják a módosítást.

A módosítást a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya

- az iskola fenntartójánál,
- az intézményvezetőnél,
- és az iskola honlapján: www.temisk.hu tekinthető meg.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSI ÉS JÓVÁHAGYÁSI ZÁRADÉKA

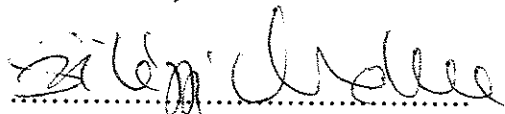
A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának felülvizsgálatával kapcsolatosan az Intézményi Tanács a jogszabálynak megfelelően gyakorolta véleményezési jogát, a módosított Pedagógiai Programot elfogadásra javasolta.

Pilisvörösvár, 2020. 06. 19.

.....
az Intézményi Tanács képviselőjében

A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának felülvizsgálatával kapcsolatosan az SZMK választmány a jogszabálynak megfelelően gyakorolta véleményezési jogát, a módosított Pedagógiai Programot elfogadásra javasolta.

Pilisvörösvár, 2020. 06. 19.

.....
az SZMK választmány képviselőjében

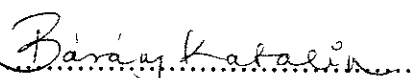
A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának felülvizsgálatával kapcsolatosan az iskolai Diákönkormányzat a jogszabálynak megfelelően gyakorolta véleményezési jogát, a módosított Pedagógiai Programot elfogadásra javasolta.

Pilisvörösvár, 2020. 06. 15.

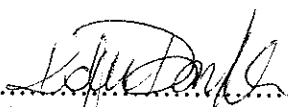

.....
a DÖK képviselőjében

A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a Nevelőtestület véleményezte és elfogadta.

Pilisvörösvár, 2020. 06. 22.

.....
a tantestület képviselőjében

A Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programját ellenőrizte.

.....
wb. intézményvezető

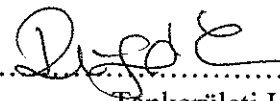
NYILATKOZAT

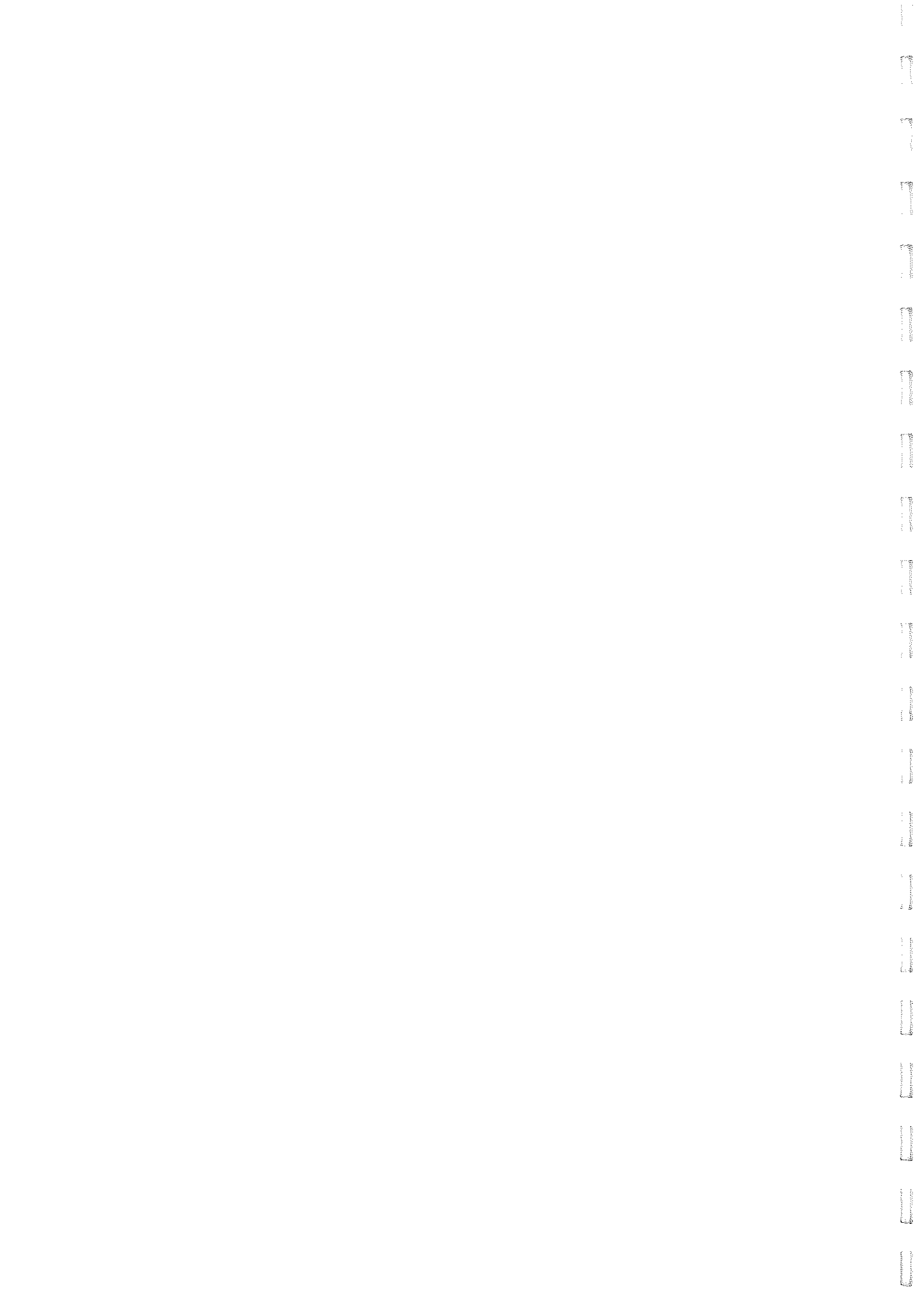
Jelen Pedagógiai Programmal kapcsolatban a Nkt 2011. évi CXCV törvény 25.§ (4) bekezdése értelmében a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések nincsenek.

intézményvezető

Az Érdi Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója ellenőrzési jogkört gyakorolt.

Tankerületi Igazgató

1.számú melléklet

Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

Évfolyam / Témakör	Tananyag	Követelmény
5. évfolyam		
Változás szabályrendszer értékelés szervezés	Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. A hagyományok tisztelete és továbbvitele igényének kialakítása. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése. Az értékelés, önértékelés fejlesztése.	Alsó felső tagozat átmenetének kezelése. Az egyes osztályban szükséges felelősök megválasztása. Együttműködési képesség fejlesztése. Az iskola szabályainak, életének, hagyományainak ismerete. A félévi és év végi munka önértékelése. Közösségi munka értékelése. Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni.
Tanuljunk tanulni	A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban. Érdeklődési kör. A tanulók tanulási kultúrájának fejlesztése. A tanulási módszerek megismertetése, fejlesztése, bővítése. Szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztése. Különböző munkaformákban történő tanuláson keresztül az együttműködés képességének fejlesztése	A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.
Személyiségünk Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	Énkép, önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély. A közösség fogalmának értelmezése. A család, mint közösség. Az osztály mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése. Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapi, ünnepek).	Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.
Egészséges életmód – környezettudatosság Közlekedés	Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra, életrend, életritmus. Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana. Szabadidő helyes felhasználásáról. A tanulók felkészítése az egészségük megőrzésére: öltözködés, mozgás, étrend, napirend, alvásigény. A serdülőkorral együtt járó változások higiénias kezelésére való felkészítés.	Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései. Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

	A közlekedésben való biztonságos részvételre való felkészítés. Gyalogos és kerékpáros közlekedés. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek. Elsősegélynyújtás.	Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályait!
Kommunikáció – médiatudatosság	Az elemi kommunikációs szabályok megismertetése.	A verbális és nem verbális kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információ-hordozók üzeneteinek megértése és feldolgozása.
Gazdasági életre nevelés	A háztartások életét meghatározó gazdasági pénzügyi intézményekről való ismeretek bővítése. A saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában. Tudjanak a tanulók ésszerűen gazdálkodni a pénz világában, kiindulási pontként a zsebpénzükkel.	Ismerje a pénz fogalmát, legyen tisztában a pénz értékével, hogy mennyi pénzért mi vásárolható meg. Tudjon kalkulálni zsebpénz mértékű összegekkel Ismerje a család háztartási kiadásait, hogy milyen közüzemi számlákat kell fizetni. Ismerje a takarékoság fogalmát, tudjon megfogalmazni olyan lehetőségeket, amivel spórolhat/tunk.
6. évfolyam		
Változás szabály rendszer értékelés szervezés	Az értékelés, önértékelés fejlesztése. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése. Kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat.	Megbízatások az osztályban feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése. Egymás megismerése élményeken keresztül: Társadalmi normák, az együttélés szabályai családban, iskolában, baráti közösségben Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.
Tanulás tanulása, gondolkodás, kommunikáció,	Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás. Jegyzetelési technikák megismerése. Szövegértő-, szövegalkotó képesség fejlesztése. Kérdéskultúra aktiválása, fejlesztése.	A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket! A szövegkohézió, a szövegegységek ismerete. Szövegfeldolgozás algoritmusainak gyakorlása. Tartalmi kivonat készítése folyószöveggel, fogalmi háló készítése, gondolati térkép készítése, kulcsszavak kiemelése, cédulázás. Az információforrások kritikus használatának gyakorlása. Ösztönző, megtámogató, problémásztító, megoldást elősegítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása.
Személyiségünk Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink. A közösség fogalmának értelmezése. A család, mint közösség. Az osztály mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése	Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ismerje fel a család jelentőségét a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ismerje fel milyen normák

		<p>érvényesek az osztályközösségben, hogyan illeszkedik ehhez az ő személyisége?</p>
<p>Egészséges életmód – környezettudatosság Közlekedés</p>	<p>Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Nővekszem, változom. Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.</p> <p>Környezettudatos magatartás alakítása. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. A környezet ismerete és szeretete. A fenntarthatóság fogalmának ismerete.</p> <p>Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi). Elsősegélynyújtás</p>	<p>Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.</p> <p>Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!</p> <p>A természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá számára.</p> <p>Ismerje meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjon be közvetlen és tágabb környezete természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.</p> <p>Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!</p>
<p>Kommunikáció – médiatudatosság</p>	<p>Az elemi kommunikációs szabályok megismertetése. Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illetana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.</p> <p>Írásbeli és szóbeli kommunikáció elemei: párbeszéd, vita, leírás</p> <p>A média tudatos kritikai kezelése</p>	<p>Alapvető magatartási normák ismerete.</p> <p>Fejlődjön a beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás.</p> <p>Legyenek a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői.</p> <p>Ismerjék meg a média működését és hatásmechanizmusait, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségét.</p>
<p>Gazdasági életre nevelés</p>	<p>Alapvető hivatalok ismerete Ügyintézés</p>	<p>Tudjanak a hivatali környezetben megfelelő magatartásmintákat alkalmazni.</p> <p>Saját ügyek intézése: diákigazolvány, szakköri jelentkezés stb.</p> <p>Ismerjék meg a tanulók az internet nyújtotta kommunikációs lehetőségek előnyeit és hátrányait.</p>
<p>7. évfolyam</p>		
<p>Változás szabály rendszer értékelés szervezés</p>	<p>Az értékelés, önértékelés fejlesztése. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése.</p>	<p>Az iskola szabályrendszerének ismerete. Társakkal való együttműködés: Szervezetek működése, működés szabályozása.</p> <p>Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.</p>

		A tanulók legyenek tevékenyen részesei az osztályközösségnek.
Egészséges életmód – környezettudatosság Közlekedés	<p>Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiéna. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.</p> <p>Kiselőadások, prezentációk készítése az egészséges életmód ill. környezettudatosság témakörében.</p> <p>Az elsősegélynyújtás szabályai</p>	<p>Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!</p> <p>Legyen képes az információk önálló feldolgozására és az így szerzett ismereteket tudja átadni társainak, megfogalmazva saját gondolatait. Tudjon érvelni saját véleménye mellett.</p>
Személyiségünk Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	<p>Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések. Az osztály mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése.</p> <p>Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelm.</p> <p>A felnőttek és én</p>	<p>Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek!</p> <p>Ismerje fel, hogyan változott az elmúlt években: külső és belső tulajdonságaiban. Énkép és önismeret fejlesztése. Legyen tudatában annak, hogy megjelenésünknek, a rólunk alkotott képnek szerves részét képezik a testbeszédünk, a gesztusaink, a mimikánk. Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!</p> <p>Helyes viselkedési formák tudatosítása.</p> <p>A felnőttekkel való kapcsolataiban törekedjen a „közös nyelv” kialakítására.</p>
Pályaorientáció	<p>Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírási, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.</p>	<p>A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.</p>
Gazdasági életre nevelés	<p>A saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában.</p>	<p>Ismerje a pénz fogalmát, legyen tisztában a pénz értékével, hogy mennyi pénzért mi vásárolható</p>

	<p>Pénzvilág és gazdaság osztályszinten projekt Költségvetés készítés: a költségvetés részei, tervezés, számítások végzése, megvalósítás, elszámolás.</p>	<p>meg. Tudjon kalkulálni zsebpénz mértékű összegekkel. Ismerje a család háztartási kiadásait, hogy milyen közüzemi számlákat kell fizetni. Ismerje a takarékoság fogalmát, tudjon megfogalmazni olyan lehetőségeket, amivel spórolhat/tunk. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.</p>
Kommunikáció – médiatudatosság	<p>A kommunikáció eszköztárának stabil, helyzetnek megfelelő használata. A kommunikációs tényezők biztos felismerése. Kulturált kommunikációs illemszabályok betartása.</p>	<p>A verbális és nem verbális kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információ-hordozók üzeneteinek megértése és feldolgozása. A beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás megismerése, egyénre szabott alkalmazása Mindennapi kommunikációs helyzeteink kezelése</p>
8. évfolyam		
Változás szabály rendszer szervezés értékelés	<p>Az értékelés, önértékelés fejlesztése. Az osztály mint közösség és az egyén kommunikációs, valamint együttműködési képességének fejlesztése.</p> <p>Önmegfigyelés, önismeret, önevelés: tapasztalat önmagáról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, én ideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink,</p>	<p>Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.</p> <p>Tudjon érvelni az önuralom, önevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a megdöntött véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!</p>

	gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.	
Pályaorientáció	<p>A tehetség területeinek megismerése, a saját képességek reális ismerete, annak felismerése miben tud kiemelkedőt nyújtani.</p> <p>Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés.</p> <p>Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.</p> <p>Hogyan készülök az írásbeli felvételire? Az önéletrajz Felvételi adminisztráció, jelentkezési lapok.</p> <p>Hogyan készülök a szóbeli felvételire Megjelenés a felvételin</p>	<p>A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.</p>
Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok	<p>A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban.</p> <p>Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni,</p>	<p>A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.</p>

	<p>embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.</p>	
Egészséges életmód – Környezettudatosság	<p>A serdülőkorrrel együtt járó változások higiénias kezelésére való felkészítés. A szerelem meghatározása vagy meghatározatlansága Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés. Szenvedélybetegségek, függőség Elsősegélynyújtás Környezettudatos életmód jelentősége az egyén életében.</p>	<p>Legyen felkészült az önállóságra, a testi higiénében. Tudatosuljon benne, hogy az egészséges életmód hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Legyen képes a lelki egyensúlya megóvására, gondozására, társas viselkedése szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Legyen képes életvitele tudatos alakítására!</p>
Kommunikáció – médiatudatosság	<p>Az internet, a telefon, a média használat. Etikett netikett</p>	<p>Az internet szabályrendszerének, normáinak megismerése. Tudatosulnia kell, hogy a netikett, azaz az internet etikettje, írott és íratlan szabályai is mindenki számára kötelező érvényűek.</p>
Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően		
<p>A tanulást is tanulni kell Tanulást segítő tevékenységek Egészséges életrend A helyes napirend kialakítása A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége Ünnep a családban Az ünnepek szerepe az emberek életében Ismerem-e önmagam? A megismerés forrásai Baráti kapcsolatok Részvétel a házi munkában A nyári szünidő tervezése A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás Fiúk és lányok barátsága A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság Igazmondás, hazugság A serdülők biológiai és higiéniai problémái Fejlesztő játékok tanulása Tudni illik, hogy mi illik Illemtan a gyakorlatban</p>	<p>Ügyintézés a mindennapokban Barátság, szerelem, szexualitás Házasság és család, a felbomló család Hétköznapok és ünnepek a családban Korunk jellemző betegségei A fiatalok bűnözés A hivatalos helyen való viselkedés illemtana Különböző tanulási módszerek A jó időbeosztás, a helyes napirend Közösségfejlesztő játékok A kulturált viselkedés alapjai, illemtan Ismerős, haver, barát Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása Árulkodás, becsület, "betyárbecsület" Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség Közlekedési szabályok, utazási illemtan Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése</p>	

<p>Lakásunk kultúrája Pályaválasztásra készülünk Önállóság a tanulásban Konfliktusok az osztályban Igaz barátok az osztályban A kulturált magatartás szabályai Viselkedés ünnepi alkalmakkor Bírálat, önbírálat A család funkciói Konfliktus a családban Fizikai és szellemi munka A pénz szerepe életünkben Ápolt, divatos megjelenés Hogyan rendezném be otthonomat? A vendéglátás illemtana A határainkon túl élő magyarság Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban Az étkezési kultúra Az iskolaválasztás gondja A család pályaválasztási elképzelései Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában Törekvés a harmonikus életre Jövőnkre készülünk Harcban önmagunkkal Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.) Az információszerzés lehetőségei Családi munkamegosztás, segítség otthon A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások</p>	<p>Megjelenés, öltözködés A sport szerepe az egészséges fejlődésben Helyem a családban, szüleink tisztelete Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása) Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége Iskolai hagyományok megismerés Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek. Szerelem és házasság Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink. Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése Családi hagyományok, ünnepek A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése Megélhetés, gazdálkodás, jólét Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink Helyünk Európában</p>
---	--

2.számú melléklet

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai iskolánkban

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatainkat tanórán és a tanórán kívüli tevékenységekkel valósítjuk meg.

❖ Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése érdekében:

- ✓ fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- ✓ mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- ✓ óvjuk és fejlesztjük az iskolába lépő gyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot,
- ✓ esélyt teremtünk a sikeres iskolai pályafutás biztonságos megalapozásához, az egységes műveltségbeli alapok megszerzéséhez, személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel,
- ✓ a kötelességérzet a tanulást segítő iskolai fegyelem és figyelem kialakítása,
- ✓ megfelelő tanulási stratégiák elsajátíttatása,
- ✓ felkeltjük a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt, a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakítására törekszünk,
- ✓ játékos módszerek alkalmazásával biztosítjuk, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára,
- ✓ a kommunikatív kompetenciák megalapozása érdekében elsősorban a beszédészlelés, beszédlátás kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével foglalkozunk.
- ✓ A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeit empirikus tapasztalatok útján való értékeljük.
- ✓ A környezeti nevelés terén törekszünk a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközi időkeret, iskolán kívüli programok, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- ✓ A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- ✓ Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáit sajátíttatjuk el a mindennapokban.

❖ A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülő, a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat során:

- ✓ a fogékonyság kialakítása a saját környezet, a természet, a társas kapcsolatok, majd a nagyobb közösségek értékei iránt,
- ✓ A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése,
- ✓ Az egyéni fejlettségre és fejlesztési szükségletekre ügyelve, a differenciálással fokozatosan növelt tanulói terhelés és teljesítményelvárás egyensúlyba helyezése,
- ✓ A tanulás iránti motiváció fenntartása,
- ✓ A tanulók nyelvtanulás iránti pozitív attitűdjének fenntartása, hogy továbbra is örömeiket leljék a nyelvhasználatban,
- ✓ A beszédértés és a kommunikációs készség fejlesztése, amelyben nagyobb szerepet játszik az összefüggő beszéd.
- ✓ Az értő olvasás, illetve a német vagy angol nyelvi írás fejlesztése, valamint az idegen nyelven való tanulás bevezetése,
- ✓ A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- ✓ A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- ✓ Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban

❖ Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcs-kompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Mindezek érdekében:

- ✓ folytatjuk az előző évek munkáját a képességek, készségek, a tanulási stratégiák, és a tanulás eredményességéhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek fejlesztését az eredményesség növelése érdekében,
- ✓ a tapasztalásra épülő képi gondolkodás fejlesztését,
- ✓ az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- ✓ az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a hon és népismeret valamint a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- ✓ az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése,

- ✓ az együttműködés értékének tudatosítása: a családban, a társas kapcsolatokban, csoportban
- ✓ a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- ✓ a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- ✓ személyiség fejlesztése a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- ✓ a biztonságos szóbeli és írásbeli, anyanyelvi és idegen nyelvi nyelvhasználat, és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés megalapozása;
- ✓ továbbfejlesztjük a tanulók nyelvi kommunikatív kompetenciáját,
- ✓ az idegen-nyelv tanulási technikáit elsajátítatjuk,
- ✓ fejlesztjük az idegen nyelvű információ feldolgozását, megértését,
- ✓ törekszünk a hétköznapi témákat érintő magabiztos nyelvtudás kialakítására, szoros összefüggésben más kulcskompetenciák fejlesztésével; elsősorban a kommunikációs kompetencia, a személyes és társas kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén,
- ✓ fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- ✓ a 6. évfolyam végére elérendő az A2 nyelvi szint a német kéttannyelvű képzésben résztvevő tanulók számára
- ✓ Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.
- ✓ Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.
- ✓ Az egészséges életvitel kialakításához az 5-6. évfolyamon gyakorlati jellegű oktatással kívánunk hozzájárulni, mely az intézményi mozgásprogramokkal, valamint az egészségnevelési programmal és a lelki egészség fejlesztésével összhangban valósul meg.
- ✓ az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén;

❖ A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. A tanulók felkészítése a képességük és tehetségüknek leginkább megfelelő pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A NAT műveltség területeihez kapcsolódó képességfejlesztési feladatok megvalósítása során:

- ✓ a tudás megszerzése iránti motiváció növelése,
- ✓ az elvont fogalmi és elemző gondolkodás képességének fejlesztése,
- ✓ mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- ✓ a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció képességének megalapozása,
- ✓ az egészséges életvitel kialakítása az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával,
- ✓ a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett figyelem helyezése az életkori jellemzőkre, az ismeretek tapasztalati megalapozására, és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatására,
- ✓ önművelésre, önálló munkára, gondolkodásra, a tanulási tevékenység tudatos alkalmazására való felkészítés,
- ✓ az együttműködésre építő interaktív tanulási technikák és a tanulás szervezési módok fokozatos kialakítása,
- ✓ a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására való felkészítés,
- ✓ az önértékelés képességének fejlesztése, az önismeret kialakítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban a csoportokban való együttműködés értékének a tudatosítása.
- ✓ a rendelkezésre álló nyelvtudás aktív használata: a célnyelven való információszerzés és feldolgozás fejlesztése,
- ✓ a két tanítási nyelvű osztályokban lehetőséget biztosítunk bizonyos tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására,
- ✓ segítjük az önálló célnyelvi véleményalkotás és érvelés képességének fejlődését.
- ✓ a 8. évfolyam végére elérendő a B1 nyelvi szint.

3.számú melléklet

Az 1-8. osztály hit- és erkölcsstan illetve etika tanórák szervezési feladatainak megvalósítása

A hit- és erkölcsstan ill. az etika tanórák 2013.szeptember 1-től történő bevezetése kiemelt feladataink közé tartozik az általános iskola évfolyamain.

A kerettanterv bevezetésének megfelelően *20/ 2012.EMMI rendelet 22/2013.(III.22) módosítása* alapján, a 33.-34.§ szerint szervezzük meg.

A hit- és erkölcsstan, illetve etika órák szervezésével kapcsolatos mátrixot az alábbi táblázat tartalmazza:

A hit-és erkölcsstan órák szervezésével kapcsolatos eljárásrend				
Határidő/ jogszabályi hivatkozás	Feladat	Érintettek	Felelős	Dokumentum
Tanév márc.1-márc. 14EMMI rend. 182/A.§(1)	Az iskolai hit-és erkölcsstan oktatásának megszervezéséről szóló tájékoztató nap kijelölése A kijelölt napról az egyházi jogi személyek értesítése	egyházi jogi személy vagy írásban meghatalmazott képviselője	igazgató	tájékoztató
Tanév márc.16- márc.28.EMMI rend. 182/A.§(1)	Az iskolai honlapon és a hirdetőben a következő tanév hit-és erkölcsstan oktatását vállaló egyházi jogi személyek megnevezésének nyilvánosságra hozása A leendő első és ötödik évfolyamos tanulók szüleinek tájékoztatása a helyben szokásos módon	egyházi jogi személyek igazgató szülők	igazgató	értesítés
	Egyházi jogi személyek által rendelkezésre bocsátott tantervek, tananyagok, tankönyvek és munkamódszerek hozzáféréseinek biztosítása	igazgató	igazgató	oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumok
Tanév március 28.EMMI rend.182/A.§(1)	tájékoztató nap lebonyolítása	egyházi jogi személyek igazgató szülők	igazgató	
Beiratkozás-április/ átiratkozás EMMI rend. 182/A.§(5)	Szülői nyilatkozat összegyűjtése a hit-és erkölcsstan vagy az erkölcsstan oktatás választásáról	szülők	igazgató	szülői nyilatkozat
Beiratkozást követő 3 napon belül EMMI rend. 182/B.§	Az aláírt nyilatkozatok összesítése és átadása az egyházi jogi személyeknek, valamint a létszámadatok átadása a tankerületi igazgatónak	igazgató; egyházi jogi személyek tankerületi igazgató	igazgató	nyilatkozatok, létszámadatok

Tanév április 16. EMMI rend. 14 (5)	A 4. évfolyamos tanulók szülei nyilatkozatának megkérése	igazgató szülők	igazgató	nyilatkozatok
április 30.	A 4. évfolyamos tanulók szülei nyilatkozatának összesítése és átadása az egyházi jogi személynek, valamint a tankerületi igazgatónak	igazgató; egyházi jogi személyek tankerületi igazgató	igazgató	nyilatkozatok, létszám adatok
május 20-ig	Szülő választásának módosítási szándéknyilatkozata a következő tanévre vonatkozóan	egyházi jogi személyek igazgató szülők	igazgató	szülői nyilatkozatok
május 30-ig	A hit-és erkölcsstan oktatására tanítására létrehozott csoportok kialakítása, a tankerület tájékoztatása	igazgató; egyházi jogi személyek tankerületi igazgató	igazgató	tanulói csoport- létszám adatok

4. számú melléklet

Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és a BTMN tanulók fogyatékoságának típusához és fokához tartozó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű tanulók többi tanulóval együtt történő nevelése, oktatása során az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelvét is figyelembe vesszük.

Az együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját egyéni vagy kis csoportos formában, fejlesztőpedagógusok, illetve gyógypedagógusok közreműködésével valósítjuk meg és egyéni fejlesztési lapon illetve az e-naplóban dokumentáljuk.

Cél:

- hogy a fejlesztés a tanulók számára megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítsük a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a fejlesztési követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározzuk:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmazunk.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás elve alapján olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamat valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- A testi, érzékszervi, beszéd- és egyéb fogyatékoságból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság kialakulásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora,
- pszichés és egészségi állapota,
- rehabilitációs műtétei,
- képességei, kialakult készségei,
- kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- A társadalmi integráció kívánalmai:
 - lehetséges egyéni életút,
 - továbbtanulás,
 - pályaválasztás, életvitel.

A gyógypedagógus, és a fejlesztőpedagógus kompetenciája az egyéni és kiscsoportos fejlesztés, valamint közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében és a konzultációkban.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé:

- a tananyag-feldolgozásnál elvégezzük a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – szükséges módosítását
- egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmazunk;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítjük, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmazunk;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresünk;
- alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködünk különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítjük a pedagógiai folyamatokba.
- A tanuló fogyatékoságának típusához igazodó gyógypedagógus az együttműködés során segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

❖ A pszichés fejlődési zavar

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében a tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében **részképeségzavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar**, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn.

a) A **részképeségzavarok** körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképeségben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligencia-faktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképeségzavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

b) A **kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar**, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel.

Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak. Míg a részképeségzavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengénlátás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztés alapelvei:

- A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiai terv alapján történik.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét

Fontos

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

Fejlesztés kiemelt céljai, feladatai:

A **diszlexia** a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet.

A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz.

Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség.

Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,

- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A **diszkalkulia** különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegennyelv tanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás.

Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása

Hiperkinetikus zavarok

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanág, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig).

Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt szerepet kap az énkép és önismeret, a kommunikációs kultúra, a testi és lelki egészség, a felkészülés a felnőtt lét szerepére.

Az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye kell legyen.

Kiemelten kell kezelni az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek.

Célzottan szerepet kaphat az **Ember és társadalom**, a **Művészetek** fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a **magyar nyelv és irodalom** műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az **élő idegen nyelv** tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése célszerűbb.

A **művészetek** műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A **testnevelés és sport** műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása, valamint logopédiai ritmika alkalmazása eredményes lehet.

A **matematika** területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése.

Rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ebből a szempontból fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógus/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

❖ A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Hallásfogyatékos az a tanuló, akit a szakértői bizottság a sajátos nevelési igény megállapítása céljából diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján annak minősít.

A **hallássérült** tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókinés, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával – melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

A **nagyothalló** tanulónál (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás: esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 66–90 dB közötti).

A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

A fejlesztés célja:

A tanuló kulcskompetenciáinak fejlesztése, valamint kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése.

Lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják.

Alapvető fontosságú mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsát döntően befolyásolhatják. Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen.

Segíteni kell őket, hogy reálisan mérjék fel a hallássérülésükből adódó akadályozó tényezőket, hiszen reális énképük, önismeretük kialakítása segíti a számukra megfelelő, elérhető szakma tanulását, majd a munka világába, azon keresztül a társadalomba való beilleszkedésüket.

A fejlesztés feladatai:

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Mivel a hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk, ezért a tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek, részképességzavarok stb.) feltárására építve valósítható meg az egyénre szabott fejlesztés.

Az eredményesség érdekében szükség van a szakemberek (**szurdopedagógus, gyogyepedagógus**), a pedagógus, az iskola és a szülők együttműködésére.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás).

Kiemelten fontos feladat:

- a beszédhallás folyamatos fejlesztése,
- a pályairányítás, a reális pályaválasztás előkészítése, a továbbtanulás,
- az épen maradt funkciók fejlesztése, a tehetség gondozása.

A kulcskompetenciák fejlesztésénél az **Anyanyelvi kommunikáció** kiemelkedő szerepet kap:

- a spontán beszédhasználat (beszédértés, önálló nyelvi kifejezés, beszédérthetőség),
- a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása
- a beszélt és az írott nyelv grammatikai rendszerének tudatos felépítése, gyakorlása,
- a szókincsfejlesztés
- az önálló szövegértő olvasás fejlesztése (az alsó tagozaton hangsúlyosabban köznapi témájú szövegekre támaszkodva, majd később fokozatosan irodalmi művek bevonásával).
- a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása
- a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása

Idegen nyelvi kommunikáció:

A nyelv oktatása mindig az egyes tanulók egyéni képességeihez, hallásállapotához, anyanyelvi szintjéhez igazodva történik. Kívánatos a korszerű idegennyelv tanítási módszerek alkalmazása, a köznapi helyzetekben történő kommunikációfejlesztés. Lehetőség van az értékelés alóli felmentésre.

Matematikai kompetencia:

A hallássérülésből adódó szókincs-, és beszédértésbeli, a szövegértő olvasásbeli eltérések kihat/hat/nak a gondolkodási műveletek flexibilitására. A matematikai gondolkodás fejlesztése a tevékenykedtetés, a manipuláció, a speciális szemléltetés és tananyagok – interaktív tábla és digitális tananyagok lehetőség szerinti alkalmazásával valósul meg. Az auditív csatorna részleges, vagy teljes kiesése miatt a matematikai kompetencia kialakulásához több időre, rendszeres gyakorlásra, többszöri ismétlésre van szükségük.

Digitális kompetencia:

A nagyothalló számára is hatalmas tárháza az információknak, ismereteknek az internet. Használatukat nehezíti azonban szűkebb szókincsük és az ebből fakadó szövegértési nehézségük. Kiemelt feladat azon keresőprogramokkal való megismertetésük, melyek segítenek a lényegkiemelésben és az írott szöveg megértésében (digitális szótárak, képkereső programok stb.)

A **művészet** nyelvének értése és használata egy újabb kommunikációs csatornát nyit meg a nagyothalló gyermekek számára. A képi, térbeli gondolkodás, a kreativitás, a problémák felvetése és megoldási utak keresése, az empátia, az elfogadás, az ízlés kialakulása mind újabb és újabb lehetőséget teremt a nyelvi fejlesztésre, az érzelmi élet gazdagítására és egyben a személyiség formálására.

A **testnevelés és sport** olyan kompenzációs terület, ahol kommunikációs hátrányaikkal is jelentős sikereket érhetnek el. Mivel a mozgás, a testedzés hozzájárulhat a hallássérüléssel esetlegesen együtt járó egyensúlyproblémák kezeléséhez, ezért a gyermek fejlesztésének fontos része..

Emellett a sport segíthet a belső feszültségeik levezetésében, így segítve az indulatok kezelését.

Természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése lényeges feladat, hiszen a hallássérült gyermek/fiatal a környezetéről elsősorban a látás útján szerez információkat. Ezért az egyes természeti folyamatok megértését, szemléltetés, modellezés, tényleges cselekedtetés, kísérletezés útján segítjük (Pl. tanulmányi séta, kirándulás, természetfilmek, digitális tananyagok, interaktív tábla használata).

A **rehabilitáció** során alapvető pedagógiai fejlesztési cél a lehetőség szerinti legkorábbi időponttól kezdett szakszerű szurdologopédiai ellátás.

Mivel az akadályozott nyelvi kommunikáció döntő befolyással bír nemcsak a fogalmi gondolkodás fejlődésére, hanem a lelki élet egészére, a személyiség alakulására is, ezért fontos a hallássérülésnek, és az azzal összefüggő akadályozott kommunikációnak a személyiség fejlődésre tett kedvezőtlen hatásának megelőzése, illetve csökkentése.

Emellett szükség esetén – akut krízis, személyiségzavar, magatartászavar, beilleszkedési nehézségek, iskolai vagy családi konfliktusok, egyéb pszichés problémák (szorongás, pszichoszomatikus problémák stb.) kezelése, illetve az esetleges társuló zavarok (pl. hiperaktivitás, autizmus, tanulási zavar) korai diagnózisának segítése, szakemberekhez irányítás, a megfelelő, minél korábbi terápiához való jutás támogatása.

❖ A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akit a szakértői bizottság a sajátos nevelési igény megállapítása céljából diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján annak minősít. A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe alaki eltérésekhez társuló, észlelési és feldolgozási problémáktól az érthetetlen beszédig – sokféle változatban előfordulhatnak.

A **súlyos beszéd fogyatékos** tanulónál a kommunikációs zavarok következtében különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. Amennyiben a beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai/logopédiai ellátásra szorul, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető. Az iskolai oktatás, a pedagógia, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd és nyelvi teljesítmény jellegétől függ.

A fejlesztés alapelvei:

A beszéd fogyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történik.

A beszéd fogyatékos tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése alól mentességben részesülhet.

A gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében a pedagógusok, a logopédus és a szülő szorosan együttműködik.

A fejlesztés célja:

A tanuló kulcskompetenciáinak fejlesztése. Alapos képességvizsgálat után a szakértői véleményben megjelölt területek fejlesztése a gyermeket tanító pedagógusok, szakemberek és szülők szoros együttműködésével. Fontos cél az egyénre szabott motivációk kialakítása, az egyéni tanulási stratégiák feltárása.

A kapcsolatteremtés és fenntartás képességének javítása, a szociális kompetencia további önálló fejlesztésének kialakítása alapvető feladat. A beszédfigyelmű tanulóknak el kell sajátítani azt a képességet, hogy rátaláljon a megfelelő kommunikációs stratégiára, képes legyen az egyéni kommunikációs helyzetekhez alkalmazkodni.

Fejlesztési feladatok:

A beszédfigyelmű tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat.

A fejlesztési feladatok megvalósítása során a beszédfigyelmű tanulók esetlegesen felmerülő szövegértési problémái, absztrahálási, lényeg-kiemelési nehézségei jelentenek nehézséget, ezért a pedagógus rövidebb, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegekkel segíti a tanuló munkáját

Az alapfogalmak megértését, memorizálását egyénre szabott módszerekkel támogatja. Fontos feladat a kifejezőkészség állandó fejlesztése és a kommunikáció iránti igény kialakítása.

A gyermek tanulmányai során kiemelt feladat a gyermek önismeretének fejlesztése, a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, valamint arra, hogy az esetleges maradandó tünetekkel később is teljes életet tudjon élni.

A kommunikációjában korlátozott tanuló sokszor nehezebben tudja érzelmeit verbálisan kifejezni, ezért külön figyelmet kell fordítani az érzések megfelelő kezelésére, kifejezésére. A gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében a pedagógusok, a logopédus és a szülő szorosan együttműködik.

A kulcskompetenciák fejlesztése:

A beszédfigyelmű tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeire épül. Alapelveiben, céljaiban illeszkedik a NAT-ban megjelenő kulcskompetenciákhoz, a kiemelt fejlesztési tartalmakhoz. Ahhoz, hogy a beszédfigyelmű tanulók a kulcskompetenciák birtokában eredményesen alkalmazkodhassanak a mindennapi élethelyzetekhez, figyelembe kell venni a tanuló egyéni sajátosságait.

Az anyanyelvi kommunikáción belül a magyar nyelv és irodalom oktatása során kiemelt fontossággal bír a

- grammatikai rendszer tudatos felépítése, megerősítése, mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, figyelembe véve a beszédfigyelműség által érintett területeket.
- az expresszív beszéd fejlesztése, kommunikációs stratégiák kiépítése, gyakorlása, megerősítése, a beszéd tudatosság kialakítása
- a beszédértés és olvasásértés fejlesztése mind a beszélt, mind az írott nyelv területén
- a nem verbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a kommunikációban
- számítógépes programok használata (pl. helyesírás ellenőrző program)

A súlyos beszédfigyelmű tanulók anyanyelvi fejlesztésében a pedagógus hosszabb begyakorlási szakaszt tervez.

Az idegennyelvi kommunikáción belül az *Élő idegennyelv* oktatása során cél az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket.

Az órákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztő gyakorlatok, melyek a szókincs a kiejtés és a nyelvtani szabályok elsajátításában nyújtanak segítséget. A gyermeket tanító pedagógus igyekszik a beszéd fogyatékos tanuló természetes gátlásait feloldani, melyek az idegen nyelv kommunikációs helyzetben történő használata során megjelennek.

A matematikai kompetencia fejlesztésének célja a problémamegoldó gondolkodás minél több elemének fejlesztése, konkrét cselekvéshez kötött helyzetekben. A pedagógus figyelembe veszi a gyermek esetleges gyengeségeit a szövegértés, a vizuális észlelés, a téri tájékozódás zavarát, melyeket speciális szemléltetéssel és tananyagokkal (lehetőség szerint interaktív tábla és digitális tananyagok) valósít meg.

A természettudományos és technikai kompetenciák fejlesztése során a pedagógus rövidített, tömörebb, lehetőség szerint képpel, segéd-eszközökkel támogatott szövegeket alkalmaz, ezzel segítve az egyes összefüggések mechanikus memorizálását.

A digitális kompetencia fejlesztése kiemelten fontos feladat, hiszen a tanulás tanítása során az informatikai eszközök, egyéni ismeretsajátítási programok tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazása segíti a gyermek előmenetelét, magabiztosságának erősítését.

A művészeti nevelés kiemelt fontosságú, mert a megfigyelőképesség, tér- és időérzék fejlesztése a látvány és a mozgás ábrázolásával, a térbeli rendezés, a szín- forma- és szerkezeti érzék alakítása során lehetőséget biztosít a beszéd fogyatékos tanuló speciális készségfejlesztésére.

A testnevelés és sport kiemelt terület, hiszen fejleszti a téri orientációt, a mozgást, a ritmust, ezáltal elősegíti a beszédkoordináció fejlődését.

A rehabilitáció a szakértői vélemény ajánlása alapján egyéni logopédiai terápiával és gyógypedagógiai fejlesztéssel valósul meg. A gyermek eredményes fejlődéséhez nagyban hozzájárulhat a szenzoros integrációs terápia nagyfokú fejlesztő hatása.

Erdi
Tankerületi Központ

KÍSÉRŐJEGYZÉK

Iratok átadás-átvételéhez

Irat száma	Irat tárgya	Oldalak száma	Példány szám	Csatolt dokumentumok
TKL 198-5/2019	PP Készenbentartás Tanfolyam PP		1	

ÁTADÓ

.....
du Kócsy Erika
.....
olvasható név

Átadás dátuma: 2019.

.....
alíírás

ÁTVEVŐ

.....
olvasható név

Átvétel dátuma: 2019.

.....
alíírás

Cím: 2030 Érd, Alispán utca 8/A.
Telefon: 23/520-616
E-mail: marta.sarkozi@kk.gov.hu

